

انجيل مٽي

۱

عيسى مسيح شجره نومچه.

^۱عيسى مسيح شجره نومچه

که داود پاتشاه و ابراهيم پيغمبري نَسلي کا به، اِمه.

^۲ابراهيم اسحاق دده،

و اسحاق يعقوب دده به،

و يعقوب، يهودا و چيي برا اون دده به.

^۳يهودا، فِرص و زارحي دده استبه و چوون ننه نوم تامار به.

فِرص، حصروني دده

و حصرون، رامي دده به.

^۴رام، عمينادابي دده به،

و عميناداب، نحشوني دده،

و نحشون، سلموني دده به.

^۵سلمون، بوغزي دده استبه، بوغزي ننه نوم راحاب به.

بوغز عوبيدي دده به و عوبيدي ننه نوم روت به.

عوبيد يسا دده به،

^۱و يسا، داوود پاتشا دده به.

داوود، سليمانی دده به. سليمانی ننه پيش آز ام که داوودی نه ازدواج بگره

اوريا زن به.

^۷سليمان، رُبعامي دده به،

و رُبعام آبيا دده،

و آبیا، آسا دده استبه.
۸ آسا، یهوشافاطی دده به،
و یهوشافاط، یورامی دده،
و یورام، عزییا دده استبه.
۹ عزییا، یوتامی دده به،
و یوتام، آحازی دده،
و آحاز حزقییا دده استبه.
۱۰ حزقییا، منسی دده به،
و منسی، آمونی دده،
و آمون، یوشیا دده استبه.
۱۱ یوشیا، یکنیا و چیی برا اون دده به.
إم زمانی کا یهودیین تبعید بینه به سرزمین بابل.

۱۲ یهودیون تبعید بینه پش به بابل:
یکنیا، شئلتیئیلی دده به،
و شئلتیئیل، زروبایی دده استبه.
۱۳ زروبایل، ابیهودی دده،
و ابیهود، الیاقیمی دده به،
و الیاقیم، عازوری دده به.
۱۴ عازور، صادوقی دده به،
و صادوق، آخیمی دده،
و آخیم، الیودی دده استبه.
۱۵ الیود، العازاری دده به،
العازار، متانی دده،
و متان، یعقوبی دده استبه.

۱۶ یعقوب، یوسفی دده به و یوسف مریمی شو به.
هه مریمی که، عیسانی که آبی نه مسیح بواتین دنیا وردشه.
۱۷ انته، ابراهیم پیغمبری زمانی کا تا داوود پاتشاه زمان چارده نسل، و داوودی
زمانی کا تا زمانی که یهودیین تبعید بینه به بابل، چارده نسل، و تبعیدی زمانی نه
به بابل تا مسیح زمان، چارده نسل بینه.

عیسی مسیح دنیا اومہ

^{۱۸} عیسیٰ. مسیح دنیا اومہ اِنْتَه به: مریم، عیسیٰ. ننه، یوسفی پیوندی به. اما پیش آز ام که یندی نه ازدواج بگرن، معلوم به که مریم روح القدسی کا حامله به. ^{۱۹} چوم یوسف، مریمی شو، عادل مردی به و نیپستشه مریمی رسوا بگره، تصمیم گیتشه که بی سر صیدا، مریمی کا جدا ابو. ^{۲۰} اما یوسف حلام فیکری کا به که خداوندی ایله ملائیکه خاوی کا یبی آشکار آبه و واتشه: «یوسف، ای ته که داوود پاتشاه نسلی کایش، مئرس که مریمی به ژنی بگری، چوم آخردنی که چپی اشگمی کایه، روح القدسی کا استه. ^{۲۱} مریم زوئه اپی دنیا بواردی و ته چپی نومی عیسی پئی، چوم آشتن قومی چوون گناه اون کا نجات بدای.»

^{۲۲} گرد امن اتفاق دلکینه تا آچی که خداوند، إشعیای پیغمبری زوونی نه واتش به، اتفاق دلکه که:

«^{۲۳} دپس، باکره که اپی حامله بی، زوئه اپی دنیا بواردی، و چپی نومی عمانوئیل پئن،» عمانوئیل، یعنی 'خدا امه نه' استه. ^{۲۴} وختی یوسف خاوی کا پرشته، آچی که خداوندی ملائیکه بی دستور دوعش به، انجام دوشه و مریمی بردشه. ^{۲۵} اما اپی نه هم خاونبه تا وختی که مریم اِشتن زوئه دنیا وردشه؛ و یوسف آخردنی نومی عیسی پَنوشه.

۲

مُغْن بومین عیسی وینده را

^۱ هیروودیسی پاتشای دورانی کا، عیسی، ولایت یهودیه، شهر بیت لحمی کا دنیا اومہ. عیسیٰ. دنیا اومہ پش، چند گله ستاره شناس که مُغون گروه کا بینه، سرزمین شرقی کا اومینه به شهر اورشلیم، ^۲ و دفرسشونه: «یهودیون پاتشاه که تازه دنیا اومہ کیبازه؟ چوم وختی چپی ستاره بر اومہ، آپی ویندمونه و اومیمونه که آپی پرستش بگرم.» ^۳ وختی ام خور هیروودیس پاتشاه گوش آرسته، آ و گرد اورشلیمی مردم آینه تشویش بینه. ^۴ هیروودیس، گرد سران کاهنون و قومی توراتی معلمون جمع آگردشه و آوون کا دفرسشه: «مسیح موعود، بسی. کیاکا دنیا با؟» ^۵ آون جواو دوشونه: «ولایت یهودیه، شهر بیت لحمی کا، چوم که میکای پیغمبری واسطه نه نیویشته بیته که:

« ای بیت لِحْم که یهودا سرزمینی کا ایش،
تِه اصلا یهودا فرمانروایون کا روکتر نییش،
چوم به تِه کا فرمانروایی بومی

که چمن قومی، اسرائیلی، رهبری بگردی. »

۷بَس هیرودیس پاتشاه، خلوتکی ستاره شناسون اِشْتَن وِر دَخونْدِشِه وِ اوون
کا دَقْرِسْشِه که آ ستاره گییی ظاهر بییه. ۸ دومله اوون ویسا آگردشه بیت لِحْم
و اوون نه واتشه: «بِشَه دربارہ آ خِرْدَن دِقْتی نه تحقیق بَگَرَه، وختی آبی
تِلْفِتِرُونَه، مِین خَوَر بَدِییه تا آزی بام و آبی پرستش بَگَرِم. » ۹ ستاره شناسین،
پاتشاه گفون دَرَسَه پَش راه دَلکینَه و ه سِتاره ای که چپی براومه موقع وینده
شون به، چوون نارناره بَشی تا آخِر ه جِگابی گفا کا منده که خِرْدَن او آکا اِسْتَبَه.
۱۰ وختی اوون ستاره ویندشونه، بَرک شادی اینه وِر خوشحالی گردشونه. ۱۱ اوون
دَشینَه ک دِیلَه و خِرْدَنی چپی ننه، مریمی نه ویندشونه، سجده گردشونه و آ
خِرْدَنی پرستش گردشونه. دومله اِشْتَن صُندوقون آگردشونه و طِلا و کُنْدُر و
عَطری یه روغن، آبی تقدیم گردشونه. ۱۲ و چوم خاوی کا اوون هشدار دوغه به
که آمگردن هیرودیس وِر، ایله دییر رای نه شینه اِشْتَن وطنی را.

دَوَشْتِه به مصر

۱۳ ستاره شناسون شییه پَش، خِداوندی ایله مَلائیکه خاوی کا بَر یوسف
ظاهر آبه واتشه: «پَرز، خِرْدَن و خِرْدَنی ننه پِگَه و دَوَز بَش مصر. و تا وختی که
به تَنه بو آچم او آکا بومون، چوم هیرودیس خِرْدَنی دومله گرده که آبی بکشه. »
۱۴ بَس یوسف پرشته، شوونه خِرْدَن و خِرْدَنی ننه پِگِتْشِه شه مصری طرف،
۱۵ و تا هیرودیس. مرگی موقع او آکا منده. اِنْتَه به تا آ چپی که خِداوند هوشع
پیغمبری زوونی نه واتش به اِتْفاق دَلکِه که: «چمن زوئه مصری کا دَخونْدِمَه. »

هیرودیس خِرْدَنون بکشتی

۱۶ وختی که هیرودیس ویندشه ستاره شناسین آئی گول رَنْدَشُونَه، وِر عصبانی
آبه و مطابق زمانی که ستاره شناسون کا تحقیق گردش به، دستور دوشه تا
شهر بیت لِحْم و چپی اطرافی کا گرد دِ ساله زوئه اوون و دِ ساله کا کمتری،
بِکِشِن. ۱۷ اِنْتَه، آ چپی که اِرمیای پیغمبری واسطه نه واته بییه به، اِتْفاق دَلکِه
که:

« ۱۸ شهر رامه کا سسی به گوش آرسته.

پلندہ شیون و دادی سَس.
 راحیل اِشْتَن خِرْدَنون را داد بَگردی
 و نِپِیسْتِشہ آروم بَگیرہ،
 چوم چِی خِرْدَنون کا دِ آثری نییہ.»

آگردستہ بہ ناصرہ

۱۹ ہیرودیسِی مَرَدہ پَش، یوسف کہ مِصری کا بہ خِداوندی ایلہ ملائیکہ چِی
 خاود شہ ۲۰ و آپی نہ واتِشہ: «پِرِز، خِرْدَن و خِرْدَنی نَنہ پِگہ و آگرد بہ سرزمین
 اسرائیل، چوم کسونی کہ پِیسْتِشون بہ خِرْدَنی بَکِشَن مَرَدہ اینہ.» ۲۱ بَس
 یوسف پَرشْتہ، خِرْدَن و خِرْدَنی نَنہ پِگِشہ و آگردہ بہ سرزمین اسرائیل. ۲۲ ولی
 وختی دَرَسِشہ کہ ولایت یهودیہ کا آرکلائوس اِشْتَن دَدہ، ہیرودیسِی۔ عوض
 حکومت بَگردی، تَرَسہ کہ پِشو اوآ، و چوم کہ خاوی کا بَی ہشدار دوغہ بہ،
 شہ ولایت جلیلی طرفی را. ۲۳ یوسف شہ و شہری کا کہ چِی نوم ناصرہ بہ
 ساکن بہ. اِنْتہ بہ تا آچِی کہ پیغمبرون واسطہ نہ واتہ بییہ بہ اِتْفاق دَلِکہ کہ:
 «آیینہ ناصرِی بَوَاتین.»

۳

یحییٰ تعمید دہندہ مسیح، راہ حاضرِ بَگردی

۱ وِرہ سالون پَش، یحییٰ تَعْمِید دَہندہ، اومہ بہ یهودیہ ویاوون، جار زنی ۲ و
 بَوَاتی: «توبہ بَگرہ چوم کہ آسمونی پَانشایی، نَزْدِیک اِستہ!» ۳ یحییٰ ہ کسی۔
 اِستہ کہ اِشعیای پیغمبر دربارہ چِی بَوَاتی:
 «ای نفر ویاوونی کا پلندہ سَسی نہ بَوَاتی:
 ”خِداوندی راہ آیرا حاضرِ آگرہ!

چِی اومہ را دوز آگرہ!“ ۴ خَلابی کہ یحییٰ دَگری، دَوہ پَشمی کا بہ و
 چَرْمِینہ گمردَوندی اِشْتَن گمری کا دَوَسی، و چِی غذا چَک اُردک و
 کویہ عَسَل اِستبہ. ۵ مردم، اورشلیمی شہری کا، گِردہ ولایت
 یهودیہ و اُردن رِواری گِرد دور و اطرافِی کا، گِرد بَشین یحییٰ وَر ۱ و
 اِشْتَن گناہ اون اِعْتِراف بَگردین، و اُردن رِواری کا یحییٰ اوون غَسَل
 تَعْمِید بَدای.

۷ ولی وختی یحییٰ ویندِشہ وِر گِسن، فریسیون فرقہ عُلما و صَدَوَقِیون فرقہ

عُلما کا، کارا بومین یحیی وَر تا غسل تعمید پِگرن، اوون نہ واتِشہ: «ای آفی کتہ إن! کی شِمہ ہشدار دوغشہ تا غَضبی کا کہ کارا بومی، دَوْرہ؟^۸ شِمہ اعمالی نہ نیشون بدیہ کہ توبہ رون گردہ^۹ و اِشْتَن نہ مَوَاجہ کہ ”آمہ اِبراهیم پیغمبری نَسلی کا ایمونہ.“ چوم کہ شِمہ نہ بواتیم خِدا قَادِرہ اِم سِنگون کا اِبراهیمی را خِرْدُونی خَلق پِگرہ.^{۱۰} حتی حِسہ تَبْری تیشہ، آرسْتہ دارون بِن و بِنَجّی کا. ہر داری کہ چاک میوہ مَدہ، دَوْرِن و آتشی دیلہ کا دَرَفِن.

«^{۱۱} آز توبہ را، شِمہ آوی نہ غسل تعمید بَدایم؛ ولی گسی. کہ چِمِن پَش بومی مین کا فُدرتمندترہ و آز لایق نیمہ کہ حتی چپی گفشون پِگرم. اِشِمہ روح القدس و آتشی نہ تعمید بَدای.^{۱۲} اِشْتَن چَنگکی دَسی کا دارہ و اِشْتَن خَرْمَنی تَمیز آگرہ و اِشْتَن گندمی اَنباری کا جَمع آگرہ، اَمّا کَلْشی، آتشی. دیلہ کا سونہ کہ دَکِشْتہ نییب.»

عیسی تعمید

^{۱۳} آ موقع، عیسی۔ ولایت جلیلی کا اومہ بہ اُردن روار، یحیی وَر، تا یحیی آپی غسل تعمید بَدہ.^{۱۴} یحیی تَقْلَا گَرْدِشہ کہ مَرزہ عیسی۔ اِم کاری پِگرہ و واتِشہ: «آز بَسی۔ تہ کا تعمید پِگرم، حِسہ تہ بومیش چِمِن وَر؟»^{۱۵} اَمّا عیسی۔ جَوَاو دوشہ: «بدا حِسہ اِنْتہ پَبو، چوم اَمہ را مَناسِب اَمہ، اِچپی کہ درست اِستہ اَنجام بَدییم.» بَس یحیی راضی آتہ.^{۱۶} عیسی۔ غسل تعمید گتہ پَش تا آوی کا اومہ برون اَسْمونِن اَبینہ و اَویندِشہ خِدا روح گفتری شیوار اومہ جیر و عیسی۔ سَری کا قرار گتِشہ.^{۱۷} دوملہ اَسْمونی کا سَسی۔ اومہ کہ واتِشہ: «اِم چِمِن عزیزگرامی یہ زوئہ یہ کہ آز آپی کا وِر راضیمہ.»

۴

عیسی، امتحانوں کا

ا موقع خِدا روح، عیسی۔ ہدایت گردشہ ویاوونی را، تا اِبلیس آئی اِمْتَحان پِگرہ.^۲ عیسی۔ چَل روز و چَل سُو، روزہ گتہ پَش، وِشیش بہ.^۳ آ موقع اِمْتَحان گرار اومہ و عیسی نہ واتِشہ: «اگم تہ خِدا زوئہ ایش، اِم سِنگون دستور بَدہ کہ نون آبون!»

^۴ اَمّا عیسی جَوَاو دوشہ: «توراتی کا نیویشتہ بییہ کہ: «انسان فقط نونی نہ زندہ نییہ،

بَلْگَمَ هَر کَلِمَه اَيْنَه کِه خِدا گَ کَا پَرُون بَوْمِي. «
 ۹ دوْمَلَه اِبْلِيس، عِيسِي۔ بَرْدِشَه بَه مَقْدَس شَهْر يَعْنِي اورشليم و اِي مَعْبَدِي
 بَوْمِي تِكِي سَرِي کَا نَوْشَه ۱ و اِي نَه وَايشَه: «اَگَم تَه خِدا زَوْنَه ايش، اِشْتَن اِيَا کَا
 فِرَاذَه جِيرِي رَا، چوم داوودِي زَبُورِي کَا نِيوِيشْتَه بِيئَه کِه:
 «خِدا دَرِبَارَه تَه، اِشْتَن مَلَايِکَه اُون دَسْتور بَدَاي،»

و

«اُون اِشْتَن دَسُون سَرِي کَا تَه بَبَرْدِين،
 نَبَادَا کِه اِشْتَه پَا سِنْگِي کَا پَرْنِي. «
 ۷ عِيسِي يِي جَوَاو دَوْشَه: «تورَاتِي کَا اِم نِي نِيوِيشْتَه بِيئَه کِه:
 «خِداوَنْد، اِشْتَه خِدا اِمْتَحَان مَگَه. «

۸ هَنِي اِبْلِيس، عِيسِي۔ بَرْدِشَه بَلَنْدَه کُوْبِي کُفَا و گِرْد دُنْيَا پَاتَشَاپِي اُون و چَوُون
 شَکُوَه و جَلَالِي، يِي نِيشُون دَوْشَه ۹ و اِي نَه وَايشَه: «اَگَم بَه مِرَا سَجْدَه بَگَرِي،
 مِّن پَرَسْتَش بَگَرِي، گِرْد اِمُون آدَم بَه تِن. « ۱۰ عِيسِي۔ وَايشَه: «دور اَبُو اِي
 شَيْطَان! چوم تورَاتِي کَا نِيوِيشْتَه بِيئَه کِه:
 «خِداوَنْد، اِشْتَه خِدا پَرَسْتَش بَگَه
 و فِقْط اِي عِبَادَت بَگَه. «

۱۱ اَمَوْقِع اِبْلِيس عِيسِي۔ وِل آگَرْدِشَه و مَلَايِکَه اِن اومِينَه، عِيسِي۔ خِدمَت
 گَرْدِشُونَه.

عِيسِي خِدمَتِي شَرُوع بَگَرْدِي

۱۲ وختِي عِيسِي۔ دَرَسِشَه يَحِيي گِشُونَه، آگَرْدَه بَه وِلَايَت جَلِيل. ۱۳ دوْمَلَه
 عِيسِي۔ شَهْر نَاصِرَه تَرک گَرْدِشَه، اَوَانَه شَه شَهْر گَفَرْنَاحُوم و اَوَاکَا مَنْدَه.
 گَفَرْنَاحُوم، جَلِيلِي دَرِيَاچَه کَنَارِي کَا و زَبُولُون و نَفْتَالِي نَوَاحِي کَا اِسْتَبَه. ۱۴ اِنْتَه بَه
 تَا اِچِي کِه اِشْعِيَاي پِيغْمَبَرِي وَاِسْطَه نَه وَاَثَه بِيئَه بَه اِتْفَاق دَلِکَه کِه:

« ۱۵ سَرزَمِين زَبُولُون و سَرزَمِين نَفْتَالِي،

دَرِيَا رَاه، اَرْدَنِي رَوَارِي اَطْرَاف،

قَوْمُون جَلِيل،

۱۶ مَرْدِي کِه تَارِيکِي کَا مَنْدِينَه،

بَرک نوري وِينْدِشُونَه،

و بَر کَسُونِي کِه مَرگِي، دِيَار و سَا دِيلَه کَا مَنْدِينَه،

نوری دَتاویسته.»

^{۱۷} آ موقع نه عیسی دمنده ایم پیغومی اعلام کرده که: «توبه بگره، چوم آسمونی پأتشایی نزدیک استه.»

عیس اولین شاگردن

^{۱۸} عیسی. هته که جلیلی دریاچه کناری کا قدم زنی، د گله پرا ویندیشه. چوون ایله نوم شمعون به که آبی نه پطرس نی بواتین و چیی پرا آندریاس به. اون آوی کا ماشک دَرَفَنین، چوم صیّاد بیئه. ^{۱۹} عیسی اوون نه واّشه: «چمن دومله بایه و از شمه آدمون صیّاد وَج آگرم.» ^{۲۰} اون اَلْبَحَلِ اِشْتَن ماشکون ول آگردشونه و شینه عیسی. دومله. ^{۲۱} هنته که عیسی. اِشْتَن راه بشی، د گله دیپر پرا ویندیشه که چوون نوم یعقوب و یوحنا به که زیدی زوئه ان بیئه. اون اِشْتَن دده، زیدی نه لوتکا دیله کا بیئه و اِشْتَن ماشکون آماده آگرین. عیسی. اوون نی دَخوندِشه؛ ^{۲۲} اون اَلْبَحَلِ لوتکا و اِشْتَن دده ول آگردشونه و شینه عیسی دومله.

مریضون شفا

^{۲۳} عیسی. گرد ولایت جلیلی گردی و یهودیون عبادتگاه اون کا درس بدای و خدا پأتشایی شاد خوری اعلام بگردی و مردمی هر جوره درد و مرضی شفا بدای. ^{۲۴} بس چیی شور و شورت گرد سوریه کا دپیچسته و مردم گرد مریضون که جور به جوره درد و مَرَضَشون اِستَبَه، و تور و دیوونه اون، غشی. اون و اِفلِیجون نی بوآردین چیی ور و عیسی. اوون شفا بدای. ^{۲۵} وره جماعتی ولایت جلیل، دِکاپولِیسی. منطقه، شهر اورشلیم، ولایت یهودیه و اُردنی رِواری اَ طرفی کا، عیسی دومله راه دَلکینه.

۵

کوه سَری موعظه

^۱ اوختی عیسی. اَجَماعتی ویندیشه، پشه کوهی سَری کا و اوآکا نِشته. ا موقع چیی شاگردن اومینه چیی ور. ^۲ عیسی دمنده اوون تعلیم دوعه و واّشه: «اَحْسَه بپوکسونی که بزنین که روح کا فقیری نه،

چوم آسمونی پأتشایی
چوون شن استه.

٤ خَسَه بېو کسونی که ماتم دارن،
چوم اُون تَسلی بگتین.

٥ خَسَه بېو کسونی که فروتن استینه،
چوم اُون زمینی

به ارث بتردین.

٦ خَسَه بېو کسونی که

صالح بییه را وشی و تیشی استینه،

چوم اُون سیر آبون.

٧ خَسَه بېو کسونی که رحیم استینه،

چوم به اوون رحم بی.

٨ خَسَه بېو کسونی که دیل پاکی نه،

چوم اُون خدا بوبیندین.

٩ خَسَه بېو کسونی که صلح برقرار بگردین،

چوم اوون نه خدا خردنون

بواتین.

١٠ خَسَه بېو کسونی که صالح بییه و اسی آذیت آزار ببین،

چوم آسمونی پاتشایی چوون شن استه.

« ١١ خَسَه شِمَه بېو، وختی چمن و اسی مردم، شِمَه فَش بَدَن و آذیت آزار

بگرن و هر جوړه بده گفی شِمَه ضد دوروع نه بواجن. ١٢ خوش بییه و شادی

بگزه، چوم شِمَه پاداش آسمونی کا یال. چوم پیغمبرونی که پیش از شِمَه بیینه نی

هینته آذیت آزار گردشونه.

نور و نِمک

« ١٣ شِمَه دنیا نِمک استیرونه. اما اگم نِمک اِشَتَن مَزَه از دَس بده چننه بی

هنی آبی سور آگرده؟ دِ مَصرفی نیشَه، غیر از اِم که آبی فِر آدن و مردمی پا بنون

کا بومونه.

« ١٤ شِمَه دنیا نور استیرونه. ایله شهری که ایله کو سَری کا بینا بییه، نییب

نین آگرده. ١٥ هیچکس نی چرا روشن اَنگِرِه که چپی سَری کا سرپوش پنه، بَلگم

آبی چرا پوعه سَری کا بنای تا چپی نور گرد کسونی را دَتاوَه که ک دِیله کا استینه.

١٦ اِنته نی بدازه شِمَه نور مردمی چمی پیشی. کا شَفَق بَرَنَه تا شِمَه چاک کارون

بویین و شِمَه آسِمونی یَه دَدَه، سِتایش بَگِرِن.

شریعت

«^{۱۷} فیکر مَگَرَه آز اومِیمَه که تورات و پیغمبرون نیویشته اون باطل آگِرِم؛ اومَه نیمَه که اوون باطل آگِرِم، بلگم اومِیمَه تا اوون تمام کمال انجام بَدَم. ^{۱۸} چوم که حقیقتا شِمَه نه بَوَاتیم، تا زمانی که آسَمون و زمین از بین مَشون، ایله نقطه یا ایله همزه ای توراتی کا از بین نشو، تا گِرد اَوِن اِتِفَاق دَلِکِن. ^{۱۹} بَس هَر کسی که شریعتی ایله روگه گِلَه احکامی، کم اهمیت بَزونَه و خَلکی نی باموَجَه که هِم کاری بَگِرِن، آسِمونی پَآتَشاپی کا، روکه گِلَه به حساب بوَمی. اَمّا هَر کسی. شریعتی احکامی انجام بَدَه و اوون خَلکی باموَجَه، آ سِمونی پَآتَشاپی کا یال حساب بوَمی. ^{۲۰} چوم شِمَه نه بَوَاتیم، تا شِمَه صالح بییه کا، توراتی معلمون و فریسیون فرقه علما کا پیش مَدَلکه، هرگز آسِمونی پَآتَشاپی دیله نَدَشَه.

خشم

«^{۲۱} دَرَسَرَوَنَه که قدیمی یَه مردمی نه واَتشونَه: ”قتل مَگَه و هَر کسی. که قتل بَگِرَه، قتلی جُرمی واسی محاکمه بَی. “^{۲۲} اَمّا از شِمَه نه بَوَاتیم، هَر کسی. اِشَتَن بَرَا رَا عَصَبَانی آبو، محاکمه بَی؛ و هَر کسی. اِشَتَن بَرَا اِهَانَت بَگِرَه، شورا وَری کا محاکمه بَی و هَر کس اِشَتَن بَرَا نَه اَحْمَق بَوَآجَه، چپی جَزَا جَهَنْدَمی آتَش اِستَه. ^{۲۳} بَس اَگَم وَخْتی که اِشْتَه هِدیه قِرْبُونگاه کا به خِدا تَقْدیم بَگَرْدِیش، او آکا ویر بَوَاری که اِشْتَه بَرَا تَه کا دِیلخور اِستَه، ^{۲۴} اِشْتَه هِدیه قِرْبُونگاه ناری کا وِل آکَه، اوّل بَش اِشْتَه بَرَانَه اَمَسْتَلَه حَل بَگَه، دومله بَری اِشْتَه هِدیه تَقْدیم بَگَه. ^{۲۵} اَگَم کسی بَه تَه کا شِکایت بَگَرْدی و تَه بَبَرْدی بَه محکمه، تا حَلَا محکمه راه کاییش، اَلْبَحَل آیینَه صُلح بَگَه، نَبَادا اِشْتَه شاکِی تَه آدَه قاضی دَس و قاضی تَه آدَه نِگَهَبَانی دَس و زَنْدَانی کا دَلکی. ^{۲۶} حقیقتا بَه تَه نه بَوَاتیم، تا قِرُون آخِری آمَدی، زَنْدَانی کا بَرُون نای.

زنا

«^{۲۷} دَرَسَرَوَنَه که توراتی کا نیویشته بییه: ”زنا مَگَه“ ^{۲۸} اَمّا از شِمَه نه بَوَاتیم، هَر کسی. شَهوتی نه ایله ژنی دَیسه، هَ لِحْظَه اِشَتَن دِیلی کا آیینَه زنا گَرْدَشَه. ^{۲۹} بَس اَگَم اِشْتَه رَاسْت چَم باعِیث بَی تَه گَناه بَگری، آبی بَرَوَه و فِرَادَه، چوم چاکترَه اِشْتَه بَدنی اِبی تیکه از دَس بَدی تا اِم که گِرد اِشْتَه بَدَن جَهَنْدَمی کا

دَرَفَنده ببو. ۳۰ و اگم اِشْتِه راسْت دَس باعِیث بِي تِه گناه بَگري، ابي قطع آگه و فِرآدَه؛ چوم چاکتره اِشْتِه بَدَنی ابي تیکه از دَس بَدی تا اِم که گرد اِشْتِه بَدَن جَهَندمی کا دَرَفَنده ببو.

طلاق

« ۳۱ هِنْتِه نی واته بییه ”هَر مَرْدی اِشْتَن رُنی طلاق بَدَه، بَسی. طلاقنامه ای ابي آدَه.“ ۳۲ اَمّا از شَمَه نه بَوَاتیم، هَر کَسی. اِشْتَن رُنی، زنا غِیْران، چپی واسی طلاق بَدَه، چپی زناکاری باعِیث بِي و هَر کَسی طلاق ویگته رُنی پِتره، زنا بَگردی.

قَسَم هَرْدِه

« ۳۳ هِنْتِه نی دَرَسرونه که قدیمی یه مردمی نه وائشونه، ”دورعه قَسَم مه و وختی خِداوندی نومی نه قَسَمی هَرْدِرَه، اِکّاری اَنجام بَدَه.“ ۳۴ اَمّا از شَمَه نه بَوَاتیم، هرگز قَسَم مَرَه، نه به اَسْمون، چوم خِدا تَخْت پاتشاپی اِسته، ۳۵ نه به زمین چوم خِدا پا نَوْعه جِگایه، و نه به شهر اورشلیم، چوم آ یال پاتشا، شهر اِسته. ۳۶ و اِشْتِه سَری نی قَسَم مه، چوم حتی نِمَشای ایلَه مو، ابي کا سیاه یا ایسبی آگری. ۳۷ بَس بَداره شَمَه ’بله‘ هَ ’بله‘ ببو و شَمَه ’نه‘ هَ ’نه‘ ببو، هَر گفی اِمی کا وِرْتَر، شَریری کا اِسته.

اِنْتقام

« ۳۸ دَرَسرونه که توراتی کا نیویشته بییه، ”چم چمی عَوْض و دَندون دَندونی عَوْض.“ ۳۹ اَمّا از شَمَه نه بَوَاتیم، شَروره آدمی پیشی. کا، مقاومت مَکَرَه. و اگم کَسی. اِشْتِه راسْت دیمی سیله رُنه، اِشْتِه دیمی اَوْری نی اِگاردن چپی طرف تا بَرْنَه. ۴۰ اگم کَسی. پیسْتِشه تِه بَبره به محکمه، تا اِشْتِه خَلا ویگَرَه، اِشْتِه ابا نی یی آدَه. ۴۱ اگم ایلَه رومی یه سرباز تِه مَجبور بَگَرَه که ابي فَرَسَخ ابي را باری پِتری، تِه ابي را دِ فَرَسَخ بار بَبَه. ۴۲ اگم کَسی. تِه مِنت بَگَرَه که ابي چپی بیی آدی، بیی آدَه و کَسی که تِه کا قرض پیسْتِشه ابي تِه دَس اَمگاردن.

دِشْمَنون را محبت گَرْدِه

« ۴۳ دَرَسرونه که توراتی کا نیویشته بییه، ”اِشْتِه خَمَسوعه نه خِش بَبَش و اِشْتِه دِشْمَنی کا نیفرت بَدَا.“ ۴۴ اَمّا از شَمَه نه بَوَاتیم، شَمَه دِشْمَنون نه محبت بَگَرَه و کسونی را که شَمَه اذیت آزار بَگردین، خیره دعا بَگَرَه. ۴۵ تا شَمَه اَسْمونی

یہ دَدہ خِرْدَنُونِ بَبِیَّہ. چوم اِشْتَنِ آفتاوی بَدَہ آدَمون و چاکَ آدَمون سَری کا دَتاوونہ و اِشْتَنِ وارشِی عادل آدَمون و ظالم آدَمون سَری کا بَوارِستی. ^۶ چوم اگم فقط کسونی محبت بَکَرہ کہ شِمہ محبت بَکَرَدین، شِمہ را چہ پاداشی ہِسْتِشہ؟ مگم حتی باجگیرِنِ نی ہِم کاری نِکَرِن؟ ^۷ و اگم فقط شِمہ ہِراون را سلام بَکَرہ، چہ کاری گِرَدرونہ کہ خَلکی کاری کا چاکترہ؟ مگم حتی بُت پَرستِنِ نی ہِم کاری نِکَرِن؟ ^۸ بَس شِمہ بَسی۔ کَامِلِ بَبِیَّہ ہتہ کہ شِمہ آسَمونی یہ دَدہ کَامِلِ اِستہ.

۶

صَدَقَہ آدَوِہ

« اَوِیرا بَبِیَّہ، شِمہ چاکَ کارونِ مردمی چمی پیشی۔ کا اَنجام مَدِیَّہ، اِمی واسی کہ شِمہ بَوین و شِمہ کا تعریف تمجید بَکَرِن، چوم اَموقع شِمہ آسَمونی یہ دَدہ وَری کا، پاداشی نِروئہ.

« ^۲ بَس وختی کہ ایلہ فقیری کَمک بَکَرَدیش، جار مَرَن، دِ دیمون شیوار کہ عبادتگاہ اون و کوچہ بازارون دیلہ کا اِم کاری بَکَرَدین تا مردم آوون کا تعریف تمجید بَکَرِن. حقیقتا شِمہ نہ بَوَاتیم، اِمِن اِشْتَنِ پاداشی ویکتَشونہ! ^۳ اَمَا وختی تہ ایلہ فقیری کَمک بَکَرَدیش، مَرزن اِشْتِہ چپ دَس اِکاری کا کہ اِشْتِہ راست دَس اَنجام بَدای خَوَر دار بَبو. ^۴ تا اَکَمکی کہ بَکَرَدیش خَلوَتکی بَبو و اَموقع اِشْتِہ آسَمونی یہ دَدہ کہ نینہ چیون بَویندی، اِشْتِہ پاداشی آدہ.

دعا

« ^۵ وختی دعا بَکَرَدیش، دِ دیمون شیوار مَبش. چوم کہ اَوِن خِشینہ عبادتگاہ اون و کوچہ اون سَری کا بومونِن و دعا بَکَرِن تا مردم آوون بَوین و آوون کا تعریف تمجید بَکَرِن. حقیقتا شِمہ نہ بَوَاتیم، اَوِن اِشْتَنِ پاداشی ویکتَشونہ. ^۶ اَمَا تہ، وختی کہ دعا بَکَرَدیش بَش اِشْتِہ اتاقی دیلہ، بَری دَوس و اِشْتِہ آسَمونی یہ دَدہ وَری کا دعا بَگہ کہ چمون کا نین اِستہ. اَموقع اِشْتِہ آسَمونی یہ دَدہ کہ نینہ چیون بَویندی، اِشْتِہ پاداشی آدہ.

« ^۷ وختی دعا بَکَرَدیرون بُت پَرستون شیوار ہی پوچ وَردون مَواجہ؛ چوم اَوِن خیال بَکَرَدین وَرہ گف رُنَدہ نہ، چوون دعا مستجاب بَبی. ^۸ چوون شیوار مَبِیَّہ، چوم شِمہ آسَمونی یہ دَدہ پیش اَز اِم کہ اَبیکا درخواست بَکَرہ، شِمہ

احتیاجاتی بزنی.

« اَبَسِ شِمَه اِنْتَه دِعا بِگَرَه:

« اِی چَمَه اَسْموُنِ یَه دَدَه،

اِشْتِه نِوم مَقْدَس بِبو.

اِشْتِه پَاتَشاپِی بِا.

اِشْتِه اِرَادَه، هَتَه کِه اَسْموُنِ کَا اَنجَام یِی،

زَمِیْنِی کَا نِی اَنجَام بِبو.

اِشْتِه رِوزوُنَه نِوُنِی اُورِی بَمون اَدَه.

اِشْتِه قَرَضون بِبَخَش،

هَتَه کِه اَمَه نِی کَسوُنِی کِه بَمون قَرَضداری نِه بَبَخَشِستِیْمون.

اَمَه اِمْتَحانون کَا مَدَرَن،

بَلکَم اَمَه اَشْرِیرِی کَا نِجَات بِدَه،

[چوم پَاتَشاپِی و قَدْرَت و جَلال تا اَبَد اِشْتِه شِن اِستَه. اَمِین.]

اِشْتِه چوم کِه اَگَم شِمَه مَرْدِی خَطاون بِبَخَشَه، شِمَه اَسْموُنِ یَه دَدَه نِی شِمَه

بَبَخَشِستِی. اَمَا اَگَم شِمَه مَرْدِی خَطاون مَبَخَشَه، شِمَه اَسْموُنِ یَه دَدَه نِی شِمَه خَطاون نَبَخَشَه.

روزه

« اِشْتِه رِوزَه گِرَه دِ دِیْمون شِیوار، چِیرَات مَکَرَه. چوم اَوِن اِشْتِن قِیافَه تَغِییر

بَداین تا مَرْدِی نِیْشون بَدَن کِه رِوزَه اِیْنَه. حَقِیْقَتَا شِمَه نِه بَوَاتِیْم، اَوِن اِشْتِن

پاداشی وِیگَنَشونَه. اَمَا تَه وختی رِوزَه گِرِی، اِشْتِه سَرِی رِوَعَن بِرَن و اِشْتِه

دِیْمِی بوشور^{۱۸} تا اِشْتِه رِوزَه گِیْتَه فِقط اِشْتِه اَسْموُنِ یَه دَدَه اِی کِه چَمِی نِه نِبو

ویندَه، بَوِیْنَه، نِه مَرْدَم. و اِشْتِه اَسْموُنِ یَه دَدَه کِه نِیْن چِیوِن بَوِیْنِدِی، اِشْتِه

پاداشی اَدَه.

اَسْموُنِ یَه گَنج

« اِشْتِه گَنجون زَمِیْنِی کَا جَمع اَمَکَرَه. جِگاپِی کِه پَت رَنَه، رَنگ رَنَه و دِزْدِن

بومِیْن و اِی دِزْدِن. بَلکَم شِمَه گَنجون اَسْموُنِ کَا جَمع اَکَرَه. جِگاپِی کِه نِه پَت

رَنَه، نِه رَنگ رَنَه و نِه دِزْدِن بومِیْن و اِی دِزْدِن. چوم اِشْتِه گَنج هَر جِگَا کَا

اِستَه، اِشْتِه دِیل نِی اِوَا کَا یِی.

بَدَنِي چِرا

«^{۲۲} ڄم، بَدَنِي چِرا يه. بس اڳم اِشْتِه ڄم ساليم ٻيو، اِشْتِه بَدَنِ گِرد نوري نه پور ٻي. ^{۲۳} اما اڳم ته بَدِڄم ٻي، گِرد اِشْتِه بَدَنِ تاريڪي نه پور ٻي. بس اڳم ا نوري که به ته که اِسته تاريڪي ٻيو، چه يال تاريڪي اِسته!

«^{۲۴} هيچڪس نيمشا دِگله اربابي خدمت بگره، چوم يا ايله کا متنفر ٻي و ا ايله محبت بگردي يا ايله ديل دَوَنيده و ا ايله خار و خفيف بگردي. شَمه نيمشايه هم خدا خدمت بگره و هم پولي خدمت بگره.

نِگران مَبِيئِه

«^{۲۵} بس شَمه نه بواتيم، شَمه زندگي و اسي نِگران مَبِيئِه که چه بَره يا چه بِنجه، و شَمه تني را نِگران مَبِيئِه که چه دگره. مگم زندگي غذا کا و بَدَنِ خَلا کا مهمتر نيئه؟ ^{۲۶} پرنده اون ديسه که اون نه کارن، نه درو گرن و نه انبارون کا دَخيره بگردين، ولي شَمه آسموني يه دده چوون روزي آده. مگم شَمه اِريش اوون کا ورتر نيئه؟ ^{۲۷} گميله شَمه کا نِگران بيئه نه بشاي ابي ساعت اِشْتَنِ عمري اِضاغه آگره؟

«^{۲۸} چيرا خَلا را نِگران اِستيرونه؟ صحرا، ميشينه گلون ديسه که چننه پَرَسِن؛ اون نه زحمت بگشدين و نه ريس و جن. ^{۲۹} ولي شَمه نه بواتيم، که حتی سُلیمان پاتشاه ني اِشْتَنِ هِندي شکوه و جلالی نه چوون ايله شيوار بَرکِ نِه. ^{۳۰} بس اڳم خدا، صحرا و اشي که اوري اِسته و صبا دَرَفَرِنِ تنوري کا، اِنْتِه بَرکِ بگردي، اي کم ايمانن، آيا شَمه اوون کا چاکتر بَرکِ نِگره؟

«^{۳۱} بس تشويش مَبِيئِه و مواجه چه چي بَرَم يا چه چي بِنجم و يا چه دگرَم. ^{۳۲} چوم مردمي که بُت پرستي نه گردِ اِم چييون دومله گردن، اما شَمه آسموني يه دده بزني شَمه گردِ اِم چييون اِحتياج دازه. ^{۳۳} بلگم اول شَمه خدا پاتشايي و چي عدالتي دومله مَبِيئِه؛ ا موقع گردِ اِم چي اِن شَمه آدوعه ٻي. ^{۳۴} بس صبا را نِگران مَبِيئِه؛ چوم صبا اِشْتَنِ نگراني اون هِستِشه. اوري مشكلات اوري را وَسته.

خَلِي قضاوت مَگره

«^۱ هيچکسي قضاوت مَگره تا کسی شَمه قضاوت مَگره. ^۲ چوم هر حکمي نه

که مردمی قضاوت بگزه هَ حکمی نه بر شِمَه قضاوت بی. و هر پیمونه ای نه که وزن بگزه هَ پیمونه نه شِمَه را وزن بی. ۳ چیرا پوشه ای که اِشته برا چمی دیله کا دریه بونیدیش، ولی دازه گنده ای که اِشته چمی دیله کا دریه نیونی؟ ۴ وختی دازه گنده ای اِشته چمی دیله کا دریه، چنته بَشای اِشته برا نه بوآجی، ”بدا آپوشه اِشته چمی کا بروریم“؟ ۵ ای دِ دیم، اول دازه گنده اِشته چمی کا برون بروه؛ چمی پَش چاک بَشای وینده که پوشه اِشته برا چمی کا بروری.

« آچی که مقدس اِسته، آمده یه اِسبه اون و شِمَه مرواریون خو اون ناری کا مویکزه، نَبادا آوون پا پنون کا پَن و آگردن شِمَه پزارین.

« ۶ بییه، که شِمَه آدوعه بی، بگرده که تَلَفَه؛ بوکویه که بر شِمَه دیمی کا ابو. ۸ چوم هر کسی- پیستشه، آبی آدوعه بی و هر کسی- بگرده تَلَفَه و هر کسی- بوکویه بر چمی دیمی کا ابو. ۹ کمیله نفر شِمَه کا اگم چمی زوئه آبی کا نون پیستشه، نونی عوض آبی سنگ آده؟ ۱۰ یا اگم مای پیستشه، مای عوض آبی نلتی آده؟ ۱۱ بس اگم شِمَه که بده آدمونی اِسترونه، بزنیرون چنته چاک هدیه اون شِمَه خردنون آدیه، چندی ورتَر شِمَه آسمونی یه دده، به کسونی که آبی کا پیستشونه چاک چیوون آده. ۱۲ بس خَلکی نه هته رفتار بگزه که پیسترونه شِمَه نه رفتار بگرن. ام، تورات و پیغمبرون نیویشته آوون خلاصه اِسته.

زندگی راه

« ۱۳ تنگه بری نه بایه دیله، چوم بری که وشا اِسته و رای که راحت اِسته نابودی ظرفی را بشی. و کسونی که ام بری نه دیله دشون وراستینه. ۱۴ اما بری که تنگ اِسته و رای که چتین اِسته زندگی ظرفی را بشی. و کسونی که آبی تَلَفَن گم اِستینه.

دار و چمی میوه

« ۱۵ دروعه پیغمبرون کا دوری بگزه. اون گوسندون خلا کا بومین شِمَه ور، ولی باطنی کا ورگونی اِستینه که پزارین. ۱۶ آوون چوون میوه کا آزونَه. مگم بره پنه کا انگر چینن یا خندیله پنه کا، انجیل چینن؟ ۱۷ هنته نی، هر سالم داری چاک میوه بوآردی ولی آفتی یه دار بده میوه. ۱۸ سالم دار نیمشا بده میوه بده و آفتی یه دار نی نیمشا چاک میوه بوآره. ۱۹ هر داری که چاک میوه مده آبی دورن و آتشی کا ذرفین. ۲۰ بس آوون، چوون میوه اون کا آزونَه.

« ۱۱ اِنته نییه که هر کسی. من خِداوندا، خِداوندا، دَخونه آسمونی پاتشایی

دیله دَشو، بَلگم کسی کِه چِمِن آسِمونی یِه دَدِه اِراده اَنجام بَدِه آسِمونی پُاتشاپی دیله دَشو. ۲۲ داوری یِه روزی کا وِر گِسِن بَه مِنه بَوَاتین: «ای خِداوند، ای خِداوند، مَگم اِشْتِه نومی نه نَبَوَت نِگَرْدِمونِه؟ مَگم اِشْتِه نومی نه دیوون پِترگَرْدِمونِه؟ مَگم اِشْتِه نومی نه وِرِه مِعْجِزه اون نِگَرْدِمونِه؟» ۲۳ آ موقع از اوون نه عِلناً بَوَاتیم، «از هَرگِز شِمَه آزُونِسْتِه نِمَه. چِمِن چِمی پیشی کا دور آبییه، ای بَدکارن!»

دِگَلِه ک

« ۲۴ بَس هَر کسی چِمِن اِم گُفون دَرَسِه و اوون اَنجام بَدِه، عاقل مِردي شیوار اِسته که اِشْتَن ک پاکاری سِنگی سَری کا بینا گَرْدَشِه. ۲۵ وارش بَوارستی، سیل بومی، وا وِرِه و اَک سَری زور بَوآردی، ولی اَک خَراو نِییب چوم چِپی پاکاری سِنگی سَری کا بینا گَرْدَشِه. ۲۶ اَمّا هَر کسی. چِمِن اِم گُفون دَرَسِه و اوون اَنجام مَدِه، نادون مِردي شیوار اِسته که اِشْتَن ک پاکاری فورشِی سَری کا بینا گَرْدَشِه. ۲۷ وارش بَوارستی، سیل بومی، وا وِرِه و اَک سَری زور بَوآردی، و اَک خَراو آبه و چِپی خَراوگی بَرک وِر بَه!»

۲۸ وختی عیسی اِم گُفون تمون آگَرْدَشِه، مردم چِپی تعلیمون کا مات آبه بیئِه، ۲۹ چوم اِقتداری نه تعلیم بَدای، نِه چوون توراتی معلمون شیوار.

۸

جُذامی یِه مِردي شَفا

۱ وختی عیسی. کو کا اومَه جیر، وِرِه جماعتی چِپی دومله راه دَلگینه. ۲ آ موقع ایله مِردي که جُذامِش اِستَبه، اومَه عیسی. وِر و چِپی پیشی. کا زَنگ زَنْدَشِه و واِشِه: «ای آقا، اگم تَه پِیش بَشای مِین شفا بَدی.»

۳ عیسی. اِشْتَن دَسی دِراز آگَرْدَشِه اِی دَس اَسوشَه و واِشِه: «بِیستَمَه؛ شفا بَگَه!» «اَلْبَحَل اَمِرِد، جُذامی کا شفا گِشِه. ۴ دومله عیسی. آیینَه واِشِه: «اِشْتِه هَواسی جَمع آگَه که اِم ماجرا هیچکسی. نه مَواجی، ولی بَش و اِشْتَن کاهِنی نِشون بَدِه و قِرْبونی که مَخصوص شفا اِسته و موسی پیغمبر حُکم گَرْدَشِه، قِرْبونی بَگَه، تا اوون را ثابت ببو که تَه شفا گِترَه.»

رومی یِه اَفَسری ایمان

وختی عیسی شَه شهر گفَرناحومی دیله، ایله رومی یه افسری اومه چپی وَر و مَنَّتی نه واتِشه: ^۶ «ای آقا، چمن نوگر فَلَج و کَ کا دَلکه و بَرک دردی گِشه.»
^۷ عیسی- آبی نه واتِشه: «آز بومیم و آبی شفا بَدایم.» ^۸ اَمّا اَفسر- جَواو دوشه:
«ای آقا، از لایق نیمه که ته بای چمن کَ. فقط ایی کلمه بواج، که چمن نوگر شفا بَگتی. ^۹ چوم از اِشتن نی ماموریمه و سَریازونی هِسْتِمه که چمن تحت فَرمانی نه و ایله نه بواتیم ”بش،“ بَشی- و آیلَه نه بواتیم ”به،“ بومی و چمن نوگری نه بواتیم ”فلون کاری بَگه،“ اَنجام بَدای.» ^{۱۰} وختی عیسی- اِم گفون دَرِسشه، تعجب گَرْدشه و مردمی نه که چپی دومله کارا بومین واتِشه: «حقیقتا شَمه نه بواتیم، از حتی گرد اسرائیلیون دیله کا نی اِنته ره ایمانی وینده نیمه. ^{۱۱} شَمه نه بواتیم که ور گِسن مشرق و مغربی نه بومین و اَسْمونی پاتشایی کا، ابراهیم و اسحاق و یعقوبی نه ایله سَفَره سَری کا نِشِن، ^{۱۲} اَمّا کسونی که اِم پاتشایی را دنیا اومینه، پرونی تاریکی کا دَرَقِن، جِگایی که داد بَگردین و دندون، دندونی سَر فِشار بَداین.» ^{۱۳} دومله عیسی- اَفسری نه واتِشه: «بش، مطابق اِشته ایمان به ته را اَنجام ببو.» هَ لحظه چپی نوگر شفا گِشه.

مريضون شفا

^{۱۴} وختی عیسی- شَه پطرسی کَ، ویندشه پطرسی ژن ننه تَو گَرْدشه و مریض اِشتن جِگا کا دَلکه. ^{۱۵} عیسی- چپی دَسی، دَس آسوشه و چپی تَو قطع آبه. اَژن پَرشته دَمَنده عیسی کا پذیرایی گَرْدشه.
^{۱۶} مغریب دَم، ورتور و دیوونه آدَمونی وَرْدِشونه عیسی- وَر و عیسی- ایی کلمه نه دیوون آوون کا بَرگَرْدشه و گرد مریضون شفا دوشه. ^{۱۷} اِنته به تا آ چپی که اِشعیای پیغمبری واسطه نه واتِه بییه با اِتفاق دَلکه که:
«آ، چمه دردون بَرطرف گَرْدشه
و چمه مَرَضیون اِشتن دوشی کا گِشه.»

عیسی کا پیروی کرده بها

^{۱۸} وختی عیسی- ویندشه و ره جماعتی چپی دور جَمع آبیینه، اِشتن شاگردون فرمان دوشه و واتِشه: «بِشَم دریاچه اَ طرفی را.» ^{۱۹} اَ موقع ایله توراتی معلمون کا اومه چپی وَر و واتِشه: «ای اُستاد، هَر جِگا بَشی- اَز اِشته دومله بومیم.»
^{۲۰} عیسی- جَواو دوشه: «رِباطن لونه هِسْتِشونه و پَرَنده اِن خومه هِسْتِشونه، اَمّا اِنسانی زوئه، سَر پِنوعه را جِگایی نیشه.» ^{۲۱} ایله دِیَر شاگردون کا عیسی- نه

وايشه: «ای آقا، اول پدا از بَشوم تا موقعی که چمن دده مرده، آبی دفن بگرم، دومله بومیم.»^{۲۲} عیسی- جَواو دوشه: «تِه چمن دومله بری، پدا مرده ان، اِشتن مرده اون دفن بگرن.»

عیسی کِلای آروم آگره

^{۲۳} دومله عیسی- لوتکا دَنشته و چپی شاگردن نی چپی دومله راه دَلکینه.^{۲۴} اِی دَفعه دَریاچه کا بَرک کِلای راست آبه، جوری که نَزدیک به موجن لوتکا غرق آگرن. ولی عیسی- خِت به.^{۲۵} بَس شاگردن اومینه عیسی- خاوی کا پگَرِدشونه و وايشونه: «ای آقا، امه نجات بده؛ امه کارا هلاک آبییم!»^{۲۶} عیسی- وايشه: «ای کم ایمانن، چیرا هِنته تَرسه؟» دومله پَرشته وا و دریاچه را زَره گِیشه و گرد جگا کامل آروم آبه.^{۲۷} شاگردن حیرون بینه و یندی نه بواتین: «ام چننه آدمی اِسته؟ حتی وا و دریاچه نی آبی کا اطاعت بگردین؟»

عیسی دِگله تور و دیوونه شفا بدای

^{۲۸} وختی عیسی آرسنه جَدْریانی مَنْطقه که دریاچه اَ طرفی کا اِسته، دِگله توره مردی که قَهْرستونی کا برون بومین، بیی نه دیمادیس بینه. اون هندی وَحشی- بینه که هیچ کس جگه نگیری اوآکا دویتری.^{۲۹} اون خِلیع گردشونه و وايشونه: «تِه امه نه چه کار اِسته، ای خِدا زوئه؟ آیا اومیش اییا تا پیش - پیش امه عذاب بدی؟»^{۳۰} تلی آوون کا دورتر، یالَ خوعه رَمه ای کارا غذا بَرْدین.^{۳۱} دیون عیسی- مِنت گردشونه وايشونه: «اگم امه بَرگری، امه ویسا آکه اَ خوعه رَمه دیله.»^{۳۲} عیسی آوون نه وايشه: «بِشه!» دیون اَدِگله مردی کا بَرشینه و شینه خو اون دیله و گرد آرمه، کولی کفا نه شینه دریاچه ظرف و آوی دیله کا غرق آینه.^{۳۳} خوعه وونن دَوشتینه، شینه شهری را وگرده ام ماجرا، مخصوصاً اِتفاقی که اَدِگله توری را دَلکه، مردمی را وايشونه.^{۳۴} دومله اَشهری مردم گرد، عیسی- وینده را اومینه و وختی آبی ویندشونه آبی مِنت گردشونه که چوون منطقه نه بَشو.

اِفلججه مردی شفا

^۱ عیسی لوتکا دَنشته و شه دریاچه اَ طرف، اِشتن شهری را.

۲ چن نفر ایله اقلیجه مردی که اِشْتَن دوشکی سَری کا خِتَبَه، وَرْدِشونه عیسی. وَر. عیسی وختی چوون ایمانی ویندِشه، اِقلیجه مردی نه واتِشه: «چمن زوئه، اِشته دیل قُرس ببو، اِشته گناه اِن بَخِشِسته بینه!» ۳ اِم موقع بعضی-توراتی معلِم اِشْتَن نه واتِشونه: «اِم مرد گُفر بَواتی.» ۴ ولی عیسی. که چوون فیکری بَزنی، واتِشه: «چیرا شَمَه دیلی کا اِم بَدَه فیکرون بَگردیرون؟ ۵ گمیلَه گفی واتِه راحتَر اِسته: "اِشته گناه اِن بَخِشِسته بینه،" یا اِم که "پرز و راه بِش"؟ ۶ اَمّا اِی واسی که بَزونه اِنسانی زوئه، زمینی کا اِختیارِش اِسته گناه اون بَخِشه.» - اِ اِقلیجی نه واتِشه: - «پرز، اِشته دوشکی پِگَه و بِش ک!» ۷ اِمرد پَرِشته و شَه ک. ۸ وختی مردم اِم اِتفاقی ویندِشونه تَرسینه و خِدا سِتایش گَرْدِشونه که اِنته رَه اِختیاری بَه اِنسانون آدوَعشه.

عیسی، مَتی دعوت بگردی

۹ وختی عیسی اوآ نه دویپری، مردی ویندِشه که چپی نوم مَتی بَه و باج ویگته دَگَه کا نِشت بَه. عیسی، مَتی نه واتِشه: «چمن دومله بَری!» مَتی پَرِشته و عیسی دومله شَه.

۱۰ موقعی که عیسی، مَتی کَ کا، سِفره سَری کا نِشت بَه، وَرَه باجگیرن و گناه کارن اومینه و عیسی و چپی شاگردون نه همسفره بینه. ۱۱ وختی فریسیون فرقه عُلما اِی ویندِشونه عیسی شاگردون نه واتِشونه: «چیرا شَمَه اُستاد باجگیرون و گناه کارون نه غذا بَرْدی؟» ۱۲ ولی وختی عیسی-اِم گفی دَرَسِشه، واتِشه: «مَرِیضَن طَبیب پیستِشونه، نِه سَالِمِن. ۱۳ بَشه و اِم نیویشته مَعنی درک بَگَرَه که: "چمن دیلی خواسته رَحمت اِسته، نِه قَرَبونی." چوم آز اومیمَه گناه کارون دعوت بَگَرِم توبه بَگَرِن نِه کسونی که صالحی نه.»

سوال درباره روزه گته

۱۴ اِم موقع یحیی شاگردن اومینه عیسی وَر و دَفَرِشونه: «چیرا اَمَه و فریسیین روزه گَرَم اَمّا اِشته شاگردن روزه نِگَرِن؟» ۱۵ عیسی. جَواو دوشه: «مگم بَی که عروسی میهمونن تا وختی که زِما اَوون نه اِسته، عزاداری بَگَرِن؟ اَمّا روزونی بوئی که زِما اَوون کا ویگرن، اِم موقع اَوون نی روزه گَرِن. ۱۶ هیچ کس تازه پارچه ای که او دَشه نییَه، ایله گنه خَلا کا پینه نَزَنه، چوم پینه، خَلا کا گنده بَی و خَلا بَدتر پَرِیسته بَی. ۱۷ هِنته نی تازه شَراوی گنه مَشکون کا نِدَگَرِن، اگم اِم کاری بَگَرِن چوم تازه شَراو خَلا گازِش اِسته، مَشکِن پَزَرِن، شَراو ویوو و مَشکِن آز بِن

بَشِين. بَلْگَم تازِه سَرَاوِي تازِه مَشْكُون كَا دَكْرِن كِه هَم سَرَاو و هَم مَشْك سَالِم بومونن.

ايلَه كِه زنده آبييه و ايله ژني شفا گيته

١٨ هته كه عيسى. حلام گفون اوون نه بواتي عبادتگاه ايله رئيسون كا اومه چي وِر و زنگ ژنده و وايشه: «چمن كِه حسه مرده. با م حال ته پري و اشته دسي آبي كا پنه كه آنده ابو.» ١٩ عيسى. پرشته و اشن شاگردون همراه، آبي نه شه. ٢٠ هم موقع، ايله ژني كه دوزه سال خونريزيش استبه عيسى. پستي نه اومه و چي آبا پره دس آسوشه، ٢١ چوم كه آژن اشن نه بواتي: «اگم فقط چي آبا دس آسام، شفا بگتيم.» ٢٢ عيسى. آگردسته و آبي ويندشه و وايشه: «اي كِه، اشته ديل قُرس ببو. اشته ايمان، ته شفا دوعشه.» ه لحظه آژن شفا گيته. ٢٣ وختي كه عيسى. دشه آريسي. ك ديله و نوحه خونون و مردمي ويندشه كه شيون بگردين، ٢٤ وايشه: «پشه برون. چوم م كِه مرده نييه بلكم خته.» اما اون عيسى را خورستينه. ٢٥ وختي عيسى جماعتی برگردشه، شه ديله كِه دسي گيته و كِه پرشته. ٢٦ م اِنفاقي خور گرده ا منطقه كا پخش آبه.

دِگِه كور و ايله لالی شفا

٢٧ وختي كه عيسى. او آكا دويپري، دِگِه كوزه مرد چي دومله شينه و خلع بگردين: «اي داوود پاتشا زونه، بمون رحم بگه!» ٢٨ وختي عيسى. دشه ك ديله، ا دِگِه مرد اومينه چي وِر. عيسى. اوون كا دفرسشه: «آيا ايمان هسترونه كه از بشايم م كاري انجام بدم؟» اون وايشونه: «بله، اي آقا!» ٢٩ دومله عيسى. چوون چمون دس آسوشه وايشه: «مطابق شمه ايمان شمه را انجام ببو.» ٣٠ ه موقع چوون چمن آبينه. عيسى اوون قدغن گردشه و وايشه: «ويرا بييه كسي م موضوع كا خور دار مبو.» ٣١ اما اون برشينه، و گرد ا منطقه كا م ماجرا وايشونه.

عيسى ايله لال مردی شفا بدای

٣٢ وختي كه اون كارا بشين برون، ايله ديو گته مردی كه لال به، و ردشونه عيسى. وِر. ٣٣ وختي عيسى. ديوي آبي كا برگردشه، الال مردی زوون آبه. مردم تعجب گردشونه و وايشونه: «انته ره چي هرگز اسرائيليون ديله كا وينده مون نييه.» ٣٤ اما فريسيين وايشونه: «عيسى، ديوون رئيسي. كمكي نه، ديوون

بَرگَرِه.»

^{۳۵} عیسی- گرد شهر و دِه اون کا بگرِستی، چوون عبادتگاه اون کا تعلیم بدای و خدا پأتشایی شاد خَوری اعلام بگرِدی و هر درد و مرضی شفا بدای. ^{۳۶} وختی عیسی، آجماعتی ویندِشه، دیلش اوون را سیسته چوم اون گوسندونی شیوار که شوونه نیشونه، پریشون و درمانده بینه. ^{۳۷} بس اِشتن شاگردون نه وایتشه: «مَحصول وزه، اما کاریگر گمه. ^{۳۸} بس، مَحصولی صاحبی کا درخواست بگره اِشتن مَحصولی جمع آگرده را کاریگرون ویسا آگره.»

۱۰.

دوزه گله خواری

^۱ عیسی- اِشتن دوزه گله شاگردی دَخوندِشه اِشتن ور و اوون قدرت و اِقتدار دوشه که پلیده روح اون بگرین و هر درد و مرضی شفا بدن. ^۲ آ دوزه گله خواری نوم اِمه: اوّل، شَمعون معروف به پطرس و چپی برا اندریاس؛ یعقوب و یوحنا زبیدی زوئه ان؛ ^۳ فیلیپس و برتولما؛ توما و باجگیره متی؛ یعقوب خلفای زوئه و تَدای؛ ^۴ شَمعون و طن پرست و یهودا آسخریوط که به عیسی- خیانت گرِده.

^۵ عیسی- اِم دوزه نفری ویسا آگرِده و اوون نه وایتشه: «غیر یهودیون ور مَشه و سامریون شهری دیله مَشه، ^۱ بلگم فقط بَشه قوم اسرائیلی ژون آبه گوسندون ور. ^۷ وختی که بشیرون، اعلام بگره و بوآجه که آسمونی پأتشایی نزدیگه. ^۸ مریضون شفا بدییه، مرده اون زنده آگره، جُدامیون شفا بدییه و دیوون بگره، مِفت و یگترونه، مِفت نی آدییه. ^۹ هیچ طلا یا نُقره یا مس سکه شمه گمردوندون کا اِشتن نه مِیگره. ^{۱۰} و شمه سَفری را، نه کوله بار نه اِضافه شپی نه کفش نه دَس چو اِشتن نه مِیگره؛ چوم کاریگری روزی چپی حق اِسته. ^{۱۱} هر شهر یا دهی دیله دَشیرونه، معتبره آدمی دومله بگرده و تا وختی که او آکا اِسترونه چپی ک کا بومونه. ^{۱۲} وختی گبی دیله دَشییه، "سلام بگره." ^{۱۳} اگم آ ک اِهای لایق ببون، شمه سلامی بَرکت اوون نه بَمندی ولی اگم لایق مَبون، شمه سلامی بَرکت به شمه آگرده. ^{۱۴} اگم کسی- شمه قبول مگره یا شمه گفون گوش مده، وختی آک یا آ شهری کا بشیرون، او آخاکی شمه پا کا نی تکان بدییه. ^{۱۵} حقیقتا شمه نه بوایتیم، داوری یه روزی کا، مجازاتی تاو ورده، سُدوم و عموره شهرن مردمی را، راحتتر بی تا آ شهری مردمی را.

«^{۱۶} آز شِمَه گوَسندون شیوار ویسا آگرم وِرگون دیله. بس نَلتی شیوار هوشیار و گفتری شیوار معصوم ببییه.^{۱۷} شِمَه هواس مردمی کا ببو. چوم اون شِمَه دادگاه اون تحویل بداین و اِشتن عبادتگاه اون کا شِمَه شِلاق زُین.^{۱۸} چِمَن واسی، شِمَه بَبردین فَرماندارون و پاتشااون وَر تا چوون و غیر یهودیون دیله کا چِمَن دربارَه شهادت بدییه.^{۱۹} وختی که اون شِمَه تسلیم بَگرن، نگران مَبییه که چِنته گف بَزَنه و یا چَه بواچَه. چوم هَه موقع اَچی که بسی بواچَه شِمَه آدوَعَه بی.^{۲۰} چوم شِمَه نیرونه که گف زُنه، بَلگم شِمَه آسَمونی یَه دَدَه روح اِسته که شِمَه زوونی نه گف زُنه.^{۲۱} بَرا، اِشتن بَرا و دَدَه، اِشتن خِرَدنی مرگی تسلیم بَگردی. خِرَدن بَر ضِد اِشتن دَدَه ننه پَرزن و چوون مرگی باعث بَبین.^{۲۲} گِرد مردم چِمَن نومی واسی شِمَه کا بیزار بَبین، اما کسی. که تا آخر تاو بواچَه، نجات پیدا بَگردی.^{۲۳} وختی ایله شهری کا شِمَه اذیت آزار بَگردین، ایله دیبَر شهری را دَوَرَه. حقیقتا شِمَه نه بواتیم، پیش آز اِمکه اِسرائیلی گِرد شهرون را بَشَه، اِنسانی زوئه بوئی.

«^{۲۴} اِنه شاگِرد اِشتن اُستادی کا گفانَرَه و نه نوگر اِشتن اَربابی کا گفانَر.^{۲۵} شاگِردی را وَستَه که اِشتن اُستادی شیوار ببو و نوگری را نی وَستَه اِشتن اَربابی شیوار ببو. اگم کَ صاحِبی بَعَلزَبول یا اِبلیس دَخونِن، چندی وِرتر چَپی کَ اَهای، بَدَه نومون نه دَخونِن؟

مَترسَه

«^{۲۶} بس اوون کا مَترسَه. چوم هیچ سَرپوش پَنوَعَه چپی نی که آشکار آمبو و هیچ نینکی یَه چپی نی که غَلنی مَبو.^{۲۷} گفونی که از تاریکی کا شِمَه نه واتِمَه، روشونی کا بواچَه و اَچی که شِمَه گوشون کا یواشی نه واتَه بییه، کومون سَری کا اِعلام بَگرَه.^{۲۸} کسونی کا که فقط بَشاین جِسمی بَکِشِن ولی نِیمشان روحی بَکِشِن مَترسَه. خِدا کا پَترسَه که بَشای هَم روح و هَم جِسمی جَهَندمی کا هلاک بَگرَه.^{۲۹} مَگم دِگله کیجَه قِیمت اِبی قِران نییه؟ با اِم حال، حتی ایله کیجَه نی بیدون اِزاده شِمَه آسَمونی یَه دَدَه، زمینی کا نَبَلکِه.^{۳۰} حتی شِمَه سَری موین گِرد ایشمَرده بَبینه.^{۳۱} بس مَترسَه، چوم شِمَه اِرزش هزارون گِله کیجَه اون کا وِرتر اِسته.

«^{۳۲} هَر کسی. مردمی وَری کا اِشتن زوونی نه بواچَه که چِمَن شِن اِسته، آز نی چِمَن آسَمونی یَه دَدَه وَری کا چِمَن زوونی نه بواتیم که، اَ آدم چِمَن شِن اِسته؛

۳۳ اما هر کسی مردمی پیشی کا مین هاشا بگره، از نی چمن آسمونی یه دده پیشی.
کا، آبی هاشا بگردیم.

« ۳۴ خیال مگره از اومیمه که زمینی کا صلح بوآرم. اومه نیمه که صلح بوآرم،
بلگم اومیمه تا شمشیر بوآرم. ۳۵ چوم از اومیمه تا:

”زونه بر ضد چپی دده،

کله، بر ضد چپی ننه،

و ویو بر ضد چپی خسِرگ بگرم.

۳۶ هر کسی دشمن، چپی اِشْتَن ک آهالی کا بی.“

« ۳۷ هر کسی. اِشْتَن دده یا ننه نه به مین کا ورتَر خَش ببو، چمن لایق نییه؛ و

هر کسی. اِشْتَن کله یا زونه نه به مین کا ورتَر خَش ببو، چمن لایق نییه. ۳۸ هر
کسی اِشْتَن عذاب صلیبی مپیگره و چمن دومله ما، چمن لایق نییه. ۳۹ هر کسی.
که پیستشه اِشْتَن جانی حفظ بگره، آبی از دس بدای؛ و هر کسی. چمن واسی
اِشْتَن جانی فیدا بگره آبی حفظ بگردی.

« ۴۰ هر کسی. شمه قبول بگره، مین قبول گردشه و کسی. که مین قبول بگره، آ

کسی. که مین ویسا آگردشه قبول بگردی. ۴۱ هر کسی. ایله پیغمبری، امی واسی

قبول بگره که پیغمبر استه، ایله پیغمبری پاداشی ویگره، و هر کسی. ایله صالح

آدمی، امی واسی قبول بگره که صالح استه، ایله صالح آدمی پاداشی ویگره.

۴۲ هر کسی. ایله ام روکون کا، امی واسی که چمن شاگرد استه، حتی ای قدره

سرده آو آده، حقیقتا شمه نه بوآیم، آبدآ بیدون پاداش نمونه.»

۱۱

عیسی گفن درباره یحیی تعمید دهنده

۱ اوختی عیسی. اِشْتَن دونزه گلگ شاگردی سفارش گردشه که چه بگرن، اوآکا
شه تا چوون شهرون کا اوون تعلیم بده و چوون را گف بزنه.

۲ اوختی یحیی زندانی کا، مسیح کارون دَرَسْشه، اِشْتَن شاگردون ویسا آگردشه

۳ تا عیسی. کا دَفَرَسَن: «آیا ته هه کسی. استیش که بسی. با، یا دیبری منتظر

بپییم؟» ۴ عیسی. چوون جَوَوی کا واتشه: «بشه و هر چپی که بویندیرون و

دَرَسْه، یحیی را بوآجه، که ۵ چنته کورن بویندین، شَلِن مِجَن، جُذامی اِن شفا

بگتین، گرن دَرَسَن و مرده اِن زنده آبون و به فقیرون شاد خور آرسته. ۶ خسه

ببو آکسی که به مین شک مگره.»

٧ هته که یحیی شاگردن کارا بَشین، عیسی، دربارہ یحیی دَمندہ مردمی نہ گف رُندہ و واتشہ: «چیکی ویندہ را شہ ایرونہ بہ ویاوون؟ مردی ویندہ را کہ لله اپی شیوارہ کہ وختی وا وِرہ ہر وری را تکان بردی؟^۸ بس چہ چی ویندہ را شہ ایرونہ برون؟ مردی ویندہ را کہ گرون و نرم خلا دگر دَشہ؟ گسونی کہ گرون و نرم خلا دگرن پاتشاوون قَصرون دیلہ کا زندگی بگردین.^۹ بس چہ چی ویندہ را شہ ایرونہ برون؟ ایلہ پیغمبری ویندہ را؟ ہا، شَمہ نہ بواتیم کہ یحیی ایلہ پیغمبری کا نی گفائَرہ.^{۱۰} یحیی ہ کسی۔ استہ کہ دربارہ چیی، ملاکی پیغمبری کیتابی کا نیویشتہ بییہ:

”حَسہ چمن قاصدی اِستہ نارنارہ ویسا آگرم،
تا اِستہ راہ اِستہ پیشی کا حاضر آگرہ.“

١١ حقیقتا شَمہ نہ بواتیم، کہ کسی یحیی تعمید دہندہ کا یالتر دنیا اومہ نییہ. با اِم حال روکترین شخصی. کہ آسمونی پاتشایی کا استہ، یحیی کا یالترہ.^{۱۲} یحیی تعمید دہندہ دورانی نہ تا حَسہ، آسمونی پاتشایی وِ رستم گَششہ و ظالم آدمین پیستشونہ زوری نہ اپی بگرن.^{۱۳} چوم کہ گرد پیغمبرن و تورات، تا یحیی دورانی پیشگوی بگردین.^{۱۴} و اگم بییہ کہ قبول بگرہ، یحیی ہ ایلای پیغمبری استہ کہ بسی با.^{۱۵} ہر کسی دَرَسہ گوش ہستشہ، دَرَسہ.

١٦ «اِما، اِم نَسلی مردمی چہ چی بَشایم تشبیہ بگرم؟ اُون خردنونی شیوار اِستینہ کہ کوچہ بازارون کا نِشِن و اِشَن رَفقون دَخونن و بواتین:
”١٧ شَمہ را لله رُندِمونہ، دوش نگرِدرونہ؛
نوحہ خندِمونہ، سینہ نرُندرونہ.“

١٨ چوم یحیی اومہ کہ، نہ ہری و نہ ہنجی؛ بواتین: ”ا دیوش استہ.“^{۱۹} انسانی زوئہ اومہ کہ ہم ہرہ و ہم ہنجہ؛ بواتین: ”دیسہ، ایلہ وزہ ہر و عرق ہرہ آدمہ، باجگیرون و گناہ کارون رَفقہ.“ شَمہ اعمال ثابت بگردی کہ عقل و حکمت نیرونہ.»

وای بر شہرونی کہ توبہ نگرین

٢٠ اَموقع عیسی۔ دَمندہ، اَمردمی سرزنش گردہ کہ چوون شہرون کا ورتَر معجزہ گردش بہ، چوم کہ اُون توبہ گردشون نَبہ.^{۲۱} عیسی۔ واتشہ: «وای بر شَمہ، ای خورزینی آہالی! وای بر شَمہ، ای بیت صیدا آہالی! چوم اگم معجزہ اونی کہ شَمہ کا انجام بہ، صور و صیدونی شہرون کا انجام بی، ا شہرون مردم

خیلی زمان پیش کیل دگرین و خاکِستری کا نِشین و توبه گرین. ^{۲۲} اَمّا شِمّه نه بَوَاتیم که داوَری یه روزی کا، مجازاتی تاو وَرده، صور و صیدونی مردمی را راحتتر بَبی، تا شِمّه را. ^{۲۳} و شِمّه ای گَفَرناحومی آهالی، شِمّه پیسترونه سر به آسمون بَکَشه؟ هرگز، بلگم تا جهندی تون سرنگون بَبیرون. چوم اگم معجزه اونی که شِمّه را انجام به سُدومی شهری کا انجام بَبی، آ شَهر تا اوری نه روز باقی بَمَندی. ^{۲۴} اَمّا شِمّه نه بَوَاتیم که داوَری یه روزی کا، مجازاتی تاو وَرده سُدومی مردمی را راحتتر بَبی، تا شِمّه را.»

بایه چمن وَر

^{۲۵} هَ موقع عیسی. واتشه: «ای دده، ای آسمون و زمینی خِداوند، تِه شُکور بَوَاتیم که ام چییون، داناویون و عاقل آدمون کا نین آگردَره و خِرَدَنون را آشکار آگردَره. ^{۲۶} ها، ای دده، اِشته پور لطفه اِراده ام به. ^{۲۷} چمن آسمونی یه دده گرد چیون به من دَسپاردشه. هیچکس دده غیراز زوئه آنزونه، و هیچکس زوئه غیراز دده آنزونه، و ا کسونی که زوئه پیستشه دده آوون را آشکار آگره. ^{۲۸} «بایه چمن وَر، ای کسونی که وِر زحمت بَگشتیرون و شِمّه بار وِر سنگین اِسته، از شِمّه راحتی بدایم. ^{۲۹} چمن یوغی شِمّه دوشی کا بَگره و به من کا تعلیم بَگره، چوم از ملایم اِستیمه و دلی نه فروتن اِستیمه، و شِمّه جانون کا راحتی بَگتیرون. ^{۳۰} چوم چمن یوغ راحتی اِسته و چمن بار سبک اِسته.»

۱۲

سوال درباره مقدس شنبه روز

اَ روزون کا، عیسی. یهودیون ایله مقدس شنبه روزی کا گندِمه جاری نه کارا دَویتری. عیسی. شاگردن چوم و شیشون به دَمَدینه گندِمی خوشه اون سَری چینین و آوون هَرین. ^۲ وختی فریسی. فِرَقه عُلما اِمی ویندِشونه عیسی. نه واتشه: «دَپس، اِشته شاگردن مقدس شنبه روزی کا کاری انجام بداین که جایز نییه.» ^۳ عیسی. جَواو دوشه: «مگم خَنده رون نی وختی داوود پاتشاه و چپی یارن و شی بیته، چه گردشونه؟ ^۴ چنته داوود دَشه خِدا ک دِله و تقدیس بییه نونی هَرَدِشه و اِشتن یارون نی آدوشه، هَر چن آنونی هَرده داوود و چپی یارون را جایز نَبه، بلگم فقط معبدی کاهنون را جایز به آنونی کا برین. ^۵ یا مگم توراتی کا خَنده رون نییه که مقدس شنبه روزون کا، کاهِن، معبدی کا اِشتن

وظیفه انجام دوعه واسی مقدس شنبه روزی حُرمتی غم نییرن، اما با ام حال تقصیر کار حساب نبون؟^۱ شمه نه بواتیم کسی. اییاکا منده که معبدی کا یالتر استه!^۷ اگم شمه ام کلامی معنی درک بگریرون که ”چمن دیلی خواسته رحمت استه، نه قربونی،“ د بی تقصیره آدمون محکوم نگریرون.^۸ چوم انسانی زوئه، مقدس شنبه روزی صاحب اختیار استه.»

چلاق مردی شفا

^۹ دومله عیسی. او آکا شه و یهودییون عبادتگاه دیله دشه. ^{۱۰} عبادتگاه دیله کا مردی مند به که چپی ایله دس خشک آبه به. او آکا مند به گسین امی واسی که پشان عیسی. متهم کرده را بهونه ای بدارن آبی کا دفرسشونه: «آیا شفا دوعه مقدس شنبه روزی کا جایز استه؟» ^{۱۱} عیسی. اوون نه واتشه: «شمه کا گمیله اگم ایله گوسندی بداره و آگوسند مقدس شنبه روزی کا دلکه چاه دیله، آ گوسندی نگره و چاه کا برون نوره؟» ^{۱۲} حسه، انسان چندی گوسندی کا با ارزیشتر استه! بس چاکی کرده مقدس شنبه روزی کا جایز استه.» ^{۱۳} دومله عیسی. آچلاق مردی نه واتشه: «اشته دسی دراز آگه.» آ مرد اشنن دسی دراز آگردشه و چپی چلاق دس، ایله دسی شیوار سالم آبه. ^{۱۴} اما فریسی. ان برشینه برون و یندی نه مشورت گردشونه که چنته عیسی نابود بگرن.

خدا انتخاب کرده خادم

^{۱۵} عیسی. که چوون نخشه کا خور داریسته، او آکا شه. ور آدمین چپی دومله شینه و عیسی. گرد اوون شفا دوشه ^{۱۶} و اوون قدغن گردشه که درباره چپی هیچکسی نه گف مزنن. ^{۱۷} انته به تا آچی که إشعیای پیغمبری واسطه نه واته بییه به اتفاق دلکه که:

«^{۱۸} ام چمن خادم استه که از آئی انتخاب کرده؛

چمن عزیز که چمن جان آئی کا راضی استه.

از چمن روح آبی کا بنایم

و آعدالتی، دییر قومون را اعلام بگردی.

^{۱۹} آ نه دعوا بگردی و نه خرا خلیع؛

و نه کسی چپی سسی کوچه اون کا درسه.

^{۲۰} ترک هرده لله نیچاکنه،

و نیمه سوچه فیتله دنکشه،

تا عدالتی پیروز آگره.
۲۱ و چپی نوم گرد قومون را امید بیی.»

گُفر به روح القدس

۲۲ دومله، ایله دیو گتته مردی و ردشونه عیسی. وَر که هم کور به و هم لال به و عیسی آئی شفا دوشه، جوری که شاستشه هم گف بژنه و هم بوینه. ۲۳ مردم گرد تعجب گردشونه و بواتین: «آیا مُمکنه ام مرد هه مسیح موعود ببو که بسی داوود پاتشاه نسلی کا با؟» ۲۴ اما وختی فریسی. فرقه علما امی دَرَسشونه، وایشونه: «ام مرد فقط بعلزبولی کمکی نه، که دیوون رئیس استه، دیوون برگره!» ۲۵ عیسی که چوون فیکری بزنی اوون نه وایشه: «هر مملیکتی که آبی کا د دسته ای دلکه از بین بشی، و هر شهر یا ک ای کا که د دسته ای دلکه پا برجا نِمونه. ۲۶ اگم شیطان، شیطانی برگره، کارا اِشْتَن ضِد د دسته ای دَرَفنه؛ بس چپی سلطنت چنته پا برجا بَمندی؟ ۲۷ و اگم از بعلزبولی کمکی نه دیوون برگرم، شمه شاگردن چیکی کمکی نه اوون برگرن؟ بس شمه هه شاگردن شمه داوری بگردن. ۲۸ اما اگم از خدا روح کمکی نه دیوون برگرم، بس خدا پاتشایی شمه آرسته. ۲۹ چنته کسی. بَشای ایله مرد نیرومندی ک دشو و چپی اموالی غارت بگره، مگم ام که اول ا مردی دَس و پا دَوْنِدِه. دومله حقیقتا بَشای چپی ک غارت بگره. ۳۰ هر کسی منه نیته، چمن ضِد استه و هر کسی. منه جمع آمگره، ولا آگره. ۳۱ بس شمه نه بواتیم، هر جور گناهی که بگره و هر گُفری که بواجه بَخِشِسته بیی، اما خدا روح نه گُفر بواجه بَخِشِسته نییب. ۳۲ هر کسی. انسانی زوئه ضِد گُفی بژنه، بَخِشِسته بیی، اما هر کسی که روح القدسی ضِد گف بژنه، بَخِشِسته نییب، نه ام دنیاکا و نه ا دنیاکا.

دار و چپی میوه

۳۳ «اگم چاکه میوه پیسترونه، شمه دار بسی. سالم ببو، آفتی نه دار بده میوه بوآردی؛ چوم داری چپی میوه کا آزونن. ۳۴ ای افعی کته ان، شمه که شروره آدمونی استیرونه، چنته بشایرون چاک گف بژنه؟ چوم زوون چپی کا گف زنه که دیل آبی کا لبریز استه. ۳۵ چاک انسان اِشْتَن دیلی چاک خزانه کا، چاکي برون بوآردی و بده انسان اِشْتَن دیلی بده خزانه کا، بدی برون بوآردی. ۳۶ شمه نه بواتیم: داوری یه روزی کا مردم اِشْتَن هر مِفْت گُفی را که ژندشونه حساب پس آذن. ۳۷ چوم اِشْتِه گُفون نه تبرئه ببیش و اِشْتِه گُفون نه نی محکوم ببیش.»

یونسی نیشونه

۳۸ ام موقع عده ای توراتی معلّمین و فریسیین عیسی. نه واتشونه: «ای اُستاد پیستّمونه به تِه کا نیشونه ای بویتّم.» ۳۹ ولی عیسی. جواو دوشه: «ام نسل شرور و زناکار، نیشونه ای پیستشونه. اما نیشونه ای اوون آدوعه نیّیب، یونس پیغمبری نیشونه غیراز. ۴۰ چوم هته که یونس سه روز و سه شو ایله یالّ مایي اشکمی کا منده، انسانی زوئه نی سه روز سه شو زمینی دیلی دیله کا بَمندی. ۴۱ نینوا شهری مردم داوری یه روزی کا ام نَسلی مردمی نه زنده ابون و اوون محکوم بگردین. چوم نینوا مردم یونس پیغمبری گفی واسی توبه گردشونه، و حسّه دپسه، آگسی. که اییا کا منده یونسی. کا یالتر استه. ۴۲ داوری یه روزی کا سبا مملیکتی ملکه ام نَسلی مردمی نه زنده ابو و اوون محکوم بگردی، چوم آ دنیا آسری کا اومه تا سلیمان پاتشاه حکمتی دَرسه، و حسّه دپسه، گسی. که اییا کا منده سلیمانی کا یالتر استه.

۴۳ «وختی پلیده روح کسی. کا پرون بوئی، بشی. خشک و بی آوه چگا اون را تا چگایی استراحت گرده را بتلفه، اما نیتلفه. ۴۴ بس اِشتن نه بواتی: ”آگردم به هه ک ایی که ایی کا اومیمه.“ و وختی آرسته اوآ، اک تیی، آروفته و تر تمیز بویندی. ۴۵ آ موقع بشی و هفت گله روح اِشتن کا شریرتر بوآردی و اون دشون دیله اوآ کا جاگیر ببین. آ آدمی آخر عاقبت چیی اولی کا نی بدتر بی. ام شرور نَسلی آخر عاقبت نی هته ییی.»

عیسی ننه و چیی پراِن

۴۶ عیسی خلا مردمی نه کارا گف ژنی، که چیی ننه و پراِن پرونی کا مند بینه و پیستشونه آینه گف پزنن. ۴۷ بس ایی نَفر عیسی. نه واتشه: «اِشته ننه و پراِن پرونی کا مندینه و پیستشونه به تِه گف پزنن.» ۴۸ عیسی. آکسی. نه که ام گفی ژندیشه، واتشه: «چمن ننه کییه؟ چمن پراِن کی اینه؟» ۴۹ و اِشتن دسی نه اِشتن شاگردون نیشون دوشه و واتشه: «اِمن چمن ننه و چمن پرا اینه. ۵۰ چوم هر کسی که چمن آسمونی یه دده اراده انجام بده، چمن پرا، چمن خالا و چمن ننه استه.»

١ هَ روز، عیسی کَ کا بَرشه پرون و شَه دریاچه کناری کا نِشته. ٢ وَرَه جَماعتی عیسی دور جَمع آبینَه جوری که عیسی لوتکا دَنشته، و مردم گِرد ساحلی کا مند بینَه. ٣ دومله عیسی- مَثَلون نه وَرَه چییونی آوون را واتِشه. آ واتِشه: «ابی روز ایله گشاوَرز دونه پَشنده را شَه مزرعه. ٤ وختی دونه پَشونی، بعضی گِله دونه ان راه کا ویبینه و پرنده ان اومینه آوون هَرِدشونه. ٥ بعضی- گِله دونه ان سِنگی یَه زمینی کا ویبینه که وِر خاکش نَبَه؛ بَس دونه ان اَلْبَحَل پَرسینه چوم خاک کم عَمق بَه. ٦ اما وختی آفتاو پَرمه، پَرسه دونه ان گِرد سیستینه و چوم بَنَه شون نَبَه، خِشک آبینَه. ٧ بعضی- گِله دونه ان پَرّون دیله کا ویبینه. پَرّون نی آوون نه پَرسینه و تومون خَفه گِردشونه. ٨ ولی بقیه ی دونه ان چاک خاکی کا ویبینه و بار وَرِدشونه: بعضی- صد برابر، بعضی- شصت و بعضی- سی برابر بار وَرِدشونه. ٩ هَر کسی دَرَسَه گوش هِسْتِشه دَرَسَه.»

١٠ آ موقع عیسی- شاگردن اومینه چِی وَر، دَفَرَسشونه: «چیرا مَرَدی را مَثَلون نه گَف رُنی؟» ١١ عیسی جَواو دوشه: «آ سَمونی پَانْشایی سِرّون دَرک گِردَه شِمَه آدوَعَه بیبَه، اما آوون آدوَعَه بَه نیبَه. ١٢ چوم بَه کسی- که هِسْتِشه، وَرْتَر آدوَعَه بَبی تا فَت و فَراوون بَداره، اما کسی- که نِشَه، حتی آ چِی که هِسْتِشه نی آییکا ویگتَه بَبی. ١٣ اِمی واسی از آوون نه مَثَلون نه گَف رَیم، چوم:

«آون دَیسِن اما نِوینن؛

گوش بَداین، اما نِه دَرَسِن و نِه فَهَمِن.

١٤ حَقِیقَتا اِشعیای پیغمبری پیشگویی دِباره چوون اِتِفاق دَلِکَه که بَواتی:

”شِمَه گوشِی نه دَرَسَه، اما هَرگِز نَقَهْمَه؛

شِمَه چَمون نه دَیسَه، اما هَرگِز دَرک نِگَرَه.

١٥ چوم اِم قومی دِیل سِنگ آبَه،

و چوون گوشِن سَنگِین آبینَه،

و اِشْتَن چَمون دَوَسْتَشونَه،

تا نِبادا اِشْتَن چَمون نه بَوینن،

و اِشْتَن گوشون نه دَرَسِن

و اِشْتَن دِیلون نه بَفهَمِن

و آگَرِدِن و آز آوون شِفا بَدَم.”

١٦ «اما خَسَه بَبو شِمَه چَمون چوم که بَویندین و شِمَه گوشون چوم که دَرَسِن. ١٧ حَقِیقَتا شِمَه نه بَوَاتیم، وَرَه پیغمبرِن و صالِح آدَمِن نَاجَشون اِستَبَه آ چِی که

شِمَه بَویندِیرون، بَوینن اَمّا نَویندِشونَه، و آچی که شِمَه دَرَسَه، دَرَسِن اَمّا نَدَرَسِشونَه.

«^{۱۸} بَس شِمَه گِشاوَرزِی مَثَلِی مَعنَا دَرَسَه: ^{۱۹} وختی که کسی- خِدا پَاتَشایِی کلامی دَرَسَه اَمّا آبی درک نِگِرِه، آ شَریر بوعی و دونه ای که چِی دِیلی کا کاشته بیه، دِزِدِه. اِم هَه دونه ای اِسته که راه کا وِیَه. ^{۲۰} دونه ای که سِنگی یَه زمینی کا وِیَه، کسی اِسته که خِدا کلامی دَرَسَه و آبی اَلْبَحَل شادی نه قبول بَگَرْدِی، ^{۲۱} اَمّا چوم اِشْتَن کا بَنَه نِشَه، فقط روگته دَوام بَوآردِی. وختی اَکلامی واسی سختی بَویندِی و یا اذیت آزار بَبِی، اَلْبَحَل ایمانی کا آگَرْدِه. ^{۲۲} دونه ای که بَرَوَن دِیلَه کا وِیَه، کسی- اِسته که خِدا کلامی دَرَسَه، اَمّا دُنیا نِگَرانی اِن و مال دُنیا وسوسه، خِدا کلامی خَفَه بَگَرْدِی و بی ثَمَر بَگَرْدِی. ^{۲۳} اَمّا دونه ای که چاک خاکی کا وِیَه، کسی اِسته که اَکلامی دَرَسَه و آبی فَهْمَه. حَقِیقَتَا اَبارَوَر بَبِی، صد، شَصت و سی برابر بار بَوآردِی.»

سَمِی یَه واشون مَثَل

^{۲۴} عِسی- ایلَه دِیَیر مَثَلِی نِی اَوون را وَرْدِشَه، واتشَه: «آسَمونی پَاتَشایِی، مِردِی شیوار اِسته که اِشْتَن مزرعه کا چاک دونه پِشونَه. ^{۲۵} اَمّا وختی گِرد چِی نوگَرِن خِت بینه، چِی دِشِمِن اومَه و گَندِمون میانه کا، واش کاشْتِشَه و شَه. ^{۲۶} وختی گَندِمین پَرَسینه و خوشه وَرْدِشونَه، واش نِی ظاهِر آبه. ^{۲۷} نوگَرِن شینه اِشْتَن اَرَبابی وَر واتشونَه: “اَرَباب، مَگم تَه چاک دونه اِشْتَه مزرعه کا کاشته نِزَه؟ بَس اِم واشِن کیانه اومینه؟” ^{۲۸} اَرَباب جَواو دوشه: “اِم دِشِمینی کار اِسته.” نوگَرِن آبی کا دَفَرَسِشونَه: “پِیستَرَه اَمَه بَشَم واشون وِجین بَگَرَم؟” ^{۲۹} اَرَباب واتشَه: “نَه! اَگم واشون وِجین بَگَرَه مُمکن اِسته گَندِمون نِی اَوون نَه، بَنَه نَه بَرَوَرَه. ^{۳۰} بَدازَه هَر دِگَلَه تا دِرو موقِع یَندِی نَه پَرَسِن. دِرو موقِع، دِروگَرِن نَه بَوَاتِیم که اَوَل واشون جَمع آگَرِن و دَستَه بَگَرِن تا بَسونِن ولی گَندِمون چِمِن تیل اَنباری کا جَمع آگَرِن.”»

خَرَدَل دونه مَثَل و خَمیره مایَه مَثَل

^{۳۱} عِسی- اَوون را دِیَیر مَثَلِی واتشَه: «آسَمونی پَاتَشایِی خَرَدَل دونه ای شیوار اِستَه که ای نفر آبی وِیگِشَه و اِشْتَن مزرعه کا کاشْتِشَه. ^{۳۲} خَرَدَل دونه گِرد دونه اَوون کا روکتر اِسته، اَمّا وختی پَرَسَه باغی گِرد گیاه اَوون کا یالتر بَبِی و ایلَه داری بَبِی، جوری که پرنده اِن بومین و چِی لَاحَه اَوون میانه کا خومَه وِج آگَرِن.»

۳۳ دوماه عیسی. دیر مٿلی آوون را واٿشه. آ واٿشه: «آسمونی پاتشاپی خمیره مایه ای شیوار استه که ایله ٿنی آبی پگره و سه کیسه آردی نه قاطی بگردی تا خمیر گرد آرسته.»

۳۴ عیسی. گرد ام گفون مردمی را مٿلون نه واٿشه و بیدون مٿل هیچ چی آوون نه نواٿشه. ۳۵ اٿته به تا آچی که پیغمبری واسطه نه واٿه بییه به، اٿفاق دلکه که:

«از مٿلون نه گف بٿیم،

و هر چی که دنیا، اول بنیادی کا نین منده، بواتیم.»

سمی یه واشون مٿلی تفسیر

۳۶ دوماه عیسی. مردمی وری نه شه و شه ک دیله. اموقع عیسی. شاگردن اومینه چی وری واٿشونه: «مزرعه واشون مٿلی معنا امه را بواج.» ۳۷ عیسی. چوون جواوی کا واٿشه: «آکسی. که مزرعه کا چاک دونه بگشتی، انسانی زوئه استه. ۳۸ مزرعه، ام دنیا استه؛ و چاک دونه نی خدا پاتشاپی خردنن استینه. واشن، آشیری خردنن استینه؛ ۳۹ دشمنی که واشون بگشتی، ابلیس استه. ڍرو فصل، آخر زمان استه؛ و ڍروگرن ملائیکه ان استینه. ۴۰ هته که واشون جمع آگرن و آتشی کا سونن، آخر زمانی کا نی هته بی. ۴۱ انسانی زوئه، اشن ملائیکه اون ویسا آگره و اون هر کسی که گناه باعیث بی و گرد کسونی که خدا قانونون چاکین، خدا پاتشاپی کا جدا آگرن. ۴۲ و آوون آتشی کوره کا ڍرفین، چگایی که داد بگردین و دندون دندونی سری کا فشار بداین. ۴۳ آ زمان صالح آدمین اشن دده پاتشاپی کا، آفتاوی شیوار شفق زن. هر کسی ڍرسه گوش هستشه ڍرسه.

نین گنج و با ارض مرواریون مٿل

۴۴ «آسمونی پاتشاپی گنجی شیوار استه که زمینی کا نینه و ای نفر آبی تلفه. دوماه هنی آبی نین آگره و خوشحالی نه بشی. گرده اشن اموالی خرشه و آ زمینی خره.

۴۵ «هنته نی آسمونی پاتشاپی تاجری شیوار استه که اصل و گرونه مرواریون دوماه بگردستی. ۴۶ بس وختی با ارض مرواری تلفه، بشی. و گرده اشن اموالی خرشه و آبی خره.

مایه گری ماشکی مٿل

«^{۴۷} هِنْتَه نِي آسِمُونِي پَانْتِشَايِي مَاشِكِي شِيوَارِ اِسْتِه كِه اَيْلَه مَايَه گِرِ اَبِي دَرِيَا كَا دَرَفَنَه وَ جَوْر بَه جَوْر مَايِي گِرِه. ^{۴۸} وَ خَتِي مَاشِك مَايِي نِه پَوْر اَبَه، مَايَه گِرِن مَاشِكِي دَرَوْنَجِن سَاحَلِي رَا. دَوْمَلَه بِنِشْتِيْن چَاك مَايِيُون زَنْبِيْلِي كَا دَكِرِن، وَلِي بَدُون فِرِ اَدَن. ^{۴۹} اَخِر زَمَانِي كَا نِي هِنْتَه بِي. مَلَاثِيكِه اِن بَوْمِيْن وَ شَرُوْرَه اَدْمُون، صَالِح اَدْمُون كَا جِدَا اَكِرِن ^{۵۰} وَ شَرُوْرَه اَدْمُون اَتَشِي. كَوْرَه كَا دَرَفِنِن، جِگَايِي كِه دَاد بَكْرَدِيْن وَ دَنْدُون دَنْدُونِي سَرِي كَا فِشَار بَدَايِن.»

^{۵۱} عَيْسِي اَوُون كَا دَفَرِسْشَه: «اَيَا گِرِد اِم گَفُون دِرِك گِرِد رَوْنَه؟» شَاگِرِدِن جَوَاو دُوشُونَه: «بَلَه!» ^{۵۲} عَيْسِي. اَوُون نِه وَاتِشَه: «بَس، هَر كَمِيْلَه تَوْرَاتِي مَعْلَمُون كَا كِه دَرِبَارَه اَسْمُونِي پَانْتِشَايِي تَعْلِيْم گِئَش پَبُو، اَيْلَه كَا صَاحِيْبِي شِيوَارِ اِسْتِه كِه اِشْتَن خَزَانَه كَا تَازَه چِي وَ كَنَه چِي پَرُون بَرُوْرَه.»

نَاصِرَه شَهْرِي مَرْدَم اِيْمَان نِيُوْرِن

^{۵۳} وَ خَتِي عَيْسِي. اِم مَثَلُون تَمُون اَكْرَدِشَه، اَوَانَه شَه ^{۵۴} وَ شَه اِشْتَن شَهْر وَ چَوُون عِبَادَتْگَاَه كَا مَرْدَمِي تَعْلِيْم بَدَاي. جَوْرِي كِه مَرْدَم گِرِد مَات مَند بِيْنَه وَ دَفَرِسْشُونَه: «اِم مَرِد اِم حَكْمَتِي كِيَاْنَه وَرْدَشَه؟ اِم مَعْجِزَه اَوْن چِنْتَه اَنْجَام بَدَاي؟ ^{۵۵} مَكَم اَه، اَنْجَارِي زُوْئَه نِيِيَه؟ مَكَم چِي نَنَه نُوْم مَرِيْم نِيِيَه؟ مَكَم يَعْقُوْب، يُوْسُف، شَمْعُوْن وَ يَهُودَا چِي پَرَا اِن نِيْنَه؟ ^{۵۶} مَكَم گِرِد چِي خَالَا اِن چَمَه دِيْلَه كَا زَنْدِگِي نِكْرِن؟ بَس اِم مَرِد گِرِد اِم چِيِيُون كِيَاْنَه بَه دَس وَرْدَشَه؟» ^{۵۷} بَس اَوْن عَيْسِي. گَفُون كَا نَارَاْحَت اَبِيْنَه. اَمَّا عَيْسِي. اَوُون نِه وَاتِشَه: «اَيْلَه پِيْغَمْبَر گِرِد جِگَا كَا حُرْمَت هِسْتِشَه، جُز اِشْتَن شَهْر وَ اِشْتَن كَا. ^{۵۸} عَيْسِي. چَوُون بِي اِيْمَانِي وَاسِي اَوَاكَا وَر مَعْجِزَه نِكْرَدِشَه.»

۱۴

يَحْيِي تَعْمِيْد دَهَنْدَه مَرِك

اَز مَآنِي كَا عَيْسِي. شُوْر وَ شُوْرَت هِيْرُوْدِيْس حَاكَمِي گُوْش اَرَسْتَه. ^۲ هِيْرُوْدِيْس اِشْتَن اَدَم نَفْرُون نِه كِه چِي نُوْگَرِي بَكْرَدِيْن، وَاتِشَه: «اِم يَحْيِي تَعْمِيْد دَهَنْدَه اِسْتِه. مَرْدَه پِش زَنْدَه اَبَه، وَ اِمِي وَاسِي يَه كِه بَشَاي اِم مَعْجِزَه اَوْن اَنْجَام بَدَه.» ^۳ چُوْم كِه هِيْرُوْدِيْس، هِيْرُوْدِيَا وَاسِي كِه چِي پَرَا فِيلِيْپُْسِي. ژِن بَه، يَحْيِي گِئَش بَه اَبِي دُوْسْتَش بَه وَ دَرَفَنْدَش بَه زَنْدَانِي كَا. ^۴ چُوْم يَحْيِي، هِيْرُوْدِيْسِي. نِه بَوَاتِي: «حَلَال نِيِيَه يَه اِم ژَنَكِي نِه پِي.» ^۵ هِيْرُوْدِيْس پِيْسْتِشَه يَحْيِي بَكِشَه، اَمَّا مَرْدَمِي كَا

ترسی، چوم یحیی، مردمی نظری کا ایله پیغمبر به.

^۱ اما هیرودیسی۔ جشن تولدی کا، هیرودیا کله مجلسی۔ کا دوش گردشه۔
هیرودیس خیش اوّمه، ^۷ جوری که قسّم هردشه که اکلّه هر چه پیستشه بیی
آده. ^۸ اکلّه نی که چپی ننه آبی آموّش به، واتشه: «یحیی تعمید دهنده سّری،
ایله سینی دیله کا به من آده.» ^۹ هیرودیس ناراحت آبه، ولی چوم قسّم هردش
به و مهمنون و اسی دستور دوشه که کله پیسته چی بیی آدن. ^{۱۰} هیرودیس آدم
ویسا آگردشه و زندونی کا یحیی سر آبردشونه، ^{۱۱} و یحیی سّری که سینی دیله کا
نوعشون به، وردشونه اکلّه آدوشونه و اکلّه نی آسّری بردشه اِشْتَن ننه ور.
^{۱۲} یحیی شاگردن اومینه چپی بدنی بردشونه، دفن گردشونه دومله شینه و به
عیسی خور دوشونه.

پینج هزار نفری غذا دوعه

^{۱۳} وختی عیسی۔ ام خوری دَرَسْشه، تنخا لوتکا نه شه دور افتاده جگایی. اما
وختی مردم خور دار بینه، اِشْتَن شهرون نه پای پیاده چپی دومله راه دلکینه.
^{۱۴} وختی عیسی لوتکا کا جیر اوّمه، ورّه جماعتی ویندشه و اوون را دیش سیسته
و چوون مریضون شفا دوشه.

^{۱۵} مغرب دم، شاگردن اومینه عیسی ور و واتشونه: «اییا دور افتاده جگاییه،
و شونی نزدیگه. مردمی ویسا آگه تا بشون اطرافی ده اون را و اِشْتَن را غذا
بخرن.» ^{۱۶} اما عیسی۔ اوون نه واتشه: «نیازی نییه مردم بشون. شمه اِشْتَن
اوون غذا آدیته که برن.» ^{۱۷} شاگردن عیسی۔ نه واتشونه: «آمه اییاکا پینج گله
نون و دِگله مایي غیراز چپی نیمونه.» ^{۱۸} عیسی۔ واتشه: «اوون بوآره اییا چمن
ور.» ^{۱۹} دومله مردمی نه واتشه سوره اون سّری کا بِنِشَن. عیسی۔ پینج گله نون و
دِگله مایي پگتشه، آسمونی دیبشته، خدا شکور گردشه. دومله نونون پله
گردشه و آدوشه شاگردون و شاگردن نی اوون آدوشونه مردمی. ^{۲۰} گرد
هردشونه، سیر آبنه و اون نون و مایي تیکه خورده اون کا که مندّه به، دونزه
گله سبد پور جمع آگردشونه. ^{۲۱} کسونی تعداد که نون و مایي هردشونه،
ژنکون و خردنون غیراز، پینج هزار گله مرد به.

را شیبه آوی سّری کا

^{۲۲} اَلْبَحَل عیسی اِشْتَن شاگردون نه واتشه تا هته که آ، مردمی ویسا آگره، اون
لوتکا دِنِشَن و پیش از عیسی بشون دریاچه اَطْرِفی را. ^{۲۳} مردمی ویسا آگره پش

عیسی۔ تنخا پشہ کوپی گفا تا دعا بگرہ۔ شو آرستہ، عیسی۔ او آکا تنخا بہ۔ ۲۴ ام موقع، لوتکا ساحلی کا ور دور آبه بہ و کلاکی نہ موجون گیرفتار بہ چوم وا برعکس جہتی وری کہ اون کارا بشین۔ ۲۵ تقریباً ساعت سہ شو بہ، عیسی۔ ہتہ کہ دریاچہ سری کا راہ بشی۔، شہ چوون طرفی را۔ ۲۶ وختی شاگردن عیسی۔ ویندشونہ، دریاچہ سری کا راہ بشی، ور ترسی نہ و ترسی کا خرا خلیع بگردین و بواتین: «ام ایلہ روح استہ»۔ ۲۷ ولی عیسی۔ البخل اوون نہ واتشہ: «شمہ دیل فُرس ببو۔ آزیمہ، مَترسہ!»

۲۸ پطرس واتشہ: «ای آقا، اگم تیبیش، دستور بدہ کہ از نی آوی سری نہ بام ایشہ ور»۔ ۲۹ عیسی۔ واتشہ: «بری»۔ ام موقع پطرس لوتکا کا پرون اومہ و آوی سری کا راہ شہ و شہ عیسی ور۔ ۳۰ اما وختی وا ویندشہ، ترسہ و ہتہ کہ آوی کا ویشی۔ خلیع رُندشہ: «آقا، مِن نجات بدہ!» ۳۱ عیسی۔ البخل ایشتن دسی دراز آگردشہ و آپی گیشہ و واتشہ: «ای کم ایمان، چیرا شک گردہ؟» ۳۲ وختی اون لوتکا دَنشتینہ، وا ایشہ۔ ۳۳ دوملہ کسونی کہ لوتکا کا بینہ عیسی۔ پرستش گردشونہ و واتشونہ: «واقعا کہ تہ خدا زوئہ ایش»۔

مریضون شفا جنیسارتی کا

۳۴ وختی اون آرستینہ دریاچہ آور، جنیسارتی منطقہ کا لوتکا کا ویرمینہ۔ ۳۵ وختی او مردم عیسی آزونستشونہ، کسونی ویسا آگردشونہ بہ گرد ا منطقہ، و گرد مریضون و ردشونہ عیسی۔ ور۔ ۳۶ اون عیسی۔ متت گردشونہ کہ اجازہ بدہ تا فقط چپی آبا پرہ دس آسان، و ہر کسی کہ دس آسای، شفا بگتی۔

۱۵

دین و حکمین

۱ دوملہ ای گروہ فریسی۔ فرقہ علما و توراتی معلین، اورشلیمی شہری کا اومینہ عیسی۔ ور و واتشونہ: ۲ «چیرا ایشہ شاگردن، مشایخی دبون رعایت نگرن؟ اون غذا ہردہ پیش ایشتن دسون نیشورن»۔ ۳ عیسی۔ جواو دوشہ: «شمہ ایشتن چیرا شمہ دبی واسی، خدا حکمی رعایت نگرہ؟ ۴ چوم خدا حکم گردشہ: «ایشہ ددہ و ننه حرمت بکہ» و ہنتہ نی «ہر کسی۔ ایشتن ددہ یا ننه فش بدہ، بسی۔ کیشہ ببو»۔ ۵ اما شمہ بواتیرون اگم کسی۔ ایشتن ددہ ننه نہ بواجہ: «ہر کمی کہ بسی۔ شمہ بگریم، خدا وقف استہ، ۱ اِنتہ، د آ آدمی را واجب نییہ

اِشْتَن دَدَه نَنه كَمَك كَرْدَه نَه اَوون حُرْمَت بَگَرِه. اِنْتَه، شِمَه دَبِي واسِي، خِدا كَلَامِي باطَل آگَرَه. ^۷ اِي دِ دِيْمِن! اِشْعَايِ پِيغْمَبَر دَرِبَارَه شِمَه چِه چَاك پِيشْگُوِي كَرْدِشَه، اَمَوْع كِه واْتِشَه:

”^۸ اِم قَوْم اِشْتَن زَوونِي نَه مِّن حُرْمَت بَنانِن،

اَمَّا چَوون دِيَل بَه مِّن كا دَوَرَه.

^۹ اَوون بِيخودِي مِّن پَرسْتَش بَگَرْدِيِن،

اَوون اِنْسَانِي يَه حُكْمون، خِدا اَحْكَامِي عَوْض مَرْدَمِي ياد بَدايِن.“

چِه چِي آدَمِي نِجَس بَگَرْدِي

^{۱۰} دومله عيسِي- اَجْماعَتِي دَخونْدِشَه اِشْتَن وَر و اَوون نَه واْتِشَه: «گوش بَدِيئَه و بَقَهْمَه. ^{۱۱} اَچِي كِه آدَم بَرْدِي آدَمِي نِجَس اَنِكْرَه. بَلْگَم اَچِي كِه چِي گَ كا بَرون بوَمِي، اَسْتَه كِه آدَمِي نِجَس بَگَرْدِي.» ^{۱۲} اِم مَوْع، شاگَرْدِن اومِيْنَه عيسِي وَر و واْتِشونَه: «اَيَا بَزْنِيش كِه فَرِيْسِيِن اِشْتَه اِم گَفِي كا ناراحت اَبِيئَه؟» ^{۱۳} عيسِي جَواو دوشَه: «هَر نَهالِي كِه چِمِن اَسْمونِي يَه دَدَه كاشتَش مَبو، بَنه نَه بَرون بوَمِي.» ^{۱۴} اَوون وِل آگَرَه. اَوون راه بَلدونِي اِسْتِيْنَه كِه اِشْتَن كوري نَه. اَكَم ايلَه كور ايلَه دِيئَر كوري راه بَلد بَبو هَر دِ نَفَر چَا دِيلَه كا دَلِكِن.» ^{۱۵} پَطْرَس عيسِي. نَه واْتِشَه: «اِم مَثَلِي مَعْنَا اَمَه را بَوَاچ.» ^{۱۶} عيسِي. واْتِشَه: «اَيَا شِمَه نِي حَلَا دَرَك نِگَرَه؟» ^{۱۷} مَكَم نِيْمَزْنَه آدَم هَر چِي كِه بَرْدِي، بَثِي. اِشْكَمِي دِيلَه و چِي پَش دَفْع بَبِي؟ ^{۱۸} اَمَّا اَچِي كِه گَ كا بَرون بوَمِي دِيلِي كا بَرون بوَمِي. و اِمَه، اَچِي كِه آدَمِي نِجَس بَگَرْدِي. ^{۱۹} چوم دِيلِي كا، پَلِيْدَه فِيكْرِن، قَتْل، زَنَا، بِي عَفْتِي، دِزْدِي، دَوْرَعَه شَهَادَت و بُوختون بَرون بوَمِي. ^{۲۰} اِم چِيئِي نَه كِه آدَمِي نِجَس بَگَرْدِيِن. اَنشورَه دَسون نَه غَذَا هَرْدَه هِيچْكَسِي نِجَس اَنِكْرَه.»

كِنَعَانِي يَه ژْنِي اِيْمَان

^{۲۱} عيسِي. اوآنَه راه دَلَكَه شَه صَوْر و صِيْدونِي مَنطَقَه اون طَرْفِي را. ^{۲۲} ايلَه ژْن كِنَعَانِي كِه اَمَنطَقَه اَهالِي كا بَه، اومَه عيسِي. وَر و بَلَنْدَه سَسِي. نَه واْتِشَه: «اِي اَقَا، اِي داوود پَانْشاه زوئَه، بَه مِّن رَحْم بَگَه! ايلَه دِيوِي چِمِن كِلَه بَرَك گِيْرِيفْتار كَرْدِشَه.» ^{۲۳} اَمَّا عيسِي. ابي كَلْمَه نِي چِي جَواوِي نِدوشَه. عيسِي. شاگَرْدِن اومِيْنَه عيسِي. وَر و اَبِي كا خواهِيشت كَرْدِشونَه و واْتِشونَه: «اَرْتَكِي وِيسَا اَكَه بَدَا بَشو، چوم خَلِيع خَلِيع نَه چَمَه دومله بوَمِي.» ^{۲۴} عيسِي. جَواو دوشَه: «اَز فُقْط قَوْم اِسْرَائِيلِي ژون اَبَه گوسَنْدون را وِيسَا اَبِيئَه.» ^{۲۵} اَمَّا اَرْن اومَه و عيسِي. ناري كا

زنگ زَنَدِشَه و واٹِشَه: «ای آقا، بَه مِن کَمک بَگَه!»^{۲۶} عیسی۔ جَواو دوشَه:
 «درست نَبیَه خِرَدَنون نونِی وِیگری وِاسَبَه اون ناری کا وِیگری.»^{۲۷} آژن واٹِشَه:
 «بله، آقا، اَمّا اِسَبَه اِن نی اِشَتَن صاحِبِی سَفره کا پَس مَنده غِذایی که وِیو،
 بَرَدین!»^{۲۸} آ موقع عیسی۔ واٹِشَه: «ای ژن، اِشَتَه اِیمان وِر اِستَه! اِشَتَه پِیستَه
 اَنجام بَی!» هَ لَحظَه آژنی کِلَه شِفا گِتِشَه.

عیسی وِر کسون شفا بدای

^{۲۹} عیسی آو آکا راه دَلکَه شَه جَلیلی دریاچَه طرفی را. جَلیلی دریاچَه وری کا تلی
 راه شَه، دوملَه پِشَه ایلَه کوی گِفا و او آکا نِشَتَه.^{۳۰} وِرَه جماعتی اومینه عیسی۔
 وِر. اُون اِشَتَن نَه شِلون، کورون، اِفلِجُون و لالون و دِییر وِرَه مریضون نی
 وِرَدِشونَه، عیسی۔ پا ناری کا نوشونَه و عیسی۔ آوون شفا دوشَه.^{۳۱} مردم وختی
 ویندِشونَه لالِن گَف ژِن، اِفلِجِن سَالِم اَبون، شِلِن راه بَشین و کورِن بَویندین،
 تعجب گِرَدِشونَه و اِسرائیلی خِدا ستایش گِرَدِشونَه.

چهار هزار نفری غذا دوعه

^{۳۲} عیسی۔ اِشَتَن شاگِرَدون دَخونَدِشَه آوون نَه واٹِشَه: «ام مردمی را چِمِن دیل
 سوجَه، چوم اوری سه روزه اُون مِنه اِیینَه و چِی هَرِدَه را نِشونَه. اَز نِپِیستِمَه
 آوون وِشی وِیسا آگِرَم، مَبادا راه کا ضَعف بَکِرِن.»^{۳۳} شاگِرَدِن جَواو دوشونَه:
 «ام دور افتاده جِگا کا، کِیَاکا بَشایمون اِم وِرَه جماعتی سیر آگِرَدَه را نون فراهم
 بَکِرَم؟»^{۳۴} عیسی۔ دَفَرَسِشَه: «چَن گِلَه نون هِستِرُونَه؟» اُون جَواو دوشونَه:
 «هفت گِلَه نون و چَن گِلَه روکَه مایِی.»^{۳۵} عیسی مردمی نَه واٹِشَه زمینی سَری کا
 پِشِن. ^{۳۶} آ موقع هفت گِلَه نون و چَن گِلَه مایِیون پَگِتِشَه و شُکور گِرَدَه پِش
 آوون پَلَه گِرَدِشَه، اِشَتَن شاگِرَدون آدوشَه و شاگِرَدِن نی آدوشونَه مردمی.^{۳۷} گِرَد
 هَرَدِشونَه و سیر اِیینَه، اُون نون و مایِی تیکَه خورَدَه اون کا که مَنده بَه، هفت
 گِلَه سَبَد پور جمع آگِرَدِشونَه.^{۳۸} کسونی تعداد که غذا هَرَدِشونَه، ژَنکون و
 خِرَدَنون غِیراز، چار هزار گِلَه مِرَد بَه.^{۳۹} بعد اَز اِم که عیسی مردمی وِیسا آگِرَدِشَه
 شِینَه، لوتکا دَنِشَتَه و شَه بَه ناحیه مَجَدان.

افریسی فرقه علما و صدوق فرقه علما، اومینه عیسی۔ ورتا آبی امتحان پگرن۔ امی واسی عیسی۔ کا پیستشونه که آسمونی یه نیشونه ای اوون نیشون بدہ۔^۲ عیسی۔ چوون جواوی کا واتشه: «مغریب دم، بواتیرون: ”چوم آسمون سره، هوا چاک بی،“^۳ و صبی سر، بواتیرون: ”چوم آسمون سره و هوا گتہ، اوری هوا طوفانی بی۔“ شمه چاک بزنیرون چنته آسمونی وضعیتی تعبیر پگزه، اما نیمشایه زمانون نیشونه اون تعبیر پگزه!^۴ ام نسل شرور و زناکار، ایله نیشونه ای پیستشونه۔ اما نیشونه ای اوون آدوغه نیب، یونس پیغمبری نیشونه غیراز۔» بس عیسی اوون ترک گردشه و ایشن راه شه۔

صدوقیون و فریسیون خمیره مایه

وختی آرستینه دریاچه اظرفی را، شاگردن ویندشونه که ویر برگردشونه ایشن نه نون پگرن۔^۱ عیسی۔ اوون نه واتشه: «ویرا بییہ و فریسیون و صدوقیون خمیره مایه کا دوری پگزه۔»^۷ شاگردن یندی نه بحث بگردین و بواتین: «چوم آمه نون ورده نیمونه عیسی۔ ائته بواتی۔»^۸ اما عیسی۔ امی زونستشه و اوون نه واتشه: «ای کم ایمان، چیرا امی واسی که نون نیرونه یندی نه بحث بگردیرون؟^۹ خلا نی درک نکزه؟ ویریرون برگرده اپینچ گله نون و اپینچ هزار نفر و اچن گله زنبیلی که غذا تیکه خورده اون کا جمع آگردرونه؟^{۱۰} یا ا هفت گله نون و اچار هزار نفر و اچن گله زنبیل که غذا تیکه خورده اون کا جمع آگردرونه؟^{۱۱} بس چیرا نیمشایه درک پگزه که دربارہ نون شمه نه گف نرتم؟ فریسیون و صدوقیون خمیره مایه کا دوری پگزه۔»^{۱۲} اموقع شاگردن زونستشونه که عیسی۔ اوون نه بواتی فریسیون و صدوقیون تعلیمی کا دوری پگرن نه نونی خمیره مایه کا۔

پطرسی اعتراف دربارہ عیسی

^{۱۳} وختی عیسی آرستہ به نواحی قیصریه فیلیپی، ایشن شاگردون کا دفرسشه: «مردم بواتین انسانی زوئه کییه؟»^{۱۴} شاگردن جواو دوشونه: «بعضی۔ بواتین یحیی تعمید دهنده استہ۔ بعضی۔ نی بواتین ایلای پیغمبر استہ، و بعضی۔ نی بواتین ارمیا پیغمبر، و یا ایله پیغمبرون کا استہ۔»^{۱۵} عیسی دفرسشه: «شمه چه بواتیرون؟ شمه بواتیرون آز کیمه؟»^{۱۶} شمعون پطرس جواو دوشه: «ته مسیح موعود، خدای زنده زوئه ایش!»^{۱۷} عیسی۔ واتشه: «ای شمعون، یونا زوئه! خسه ته ببوا! چوم انسان، امی به ترا آشکار آگرده نیشه، بلگم چمن آسمونی یه

دَدَ اِمْي بَه تِرا آشكار آگرَدشه. ^{۱۸} آز نِي تِنَه بَوَاتِيم كِه تِه پطرس اِستيش، يَعمِي صَخْرَه سِنِگ و آز اِم صَخْرَه سِنِگي سَرِي كَا چِمِن كَلِيسا بِنَا بَگَرْدِيم و مرگي قَدْرَت هَرگَز نِيْمِشا كَلِيسا نَابود بَگَرِه. ^{۱۹} آز اَسْمُونِي پَأْتِشا يِي اَچْرُون بَه تِن بَدَايم و تِه هَر چِي كِه زَمِينِي كَا دَوَسِي، اَسْمُونِي كَا نِي دَوَسْتَه بِي و هَر چِي كِه زَمِينِي كَا آگَرِي اَسْمُونِي كَا نِي اَبُو». ^{۲۰} دَوْمَلَه عِيسِي- اِشْتَن شَاگَرْدُون قَدغَن گَرْدِشَه كِه هِيچْگِسي نَه مَواجِن كِه ا، هَه مَسِيح مَوعود اِستَه.

عِيسِي پِيشْگُوبِي دَربَارَه اِشْتَن شَاگَرْدُون مَرگ و زِنْدَه اَبِيبَه

^{۲۱} چِي پَش عِيسِي اِشْتَن شَاگَرْدُون رَا اِم حَقِيقَتِي آشكار آگرَدشه كِه بَسِي. پِشُو بَه شَهْر اورشَلِيم و او آكا يَهُودِي شَيْخِن و سَران كَاهِنِن و توراتِي مَعْلِمِن اِي وِر عذاب بَدَن و اَكِشْتَه بَبُو و سَومِين رُوزِي كَا زِنْدَه اَبُو. ^{۲۲} پطرس، عِيسِي- بَرْدِشَه كَنارِي رَا و اَبِي رَا زَرَه گِئِشَه و واِتِشَه: «بَه تِه كَا بَه دُور بَبُو اَقَا! هَرگَز اِنْتَه رَه چِي اِشْتَه سَر ما.» ^{۲۳} اَمَّا عِيسِي- آگرَدَه پطرسِي نَه واِتِشَه: «بَه مِن كَا دُور اَبُو اِي شَيْطان! تِه چِمِن رَاه مانع اِستيش تا مِشام چِمِن كارون اَنجام بَدَم، چُوم اِشْتَه فِيكِرِن اِنسانِي اِينَه، نِه خِدا يِي بَه فِيكِر.»

^{۲۴} دَوْمَلَه عِيسِي اِشْتَن شَاگَرْدُون نَه واِتِشَه: «اَگَم كِسي پِيسْتِشَه چِمِن پِرو بَبُو، بَسِي اِشْتَن جَانِي كَا دَس پَگَرِه و اِشْتَن عذاب و مرگي صَلِيبِي پَگَرِه چِمِن دَوْمَلَه با. ^{۲۵} چُوم هَر كِسي پِيسْتِشَه اِشْتَن جَانِي نِجَات بَدَه، اَبِي آز دَس بَدَاي؛ اَمَّا هَر كِسي چِمِن واسِي اِشْتَن جَانِي فِيدا بَگَرِه اَبِي حَفْظ بَگَرْدِي. ^{۲۶} اِنسانِي رَا چَه فَايِدَه هَسْتِشَه كِه گَرْد دُنْيا بَدارَه، اَمَّا اِشْتَن جَانِي آز دَس بَدَه؟ يَا اِنسان اِشْتَن جَانِي پَس وِيگِئَه رَا چَه بَشاي آدَه؟

^{۲۷} چُون اِنسانِي زُوئَه، اِشْتَن دَدَه شَكُوه و جَلالِي كَا اِشْتَن مَلائِكَه اُون نَه بُوئِي و اَمَوقِع هَر كِسي- طَبَق چِي اَعْمال، عَوض بَدَاي. ^{۲۸} حَقِيقَتًا شَمَه نَه بَوَاتِيم، بَعْضِي- اِن اَبِيا كَا مَندينَه كِه تا اِنسانِي زُوئَه مَويِنِن كِه اِشْتَن پَأْتِشا يِي كَا بُوئِي، نِمْرِن.»

عِيسِي دِيمِي آگرَدِشْتَه

^۱ شِيش رُوزَه پَش، عِيسِي، پطرس، يَعْقُوب و يَعْقُوبِي بَرَا يُوْحنا، پَگِئِشَه و اَوُون اِشْتَن نَه بَرْدِشَه بَلَنْدَه كُوهِي كَفا سَر، تا او آكا تَنخا بَبُون. ^۲ او آكا، چُوون چِمِي

پیشی. کا، عیسیٰ. ظاہر تَغییرِ گردِشہ: چَپی دیم آفتاوی شیوار شَفق رَئی و چَپی خَلا نوری شیوار، اِسبِ آبه بہ. ۳ اِم موقع، موسی پیغمبر و ایلای پیغمبر، چوون چمی پیشی. کا ظاہر آبینہ و عیسیٰ. نہ گف زَندِشونہ. ۴ پطرس عیسیٰ. نہ واِتِشہ: «ای آقا، چہ چاک کہ آمہ ایپاکا اِسْتیمونہ. اگم پیستَرہ، آز ایپا کا سہ گلہ سایہ وون وَج آگرم، ایلہ تِرا، ایلہ موسی را و ایلہ نی ایلپا را.» ۵ پطرس گف خَلا تمون آبه نِبہ کہ ایلہ دَرخشان خَری چوون سَری کا سا دَرَفندِشہ و خَری کا سَسی. اوْمہ کہ بَواتی: «اِم چِمِن عزیزہ زوئہ یہ کہ از آپی کا ور راضی ایمہ؛ چَپی گفون گوش بَدیئہ.» ۶ وختی شاگِردِن اِم سَسی دَرَسشونہ، بَرک تَرسی نہ و دیمی نہ زمینی سَر بَلکینہ. ۷ ولی عیسیٰ. اوْمہ و اوون دَس پنوشہ و واِتِشہ: «پِرزہ، مَترسہ.» ۸ وختی شاگِردِن کفا دِیِشْتینہ، عیسیٰ غِیراز کسی نویندِشونہ.

۹ هتہ کہ کوه کا بومین جیر، عیسیٰ. اوون دستور دوشہ، واِتِشہ: «آ چپی کہ ویندرونہ گسی۔ را مَواجہ، تا روزی کہ اِنسانی زوئہ مَرده پَش زنده آبو.» ۱۰ شاگِردِن عیسیٰ کا دَفَرَسشونہ: «بَس چیرا توراتی مَعْلِمِن بَواتین اوّل بَسی. ایلیا پیغمبر با؟» ۱۱ عیسیٰ. جَواو دوشہ: «آلبت کہ ایلیا بومی و ہمہ چی، چَپی اوّلی شیوار وَج آگرہ. ۱۲ اَمّا اَز شِمہ نہ بَواتیم کہ ایلیا حَسہ نی اوْمہ، ولی آپی اَزوونیشونہ و ہر کاری کہ پیستِشونہ آپی نہ گردشونہ. ہننہ نی اِنسانی زوئہ، چوون دَسی کا عذاب بَگشدی.» ۱۳ اَم موقع شاگِردِن زونِستِشونہ کہ عیسیٰ۔ دربارہ یحییٰ تعمید دَھندہ اوون نہ گف رَئہ.

دیو گتہ زوئہ شفا

۱۴ وختی اوْن کوه کا اومینہ جیر مردمی وَر، مردی اوْمہ عیسیٰ. وَر و چَپی پیشی. کا زنگ زَندِشہ و واِتِشہ: ۱۵ «ای آقا، چِمِن زوئہ رحم بَگہ. چوم کہ آ غشی اِسْتہ و بَرک عذاب بَگشدی. بعضی. موقع آتشی. دیلہ و بعضی. موقع نی آوی دیلہ کا دَلکہ. ۱۶ ائی وَر دِمہ اِشْتہ شاگِردون وَر، اَمّا اوْن نِشاستِشونہ آئی شفا بَدن.» ۱۷ عیسیٰ. جَواو دوشہ: «ای بی ایمان و منحرف نسل، تا گینی بَسی۔ شِمہ نہ پبوم؟ تا گینی بَسی۔ شِمہ تاو بوآرم؟ ائی بوآرہ ایپا چِمِن وَر.» ۱۸ عیسیٰ. دیوی را زَرہ گِشہ و دیو زوئہ کا بَرشہ و زوئہ ہ لحظہ شفا گِشہ. ۱۹ اَم موقع عیسیٰ۔ شاگِردِن اومینہ عیسیٰ. وَر و خَلوتکی آپی کا دَفَرَسشونہ: «چیرا آمہ نِشاستِمونہ آ دیوی بَرگرم؟» ۲۰ عیسیٰ. جَواو دوشہ: «چوم شِمہ ایمان گمہ! حَقیقَتا شِمہ نہ بَواتیم، اگم ایلہ روکہ خَرْدَل دونہ قَدَر ایمان بَدازہ، بَشایرون اِم کوه نہ بوآجہ

”ایمانہ پش آور“ و آکوه نی بَشی۔ و ہیچ چپی شِمہ را مَحال نیب۔ [۲۱ اَمَامِ
جِنس دیو، دعا و روزہ غیراز ہیچی نہ پرون نَبَرشونہ۔]

عیسی دومین پیشگوئی درباره اِشْتَنِش مَرگ و زنده آبیہ

۲۲ وختی عیسی۔ و چپی شاگردنِ جلیلی ولایتی کا یندی نہ جمع آبیہ، عیسی۔
آوون نہ واتِشہ: «انسانی زوئہ، مردمی دَسی نہ تسلیم بی۔ ۲۳ آوون آئی کِشَن وَا
سَومین روزی کا زنده آبو۔» شاگردنِ وِر غمگین آبیہ۔

معبدی مالیات

۲۴ وختی عیسی۔ و چپی شاگردنِ آرستینہ بہ شہر گفَرناحوم، مأمورنی کہ دِ
دِرہمی یہ مالیاتی کہ معبدی شَن بہ، ویگرین، اومینہ پطرسی وَر و آبیکا
دَفَرَسشونہ: «شِمہ اُستاد معبدی مالیات آندہ؟» ۲۵ پطرس واتِشہ: «آلبت کہ
آدہ!» وختی پطرس شہ ک، پیش آرام کہ چپی بوآجہ، عیسی۔ آبیہ واتِشہ:
«شَمعون، تہ چہ فیکر بگردیش؟ دنیا پأتشان کیون کا باج یا مالیات ویگرن؟
اِشْتَن مردمی کا یا خَلکی کا؟» ۲۶ پطرس واتِشہ: «خَلکی کا.» عیسی۔ واتِشہ: «بَس
اِشْتَنشون مردم مالیاتی کا مُعافی نہ! ۲۷ اَمَا اِمی واسی کہ آوون توهین مَکَرَم، پش
دریاچہ وَر و ایلہ غرماقی دَرَفَن آوی دیلہ۔ اولین مای کہ گِترہ، چپی گ آگہ۔ ایلہ
چہار دِرہمی یہ سکہ ای چپی دیلہ کا بَونیدیش۔ آپی پِگہ و آبیہ چِمِن و اِشْتِہ
مالیاتی سہمی آدہ.»

۱۸

کی گردی کا یالتر استہ

۱ اَمَوقع، شاگردنِ اومینہ عیسی۔ وَر و دَفَرَسشونہ: «آسَمونی پأتشاپی کا، کی
گردی کا یالترہ؟» ۲ عیسی ایلہ خَرَدنی سَس گردشہ وَا خَرَدنی، شاگردون وَسَطی
کا نیشوندشہ ۳ و واتِشہ: «حقیقتا شِمہ نہ بواتیم، تا وختی کہ شِمہ عوض
مَبییہ و خَرَدنون شیوار مَبییہ، ہرگز آسَمونی پأتشاپی دیلہ نِشییہ۔ ۴ ہَر کَسی۔
اِشْتَن اِم خَرَدنی شیوار فروتن بگرہ، آسَمونی پأتشاپی کا گردی کا یالتر بی۔ ۵ ہَر
کسی چِمِن نومی نہ اِنتہ رَہ خَرَدنی قَبول بگرہ، مَن قَبول گردشہ۔

۱ « اولی ہَر کَسی باعیث بَبو ایلہ اِم روکون کا، کہ بہ مَن ایمان ہِسْتِشونہ، گناہ
بگرہ، آپی را چاکترہ ایلہ یال آسیا سِنگی اِشْتَن گردنی کا دَوسہ، اِشْتَن دَرَفَنہ دریا

تونی کا و غرق آبو! ^۷ وای بہ حال ام دنیا، کہ آدمون وسوسہ بگردی کہ گناہ بگرن! البتہ وسوسہ ہمیشہ استہ، اما وای بہ حال ا کسی. کہ وسوسہ باعیت ببو.

«^۸ بس اگم اِستہ دس یا پا، باعیت ببو تہ گناہ بگری، اِبی قطع آگہ و فر آدہ، چوم بہ تہ را چاکترہ اِفلج یا شل بشی ابدی یہ زندگی دیلہ تا ام کہ دِ گلہ دس یا دِ گلہ پا نہ تہ دَرَفین ابدی یہ آتشی. دیلہ. ^۹ و اگم اِستہ چم، باعیت ببی تہ گناہ بگری، اِبی بروہ و فر آدہ، چوم بہ تہ را چاکترہ ایلہ چمی نہ بشی. ابدی یہ زندگی دیلہ تا ام کہ دِ گلہ چمی نہ تہ دَرَفین جہندی آتشی دیلہ.

ژون آبہ گوسندی مٹل

«^{۱۰} ویرا ببیہ کہ ہیچ گلہ ام روکون تحقیر مگرہ، چوم شِمہ نہ بواتیم کہ چوون ملائیکہ ان اِسمونی کا، ہمیشہ چمن اِسمونی یہ ددہ دیمی بویندین. ^{۱۱} چوم انسانی زوئہ کہ ازیمہ، اومہ تا ژون آبہ، نجات بدہ. ^{۱۲} شِمہ چہ فیکری بگردیرون؟ اگم مردی صد گلہ گوسند بدارہ و ایلہ ژون آگرہ، بگم آنود و نہ گلہ گوسندی کوہ کا ول آنگرہ و نشو ایلہ ژون آبہ گوسندی دوملہ؟ ^{۱۳} حقیقتا شِمہ نہ بواتیم، کہ اگم اِبی بتلفہ، ایلہ گوسندی را ورتر شاد ببی تا آنود و نہ گلہ گوسندی را کہ ژون آبہ نینہ. ^{۱۴} ہنتہ نی چمن اِسمونی یہ ددہ پیستہ ام نییہ کہ حتی ایلہ ام روکون کا ہلاک آبون.

«^{۱۵} اگم اِستہ برا اِستہ حق کا بدی بگرہ، بش و نینکی چپی خطا ببی نہ بوآج. اگم اِستہ گفی گوش بدہ، اِستہ برا بہ دس وردرہ؛ ^{۱۶} اما اگم اِستہ گفی گوش مدہ، اِبی نفر یا دِ نفری اِستن نہ ببہ چپی ورتا ”ہر گفی کہ ژندہ ببی، دِ گلہ یا سہ گلہ شاہدی گواہی نہ ثابت ببو.“ ^{۱۷} اگم نیپستشہ چوون گفی نی گوش بدہ، مؤمنون جماعتی نہ بوآج؛ و اگم نیپستشہ مؤمنون جماعتی گفی نی گوش بدہ، ا موقع اِبی نہ ایلہ بُت پرست یا باجگیری شیوار رفتار بگہ. ^{۱۸} حقیقتا شِمہ نہ بواتیم، کہ ہر چپی کہ زمینی کا دوسہ، اِسمونی کا نی دوسٹہ ببی؛ و ہر چپی کہ زمینی کا آگرہ، اِسمونی کا نی آبو. ^{۱۹} ہنی شِمہ نہ بواتیم کہ اگم دِ نفر شِمہ کا زمینی کا یکدیل چپی درخواست بگرن، چمن اِسمونی یہ ددہ، اِبی، آدہ اوون. ^{۲۰} چوم ہر چگا کہ دِ نفر یا سہ نفر چمن نومی نہ جمع آبون، از نی اوآکا چوون دیلہ کایمہ.»

بی رَحَم نوکری مٹل

۲۱ دومه پطرس اومه عیسی وَر و آپی کا دَفَرِسِشَه: «ای آقا، اگم چِمِن پرا چِمِن حقی کا گناه بَکَرِه، چن گَرِه بَسِی- آپی بَبَخِشِم؟ هفت گَرِه؟» ۲۲ عیسی- جَوَاو دوشه: «بِه تَنه بَوَاتیم نِه هفت گَرِه، بَلگم هفتاد گِلِه هفت گَرِه.

۲۳ «بَس، اَسْمونی پاتشاپی، ایله پاتشاپی شیوار اِسته که تصمیم گِتِشه اِشْتَن نوگرون نه حساب کیتاب بَکَرِه. ۲۴ وختی دَمَنده به حساب کیتاب گَرده، اپی نَقَری وِرْدِشونه پاتشا وَر که ده هزار گِلِه قنطار که ایله کاریگری دیویست هزار سالی دَسْمزدی قدر به، چپی قرضدار به. ۲۵ اما چوم اَنیمشای اِشْتَن قرضی آدی، چپی ارباب دستور دوشه اَمردی چپی ژن و چپی خَرْدَنون و گَرده چپی داراپی نه بَخَرِشِن و چپی طَلَبی وِیگِرِن. ۲۶ بَس اَنوگر اِشْتَن اَرِبابی دَس و پا دَلگِه مِنت گَرْدِشه و واتشه: "مِن مَهلت بَدَه تا گَرده اِشته قرضی آدَم." ۲۷ اَرِبابی دیل آیرا سیستَه و چپی قرضی بَخِشِستَه و آپی آزاد اگَرْدِشه. ۲۸ اما وختی هَنوگر، شَه برون، ایله اِشْتَن هَمکاری اوآکا ویندِشه که صد دینار که ایله کاریگری سه مانگی دَسْمزدی قَدَر به، آپی کا طَلَبِش اِستَبَه. بَس ائی گِتِشه و اِشْتَن دَسی نه چپی لوکی فِشار دوشه، واتشه: "اِشته قرضی آدَه!" ۲۹ چپی هَمکار چپی دَس و پا دَلگِه و آپی مِنت گَرْدِشه واتشه: "مِن مَهلت بَدَه تا اِشته قرضی آدَم." ۳۰ اما اَقبول نِگَرْدِشه، بَلگم شَه اَمردی زندانی کا دَرْفَنْدِشه تا وختی که اِشْتَن قرضی آدَه. ۳۱ وختی که چوون بقیه ی هَمکارِن اِم ماجرا ویندِشونه، وِر ناراحت آبینه و شینه اِشْتَن اَرِبابی وَر گَرده ماجرا آیرا واتشونه. ۳۲ اَموقع اَرِباب اَمردی سَس گَرْدِشه و آیینه واتشه: "ای شَروره نوگر، بَگم از اِشته مِنت گَرده واسی گَرده اِشته قرضی نَبَخِشِستِمه. ۳۳ بَگم تِنی نَبی اِشته هَمکاری رَحْم بَکری، هَتَه که از به تِن رَحْم گَرْدِمه؟" ۳۴ اَرِباب وِر عصبانی آبه و دستور دوشه اَنوگری دَرْفَنِن زندانی کا و آپی شَکْنَجِه بَکِرِن و تا وختی اِشْتَن قرضی تا آخِرین قِران آمَدَه، آپی آزاد اَمگِرِن. ۳۵ هِنته نی چِمِن اَسْمونی یَه دَدَه، شِمَه هر کَمیلَه نه هِنته رفتار بَگَرْدی، اگم شِمَه، شِمَه پرا صِدقِ دیلی نه مَبَخِشَه.»

۱۹

عیسی تعلیم دوعه درباره طلاق

۱ وختی عیسی- اِم گِفِن تَمون آبینه، ولایت جلیلی نه شَه برون و شَه اُردن رِواری اَظرف به نواحی یهودی یَه. ۲ وَره جماعتی عیسی- دومه راه دَلکینه و عیسی اوآکا اوون شفا دوشه.

۳ فریسی فرقه علما نی اومینه عیسی. وَر تا آبی امتحان بگرن. اُون دَفَرِسْشونَه: «آیا جایز استه مردِ اِشْتَن رُنی هَر چی واسی طلاق بده؟» ۴ عیسی. جَواو دوشه: «بگم توراتی کا خَنَدَرُون نی، کسی. که آوون خلق گردشه، صِفته نه "آوون مرد و رُن خَلق گردشه"، ۵ و وايشه که: "امی واسی، مردِ اِشْتَن دده ننه کا جدا آبو، اِشْتَن رُنی دچیکه و اَدِ نفر ایله بَدَن آبون؟" ۶ بَس اُون دِ، دِگِله بَدَن نینه بَلگم ایله بَدَنی نه، بَس اچی که خِدا پیوند دوعشه، انسان جدا آمگره.» ۷ اُون عیسی. نه وايشونه: «بَس چیرا موسی پیغمبر حُکم گردشه که مرد ایله طلاق نامه اِشْتَن رُنی آده و آبی ول آگره؟» ۸ عیسی. جَواو دوشه: «شِمَه سِنگدیل بییه واسی موسی اجازه دوشه شِمَه رُنی طلاق بَدییه، اما صِفته نه اِنته نَبه. ۹ شِمَه نه بَوَاتیم، هَر کسی اِشْتَن رُنی زنا غِیراز، دِیتر چپی واسی طلاق بده و دِیتر رُنی بَبَره، زنا گردشه.» ۱۰ شاگردن عیسی نه وايشونه: «اگم اِنته ببو، بَس چاکتره که هیچ مردی ازدواج مگره!» ۱۱ ولی عیسی. آوون نه وايشه: «هَر کسی. نِیْمَشَا اِم کلامی قبول بگره، مگم آکسونی که به آوون عطا بییه ببو. ۱۲ چوم بعضی. خواجه اِن مادر زادی خواجه اینه؛ بعضی. خواجه اِن نی، مردم آوون خواجه گردشونه؛ و بعضی. نی آسیمونی پاتشایی واسی اِشْتَن خواجه بَزنین و ازدواج نِگرن. بَس هَر کسی بَشای اِمی قبول بگره، پدا قبول بگره.»

عیسی و خردنن

۱۳ دومله مردم خردنون و ردشونه عیسی. وَر که اِشْتَن دسی چوون سر پنه و آوون را دعا بگره. اما شاگردن مردمی را زره گتِشونه. ۱۴ اما عیسی وايشه: «بدازه روکه خردنن بان چمن وَر و چوون ناری مگره، چوم آسیمونی پاتشایی اِنته ره کسونی شن استه.» ۱۵ عیسی. خردنون سری دس پنوشه و آوون برکت دوشه و او آکا شه.

جوون ثیروتمند

۱۶ اِبی روز ایله مردی اومه عیسی. وَر و دَفَرِسْشه: «ای اُستاد، چه چاک کاری بَسی بگرم تا بَشام اَبدی یه زندگی به دَس بوآرم؟» ۱۷ عیسی. آیینه وايشه: «چیرا درباره چاک کار به من کا دَفَرسی؟ فقط خِدا چاک استه. اگم پیستره زندگی اَبدی دیله دشی، خِدا آحکامی اَنجام بده.» ۱۸ اَمرد عیسی. کا دَفَرِسْشه: «گمیله آحکام؟» عیسی. جَواو دوشه: «قتل مگه، زنا مگه، دِزدی مگه، دوروعه شهادتی مده، ۱۹ اِشْتِه دده ننه حُرمت بگه و اِشْتِه خَمسوعه نه اِشْتِه جانی

شیوار خِش پَبَش. «^{۲۰} آ جَوونَ مِرْد واِئِشَه: «اَز گِرْد اِمون اَنجَام دوعَمَه؛ دِ چِه چِي کَم دَارِم؟» ^{۲۱} عِيسِي اَيِنَه واِئِشَه: «اَگَم پِيسِترَه کَامِل پِي، پَش و هَر چِي کِه هِسْتِرَه پَخَرَش و چِي پُولِي اَدَه فُقْرَا تا اَسْمونِي کَا گَنج بَدَارِي. دَوْمَلَه بَرِي و بَه مَن کَا پِيرَوِي بَگَه.» ^{۲۲} وختِي آ جَوونَ مِرْد اِمِي دَرَسِشَه، پَگَر اَبَه و اوآنَه شَه، چوم وِر ثِرَوَتِش اِسْتَبَه.

^{۲۳} اَموقَع عِيسِي. اِشْتَن شَاگِرْدون نَه واِئِشَه: «حَقِيقَتَا شِمَه نَه بَوَاتِيم، کِه ايلَه ثِروتمَندي رَا وِر چَتِين اِسْتَه کِه اَسْمونِي پَاتْشَاپِي دِيلَه دَشُو. ^{۲۴} هَنِي شِمَه نَه بَوَاتِيم کِه دَوَه دَوِيپِرْدَه دَرزَنِي خِلَه کَا رَا حَتْرَه تا اِم کِه ايلَه ثِروتمَنده اَدَم، دَشُو خِدا پَاتْشَاپِي دِيلَه.» ^{۲۵} شَاگِرْدَن اِم گَفِي دَرَسِه کَا مَات اَبِينَه و دَفَرَسِشُونَه: «بَس دِ کِي بَشَاي نَجَات پيدا بَگِرِه؟» ^{۲۶} اَمَا عِيسِي. اَوون دِيئِشْتَه و واِئِشَه: «اِم کَار اِنْسَانِي رَا غَيْر مَمکِن اِسْتَه، اَمَا خِدا رَا هَمَه چِي مُمکِنَه.» ^{۲۷} دَوْمَلَه پَطْرَس، عِيسِي نَه واِئِشَه: «دِيس اَمَه هَمَه چِي وِل آگِرْدَمونَه اوَمِيمونَه بَه تَه کَا پِيرَوِي بَگِرْدِيمون. بَس چِه چِي چَمَه نَصِيب بِي؟» ^{۲۸} عِيسِي. جَواو دوشَه: «حَقِيقَتَا شِمَه نَه بَوَاتِيم، وختِي اِنْسَانِي زَوئَه اَتَازَه دُنْيا کَا، اِشْتَن شِکُوهمَنده پَاتْشَاپِي تَخْتِي سَرِي کَا پِنْشَه، شِمَه نِي کِه بَه مَن کَا پِيرَوِي گِرْدَرُونَه، دُونزَه گِلَه تَخْتون سَرِي کَا نِشَه و اِسْرَائِيلِي دُونزَه گِلَه قَبِيلَه داوَرِي بَگِرْدِيرُون. ^{۲۹} و هَر کَسِي. چِمَن نومی وَاَسِي اِشْتَن کَا يَا پَرَا اُون، يَا اِشْتَن خَالَا اُون، يَا اِشْتَن دَدَه نَنَه، يَا خِرْدَنون و يَا اِشْتَن مَلک اَمَلَاکِي وِل آگِرْدَش بَبُو، چِي صَد بَرَابَرِي وِیْگِرَه و اَبْدِي يَه زَنْدِگِي بَه اِرْث بَبَرْدِي. ^{۳۰} اَمَا وِر گِيسَن کِه اَوَلِين اِسْتِينَه اَخِرِين بَبِين، و اَخِرِين اَوَلِين بَبِين!

۲۰.

اَنگِرَه باغِي کَارِيگِرُون نَقْل

«^۱ اَسْمونِي پَاتْشَاپِي، ايلَه باغَ صَاحِبِي شِیوار اِسْتَه کِه صَبِي زَو بَشِي. بَرُون تا اِشْتَن اَنگِرَه باغِي رَا کَارِيگِر بَگِرِه. ^۲ باغَ صَاحِب، کَارِيگِرُون نَه طِي گِرْدِشَه کِه رُوْزِي اَبِي دِنَار کِه ايلَه کَارِيگِرِي اَبِي رُوْزِي دَسْمَزْد بَه، بَه هَر کَمِيلَه اَوون اَدَه. دَوْمَلَه اَوون وِيسَا آگِرْدِشَه اِشْتَن اَنگِرَه باغِي رَا. ^۳ تَقْرِيبَا سَاعَت نِه صَبْح بَه، باغَ صَاحِب هَنِي شَه بَرُون و وِينْدِشَه کِه چَن نَفَر مِيدُونِي کَا بِيکَار مَنَد بِينَه. ^۴ اَوون نَه واِئِشَه: «شِمَه نِي پِشَه چِمَن اَنگِرَه باغِي کَا کَار بَگِرَه و هَر چِي کِه شِمَه حَق اِسْتَه شِمَه اَدَم.» ^۵ بَس اَوْن نِي شِينَه. هَنِي حُدود سَاعَت دُونزَه نَاهَار و هَم حُدود سَه بَعْد اَز نَاهَار شَه بَرُون و هَر کَارِي گِرْدِشَه. ^۶ تَقْرِيبَا سَاعَت پِينج بَعْد اَز

ناهار نی شَه برون و چَن نفری ویندِشه که بیکار مَند بینه. آوون کا دَقَرِسْشه: “چیرا تَمون روز اییا کا بیکار مَندِرونه؟”^۷ آون جَواو دوشونه: “چوم هیچ کس بَمون کاری آدوعَه نیشَه.” باغْ صاحب آوون نه وائِشه: “شَمه نی بَشَه چَمِن آنگرَه باغی کا کار بَگرَه.”^۸ مَغریب دَم، باغْ صاحب، سَر کاریگری نه وائِشه: “کاریگرون دَخون و کسونی کا که گردی آخِرْتَر اومینه شروع بَکه تا کسونی که اَوَل اومینه، چوون مُزدی آدَه.”^۹ کاریگری نی که حدود ساعت پینج اومه بینه کاری سَر، هَر کمیله ایی دینار ویگتِشونه.^{۱۰} وختی کسونی نوبت آَرستَه که گردی کا زودتَر اومه بینه کاری سَر، خیال بَگردین که وِرْتَر مُزد ویگیرن. اما آون نی هَر کمیله ایی دینار مُزد ویگتِشونه.^{۱۱} وختی آون اِشْتَن مُزدی ویگتِشونه، غُرْغُر گردِشونه و باغْ صاحیبه نه وائِشونه:^{۱۲} “اِمَن که آخِر اومینه فقط ایی ساعت کار گردِشونه و تِه آوون اَمَه نه ایله گردَه که تَمون روز، کاری سنگینی چَمَه دوشی سَری کا به و داغْ آفتاوی جیری کا کار گردَمونه!”^{۱۳} باغْ صاحب ایله آوون کا دیدشته و وائِشه: “ای رَفِق، از که به تِنه ناحقی گردَه نیمَه. بَگم چَمَه قرار مَدار هم ایی دینار نَبَه؟”^{۱۴} بَس اِشته حَقی ویگه و بَش! از پیستِمه اِم آخِرین نَفری نی اِشته قَدَر مُزد آدَم.^{۱۵} بَگم از حق نِدارم چَمِن مالی نه هَر چه پیستِمه بَگرم؟ چَم نِداری چَمِن دَس و دیل بازی بویبی؟”^{۱۶} بَس، کسونی که آخِرین اِستینه اَوَلین بَبین و اَوَلین، آخِرین بَبین!

عیسی سَوَمین پیشگویِ درباره ی اِشْتِنش مرگ و زنده آبییه

^{۱۷} وختی عیسی. بَشی. اورشلمی شهری طرفی را، راه دیله کا اِشْتَن دونزَه گِله شاگردی بَرْدشه گوشه اییرا و آوون نه وائِشه:^{۱۸} «دَیسَه، بَشیمون به شهر اورشلم. اوآکا اِنسانی زوئه، سَران کاهنون و توراتی معلمون تَسَلیم بَگردین. و آون آبی مَحکوم به مرگ بَگردین.^{۱۹} آون اِنسانی زوئه آدَن غیر یهودیون دَس تا آئی مسخره بَگرن و اِشلاق بَزْئِن و مَصلوب بَگرن. و اَسَوَم روزی کا زنده آبو.»

یعقوب و یوحنا، ننه درخواست

^{۲۰} آو موقع یعقوب و یوحنا ننه، اِشْتَن دِگِله زوئه اون نه اومه عیسی. وَر. یعقوب و یوحنا زیدی زوئه اِن بینه. چوون ننه عیسی. ناری کا زنگ رَندِشه، عیسی. کا پیستِشه که آبی را کاری بَگرَه.^{۲۱} عیسی. دَقَرِسْشه: «چه پیستِره؟» ژن وائِشه: «بوآج تا چَمِن اِم دِگِله زوئه اِن اِشته پاتشایی کا، ایله اِشته راست طرفی کا و آیلَه اِشته چپ طرفی کا بِنِشَن.»^{۲۲} عیسی. وائِشه: «شَمَه نیمزَنه چه چی

پیسٹرونہ۔ آیا بَشایرون اَعذابِ قَدْرہ ای کا کہ از ہم زودییون آبی کا ہنجم، شِمہ نی بنجہ؟» اُون جَواو دوشونہ: «بلہ، بَشایمون.»^{۲۳} عیسیٰ۔ اوون نہ وائشہ: «شِمہ نی چِمِن ہ قَدْرہ کا ہنجہ، اَمّا بزونہ از اِختیار نیمہ کہ بوآجم کی چِمِن راست طرفی کا و چپ طرفی کا پِنشہ۔ اِم جگا کسونی شِن اِستہ کہ چِمِن اَسْمونی یہ ذدہ اوون را آمادہ آگردشہ.»

^{۲۴} وختی آدہ گلہ شاگرد اِم ماجرا دَرَسشونہ، اِدِ گلہ برا را بَرک عصبانی آبینہ۔
^{۲۵} اَمّا عیسیٰ۔ اوون دَخوندشہ و وائشہ: «شِمہ بَزنیرون کہ دِیتر قومون حاکمین اوون را حکمرانی بَگردین و چوون رَئیسِن اِشْتَن دَس جیرون دَسْتور بَداین۔^{۲۶} اَمّا شِمہ دیلہ کا اِنتہ مَبو۔ ہر کسی۔ پیسٹشہ شِمہ دیلہ کا یال پبو، بَسی۔ شِمہ نوگر پبو۔^{۲۷} و ہر کسی۔ پیسٹشہ شِمہ دیلہ کا اوّل پبو، بَسی۔ شِمہ غلام پبو۔^{۲۸} حتی انسانی زوئہ نی اوَمہ نییہ تا آبی خدمت پَکرن، بلگم اوَمہ تا مردمی خدمت پَگرہ و اِشْتَن جانی ور کسون آزادی را فیدا پَگرہ.»

دِ گلہ کوری شفا

^{۲۹} وختی عیسیٰ۔ و چپی شاگردِن اَریحا شہری نہ بَشین، وِرہ جماعتی عیسیٰ۔ دوملہ راہ دَلکینہ۔^{۳۰} راہ گناری کا، دِ گلہ کورہ مِرِد نِشت بینہ۔ وختی اُون دَرَسشونہ کہ عیسیٰ۔ اوآنہ دَویترہ، خَلِج بَگردین، بَوَاتین: «ای آقا، ای داوود پأتشاه زوئہ، بَمون رَحْم پگہ!»^{۳۱} مردم اوون را زَرہ گِٹشونہ و اوون نہ وائشونہ کہ ساکیت آبون؛ اَمّا اِدِ نفر وِرْتَر خَلِج بَگردین، بَوَاتین: «ای آقا، ای داوود پأتشاه زوئہ، بَمون رَحْم پگہ!»^{۳۲} عیسیٰ۔ مَندہ و اِدِ نفری سَس گردشہ و دَقَرَسشہ: «پیسٹرونہ شِمہ را چہ پَکرم؟»^{۳۳} اُون وائشونہ: «ای آقا، اَمہ پیسٹمونہ چَمہ چِمِن بُوینن.»^{۳۴} عیسیٰ دیل اوون را سیستہ و چوون چمی دَس آسوشہ۔ چوون چِمِن اَلْبَحَل آبینہ و بَشاین بُوینن و عیسیٰ دوملہ راہ دَلکینہ۔

۲۱

عیسیٰ ایلہ شاہی شیوار دَشو اورشلمی دیلہ

^۱ وختی عیسیٰ۔ و چپی شاگردِن شہر اورشلمی نَزْدیک آبینہ، اَرَسْتینہ بہ دِپی کہ چپی نوم بیت فاجی بہ و کوه زیتونی کا بہ۔ دوملہ عیسیٰ۔ دِ گلہ اِشْتَن شاگردون ویسا آگردشہ،^۲ و اوون نہ وائشہ: «بَشہ اِدِپی کہ شِمہ رو بہ روکا اِستہ۔ ہنتہ کہ دہ دیلہ دَشیرونہ اَلاغی چپی گرہ نہ پیدا بَگردیرون کہ دَوستہ

اینه. آوون آگره و بوازه چمن ور. ۳ اگم کسی۔ شمه نه گفی ژندشه بواجه:
”خداوند امون لازم داره،“ و اشخص البخل آوون ویسا آگره. ۴ ”انته به تا
چیونی که پیغمبری واسطه نه واته بییه به اتفاق دلکه که:

« اورشلیمی نه، کوه صحیونی کله نه بواجه،

”دیس اشته پاتشا بوئی اشته ور،

فروتن و الاغی دَنشته بوئی،

الاع گره سری کا دَنشته بوئی.“»

۱ آ دِگله شاگرد شینه و هر چپی که عیسی۔ آوون نه واتش به انجام دوشونه.
۷ آون الاغ و چپی گره وردشونه و اشنن خلا اون چوون سری کا پزندشونه و
عیسی دَنشته. ۸ وره جماعتی نی اشنن خلا اون راه سری کا جیگردشونه و بعضی.
نی دارون لaxe اون دورین، راه کا جیگرین. ۹ مردمی که عیسی۔ نارناره بشین و
مردمی که چپی پستی نه بومین، خلع بگردین و بواتین:

« نجات بده، داوود پاتشا زوئه!»

«مُتواژک استه آکسی که خداوندی نومی نه بوئی!»

«نجات، عرش برینی کا!»

۱۰ وختی که عیسی۔ شهر اورشلیمی دیله دَنشه، گرد شَهری، شور و شوق گیتشه.
مردم دَفرسین: «ام کییه؟» ۱۱ و آجماعت جواو دوشونه: «ام، عیسیای پیغمبر
استه. جلیلی ناصره، مردمی کایه.»

عیسی معبدی کا

۱۲ آ موقع عیسی دَنشه معبدی دیله و گرد کسونی که معبدی سرا کا بازار مَجی
بگردین برگردشه و صرافون میزون ویگاردنیشه و کفتر خَرشون بساطی به هم
ژندشه ۱۳ و آوون نه واتشه: «اشعیای پیغمبری کیتابی کا نیویشته بییه: ”چمن
ک نه دعا ک بواتین،“ اما شمه آبی ’دزدون لونه‘ وچ آگردرونه.»

۱۴ معبدی کا، کورن و شَلین اومینه عیسی۔ ور و عیسی۔ آوون شفا دوشه. ۱۵ اما
وختی سران کاهین و توراتی معلین، عیسی۔ معجزه اون ویندشونه و ویندشونه
که خردنن معبدی کا خلع بگردین: «نجات بده داوود پاتشا زوئه،» ور
عصبانی آبیینه. ۱۶ آون عیسی۔ نه واتشونه: «دَرسی اِمِن چه بواتین؟» عیسی۔
جواو دوشه: «بله! مگم داوودی زبوری کا خندرون نی که،
”خردنن و شته هره خردنن نی اشنن زوونی نه،

آبی ستایش بگردین“؟»
 ۱۷ عیسی۔ آوون ول آگردشه و شهری کا برشه و شه بیت عنیا ده و شوی را او آکا
 منده.

انجیل داری خشک آبیہ

۱۸ صبی سر، وختی عیسی آگردی بہ شهر اورشلیم، وشیش بہ۔ ۱۹ راه کناری کا
 انجیل داری ویندشه و شه چپی طرفی را، اما لیوی غیراز، داری کا چپی
 نویندشه۔ بس داری نہ واتشه: «تہ، د ہرگز میوه موواری!» دار البخل خشک
 آہ۔ ۲۰ وختی شاگردن ام صحنہ ویندشونہ مات آیینہ، و واتشونہ: «چنتہ
 انجیل دار البخل خشک آہ؟» ۲۱ عیسی۔ جواو دوشہ: «حقیقتا شمه نہ
 بواتیم، اگم ایمان بدارہ و شک مگرہ، نہ فقط بشایرون ام چپی کہ انجیل داری
 نہ بہ، انجام بدیہ، بلگم حتی اگم ام کوه نہ بوآجہ ”ایاکا برا و دریا کا دلک،“
 ہنتہ بی۔ ۲۲ اگم ایمان بدارہ، ہر چہ کہ دعا کا پیسترونہ، و یگرہ.»

عیسی اختیار

۲۳ وختی عیسی دشه معبدی دیلہ، دمنده مردمی تعلیم دوعہ۔ ام موقع سران
 کاهین و قومی شیخن اومینہ چپی ور و واتشونہ: «چہ حق و اختیاری نہ ام
 کارون بگردیش؟ کی ام اختیاری تہ آدوعشہ؟» ۲۴ عیسی۔ جواو دوشہ: «آز نی
 شمه کا سوالی دفرسم، اگم جواو بدیہ ام موقع آز نی شمه نہ بواتیم کہ چہ حق
 و اختیاری نہ ام کارون انجام بدایم۔ ۲۵ کی ام حق و اختیاری آدوعش بہ بہ
 یحیی کہ تعمید بدہ؟ خدا یا انسان؟» اون یندی نہ بحث گردشونہ و واتشونہ:
 «اگم بوآجم ”خدا“، عیسی۔ بواتی، ”بس چیرا آبی ایمان نوردرنہ؟“ ۲۶ اگم
 بوآجم ”انسان“، مردمی کا ترسم، چوم اون گرد، یحیی، ایلہ پیغمبر بزنین۔
 ۲۷ بس عیسی جواوی کا واتشونہ: «امہ نیمزئم.» عیسی۔ واتشه: «آز نی شمه نہ
 نواجم چہ حق و اختیاری نہ ام کارون انجام بدایم.»

دیگلہ زوئہ مثل

۲۸ شمه چہ فیکر بگردیرون؟ مردی دیگلہ زوئہ ش استبہ۔ آشه ایشن یال
 زوئہ ور و آیینہ واتشه: ”چمن زوئہ، اوری بش چمن انگرہ باغی کا کار بکہ۔“ ۲۹ آ
 زوئہ جواو دوشہ: ”آز نشوم۔“ اما دوملہ پشیمون آہ و شه۔ ۳۰ دوملہ ددہ شه
 روکہ زوئہ ور و آبی نہ نی ہ گفی واتشه۔ روکہ زوئہ واتشه: ”از بشیم آقا،“ اما

نِشَه. ^{۳۱} شِمَه نظر آ دِگِه زوئه کا گمیلَه، اِشْتَن دَدَه پِستَه اَنجام دوعشونَه؟ «
 اَوَن جِواو دوشونَه: «اَوَلِی.» عِسی. اَوون نه واِتِشه: «حَقِیقَتا شِمَه نه بَواتیم،
 باجگِیرن و فاحِیْشَه اِن شِمَه کا پِیشْتَر بَشین خِدا پَاتشاپی دیلَه. ^{۳۲} چوم یحیی
 اومَه و صالح بییَه راه شِمَه نیشون دوشه اَمّا شِمَه بیی ایمان نَوَرِدرونَه، ولی
 باجگِیرن و فاحِیْشَه اِن بیی ایمان وَرِدشونَه، و شِمَه حَتّی بعد از اِمکَه اِم چِیون
 ویندرونَه، شِمَه پِشیمون نِیرونَه و بیی ایمان نَوَرِدرونَه.»

شُرور باغونون مَثَل

« ^{۳۳} و حِسَه اِم مَثَلی گوش آگَرَه. اَرِبابی بَه که اَنگَرَه باغی وَج آگَرِدشَه و چِی
 دوری حِصار دَچیندِشَه. اَ، باغی دیلَه کا ایلَه حوضی وَج آگَرِدشَه اَنگِری لَه
 آگَرِدَه را و ایلَه برجی وَج آگَرِدشَه نگهبانی دوعَه را. دوملَه باغی اِجارَه دوشه چَن
 گِلَه باغونون و اِشْتَن شَه ایلَه دِیتر مملکتی را. ^{۳۴} اَنگَرَه چینی وَخت که اَرستَه،
 اِشْتَن نوگرون وِیسا آگَرِدشَه باغونون وَر تا اِشْتَن اَنگِری سَهمی تحویل بِگِرن.
^{۳۵} اَمّا باغونین، اَرِبابی نوگرون گِتشونَه، ایلَه ژنَدشونَه و ایلَه کِشْتشونَه و اَ ایلَه نی
 سنگسار گَرِدشونَه. ^{۳۶} هَنی، اَرِباب اَوَلین گَرَه کا وَرْتَرَه، نوگرونی چوون وَر وِیسا
 آگَرِدشَه. اَمّا باغونین اَوون نه نی هَ کاری گَرِدشونَه. ^{۳۷} اَخر اَرِباب، اِشْتَن زوئه
 وِیسا آگَرِدشَه باغونون وَر و اِشْتَن نه واِتِشه: «اَوَن چِمِن زوئه حُرْمَتی غَم
 بَرْدین.» ^{۳۸} اَمّا وَختی باغونین چِی زوئه ویندِشونَه، یَندی نه واِتِشونَه: «وارث
 اَمَه. بایَه آبی بِکِشَم تا چِی اِم اِرث اَمَه اَرستَه.» ^{۳۹} بَس اَزوئه گِتشونَه و اَنگَرَه
 باغی کا بَرگَرِدشونَه، کِشْتشونَه. ^{۴۰} حِسَه شِمَه نظر، وَختی باغی صاحب با، اَ
 باغونون نه چَه بَگردی؟ « ^{۴۱} اَوَن عِسی. نه واِتِشونَه: «اَشْرورَه باغونون بی
 رَحْمی نه کِشَه و اَنگَرَه باغی دِیتر باغونون دَس آدَه تا مَحصولی وَخت که
 اَرستَه، چِی میوه سَهمی اَدَن.»

^{۴۲} عِسی اَوون نه واِتِشه: «بَگم داوودی زَبوری کا خَندَرُون نی که:

«اَ سِنگی که بَتّا اِن آبی رَدگَرِدشونَه،

حِسَه بِنّا اَصَلی یَه سِنگ بییَه.

خِداوند اِم کاری گَرِدشَه؛

و چَمَه نظری کا عَجیب اِستَه؟»

« ^{۴۳} بَس شِمَه نه بَواتیم که خِدا پَاتشاپی شِمَه کا وِیگَتَه بیی و بَه قومی اَدوعَه بیی
 که چِی مَحصولی بَه بار بَوارِن. ^{۴۴} هَر کَسی. اَ سِنگی سَر بَرگَنه خِرَد بیی، و اَگم اَ

سِنگ کسی سَر بَرگنه آبی لِه بگردی.]]^۵ وختی سَران کاهین و فریسی- فرقه علما عیسی- مَثَلون دَرَسشونه، زونستشونه که عیسی- دربارہ چوون گف زَنه. ^۶ با اِم که رای دومه گردین که آئی دستگیر بگرین، اما مردمی کا ترسین چوم اَوون عیسی ایله پیغمبر بزنین.

جشن عروسی مَثَل

۱ عیسی هنی آوون نه مَثَلون نه گف زَندِشه، واتشه: ^۲ «آسمونی پأتشایی، ایله شاهی شیوار استه که اِشَتَن زوئه را عروسی گتشه. ^۳ پأتشا اِشَتَن نوگرون، ویسا آگردشه دَعوتیون وَر تا آوون نه بوآجن بان جشن، اما اَوون نیپستشونه بان. ^۴ پأتشا هنی چَن گله دیپر نوگر ویسا آگردشه و واتشه: ”دعوتیون نه بوآجه دَیسه جشنی سِفره حاضر آگردمه، چِمِن گا اون و کوگه موندَه اون نی سَر آپردمه و همه چی حاضر استه. بس بایه عروسی.“ ^۵ اما اَوون اِعتِنَا نِگَرْدِشونه و هَر کمپله شینه اِشَتَن کاری سَر. اِبی نفر شه اِشَتَن مزرعه را و آیله شه اِشَتَن گسب و کاری دومه. ^۶ بقیه نی، پأتشا نوگرون گتشونه و آوون نه بَد رفتاری گردشونه و آوون کِشَتشونه. ^۷ وختی پأتشا اِمی دَرَسشه، عصبانی آبه و اِشَتَن سربازون ویسا آگردشه و آقاتلون از بِن بَرْدِشه و چوون شهری آتش زَندِشه. ^۸ دومه اِشَتَن نوگرون نه واتشه: ”جشن عروسی آماده استه، اما دعوتی اِن لایق نبیته بان. ^۹ بس بشه کوچه بازارون را و هَر کسی ویندرونه دعوت بگره به عروسی.“ ^{۱۰} نوگرِن شینه کوچه اون را و هَر کسی- ویندشونه، چه چاک و چه بَد؛ جمع آگردشونه و اِشَتَن نه وَرْدِشونه و اِنته عروسی میهمونون نه پور آبه. « ^{۱۱} اما وختی پأتشا اومه مِجَلِسی دیله تا میهمونون بویه، ایله مردی ویندشه که عروسی یه خَلا دَگَرْدَش نَبه. ^{۱۲} پأتشا اِییکا دَفَرَسشه: ”ای رَفَق، چننه بیدون اِم که عروسی یه خَلا دَگَری اومیش اییا؟“ اَمَرْد جَواویشی. نَبه. ^{۱۳} اَمَ مَوقِع پأتشا اِشَتَن نوگرون نه واتشه: ”چپی دَس و پا دَوَسَه و دَرَفَنه پِرونی تاریکی کا، جگایی که داد بگردین و دَندون دَندونی سَر فیشار بَداین.“ ^{۱۴} چوم کسونی که دَعوت بینه وری نه، اما کسونی که اِنْتَخاب بینه گمینه.»

مالیات آدوعه به امپراطور

^{۱۵} دومه فریسی- فرقه علما شینه برون و نَخشه گششونه تا بویین چننه

بَشاین عیسی۔ چئی اِشْتَن گفون نه تله کا دَرَفَین. ۱۶ فریسیین اِشْتَن شاگردون، هیرودیسی ظَرَفدارون هَمراه ویسا آگردشونه عیسی۔ وَر و دَفَرَسشونه: «اُستاد، آمه بَزَنیمون که تِه مرد راستگویی اِستیش و خِدا راه، درستی نه تعلیم بَدایش و تِرا مهم نییه که خَلک چه فیکری بگردین، چوم که تِه ظاهری گولی نییری. ۱۷ بَس اِشته نظری بَمون نه بواج؛ رومی اِمپراطوری مالیات آدوعه جایز اِسته یا نه؟» ۱۸ عیسی که چوون بَدَه نِیْتی بَزنی، واِشَه: «ای دِ دِیمِن، چِرا مِین اِمْتَحان بگردیرون؟» ۱۹ ایلَه سکه که آیینَه شَمَه مالیاتی آدییه مِین نِیشون بَدِییه. «اُون ایلَه سکه، اِی دیناری آدوشونه عیسی. ۲۰ عیسی اُوون کا دَفَرَسشَه: «چیکی دِیم و چیکی نوم سکه سَری کا اِسته؟» ۲۱ اُون جَواو دوشونه: «رومی اِمپراطوری شِن.» عیسی۔ اُوون نه واِشَه: «بَس اِچیی که اِمپراطوری شِنه آدییه به اِمپراطور و اِچیی که خِدا شِنه آدییه به خِدا.» ۲۲ وختی اُون اِی دَرَسشونه، خِیرون بیته، و عیسی ول آگردشونه و شینه.

سوال قِیامت روزی درباره

۲۳ هَ روز، صدوقیون فرقه علما اومینه عیسی۔ وَر. صدوقیین قبول نِدارین که مَرده اِن زنده اَبون. اُون عیسی. کا دَفَرَسشونه: ۲۴ «اُستاد، موسی پیغمبر آمه نه واِشَه اِگم مردی بیدون خِرَدَن بَمَره، چیی پِرا بَسی چیی ویوه ژنی نه اِزدواج بگره تا اِشْتَن پِرا را نَسلی بِنه. ۲۵ چَمَه دِیله کا هفت گِله پِرا بیته که اوّلین پِرا ایلَه ژنی بَرَدِشَه و بیدون اِم که خِرَدنی بداره مَرده. بَس دومین پِرا چیی ژنی بَرَدِشَه. ۲۶ دوّمین پِرا و سوّمین پِرا نه، تا هفتمین پِرا نی هِنته بیته. ۲۷ اِخِرَسَر، اِژن نی مَرده. ۲۸ حَسَه، روزی کا که مَرده اِن زنده اَبون، اِژن، اِ هفت گِله پِرا اون کا گملیه پِرا ژن بیی؟ چوم گِرد اِ پِرا اِن آیینَه اِزدواج گَرَدشونه؟»

۲۹ عیسی۔ جَواو دوشَه: «شَمَه اِشْتباه فیکر بگردیرون، چوم نه خِدا کلامی کا چیی بَزنیرون و نه خِدا قدرتی کا! ۳۰ چوم روزی کا که مَرده اِن زنده اَبون کسی نه ژن ببردی و نه شو بگردی، بَلگم گِرد، اِسمونی ملائیکه اون شیوار بَبین. ۳۱ اَمّا درباره مَرده اون زنده آبییه، بگم توراتی کا خَنده رون نی خِدا شَمَه نه چه واِشَه؟ ۳۲ خِدا واِشَه: “از اِبِراهیمی خِدا، اِسحاقی خِدا و یعقوبی خِدا، اِستیمه.” خِدا مَرده اون خِدا نییه بَلگم زنده اون خِدا یه. ۳۳ جماعت اِم گفی دَرَسَه کا، چیی تعلیمون کا مات بیته.

یا لَترین حُکم

۳۴ اما وختی فریسی۔ فرقہ علما دَرَسِشونہ کہ عیسیٰ۔ چنتہ اِشْتَن جَوَاوی نہ صدوقیون گ دَوَسْتِشہ، یندی دور جمع آبینہ۔ ۳۵ اِی نفر آوون کا کہ شریعتی قاضیون کا اِستَبہ، اِی واسی کہ عیسیٰ۔ اِمتحان بَکِرہ، اِی کا دَفَرِشہ: ۳۶ «اِی اُستاد، شریعتی یالترین حُکم گمیلہ اِستہ؟» ۳۷ عیسیٰ۔ جَوَاو دوشہ: «خِداوند اِشْتہ خِدا نہ، تَمون اِشْتہ دیل و تَمون اِشْتہ جان و تَمون اِشْتہ فیکری نہ خِش بَبَش۔» ۳۸ اِم اَوَلین و یالترین حُکم اِستہ۔ ۳۹ دَوَمین حُکم نِی اَوَلین حُکمی شیوار اِستہ: «اِشْتہ خَمسوعہ نہ اِشْتہ جانی شیوار خِش بَبَش۔» ۴۰ اِم دِگِله حُکم، گِرد تورات و پیغمبرون نیویشْتہ اُون پآیہ و اُساس اِستہ۔»

مسیح موعود چیکی زوئہ اِستہ؟

۴۱ وختی فریسی۔ فرقہ علما یندی نہ جمع آبه بینہ، عیسیٰ۔ آوون کا دَفَرِشہ: ۴۲ «شَمہ نَظَر دربارہ مسیح موعود چہ؟ اَ چیکی زوئہ اِستہ؟» اُون جَوَاو دوشونہ: «داوود پاتشاه زوئہ.» ۴۳ عیسیٰ واتشہ: «بَس چنتہ یہ کہ داوود، خِدا روح واسطہ نہ، مسیح نہ خِداوند بَوَاتی؟ چوم کہ داوود بَوَاتی: «خِداوند چِمِن خِداوندی نہ واتشہ:»

چِمِن راست دَسی کا بِنِش

تا وختی کہ اِشْتہ دِشَمَنون اِشْتہ پا جیری کا دَرَفِنِم۔»

۴۵ اِگم داوود اِی نہ خِداوند بَوَاتی، بَس چنتہ مسیح موعود بَشای داوودی زوئہ بَبو؟» ۴۶ و ہیچکس نِشاسْتِشہ اِی کلمہ جَوَاو بَدہ و چِی پَش دِ ہیچکس جِگہ نِگری عیسیٰ کا سَوَالی دَفَرِسی۔

۲۳

وای بَر شَمہ

اَ موقع عیسیٰ۔ مردمی نہ و اِشْتَن شاگردون نہ واتشہ: ۲ «توراتی معلِمین و فریسی۔ فرقہ علما، موسی پیغمبری جِگا نِشْتینہ۔ ۳ بَس ہر چِی کہ شَمہ نہ بَوَاتین، گوش بَدییہ و اَنجام بَدییہ، اما کارونی کہ اُون بَگردین شَمہ مَکَرہ! چوم ہر چِی کہ تعلیم بَداین، اِشْتَن اَنجام نِدن۔ ۴ اُون سَنگین بارون دَوِنْدین و مردمی دوشی سَری کا پَن، بارونی کہ چَوون پِگتہ بَرک چتین اِستہ، اما اِشْتَن حاضیر نینہ اَ بارون تَکان دوعہ را ایلہ اَنگشت، آوون بَرَن۔ ۵ ہر کاری کہ بَگردین اِی واسی یہ کہ اِشْتَن مردمی نیشون بَدن۔ اُون مقدس نیویشْتہ اُون، نیویسِن و

آوون اِشْتَن بازوله اون و پیشونی کا دَوْنِدِن و اِشْتَن اَبَا اون دَوْمَنی پلند دِرزن. ^۶ آوِن خِشِی. نه میهمونیون کا مِجَلِسی. کفای نه سَری کا بِنِشَن و عِبادتگاه اون کا چاکترین جگا اون بَدَارِن. ^۷ آوِن خِشِی. نه مردم، کوچہ بازارون کا آوون را سلام بَگَرِن و آوون نه 'اُستاد' بوآجِن. ^۸ اَمَّا شِمَه مَرزَه شِمَه نه 'اُستاد' بوآجِن، چوم شِمَه فقط ایله اُستاد هِسْتِرُونَه و شِمَه گِرْد یَنْدی نه بَرَا ایرونه. ^۹ زمینی کا نی هیچکسی. نه 'دَدَه' مَوَاجَه، چوم شِمَه فقط ایله دَدَه هِسْتِرُونَه که آسَمونی کا اِستَه، ^{۱۰} و مَرزَه کسی شِمَه نه 'معلم' بوآجَه، چوم شِمَه ایله معلم هِسْتِرُونَه که مَسِیح اِستَه. ^{۱۱} کسی. که شِمَه دیله کا گِرْدی کا یالْتَرَه، بَسی. شِمَه نوکر بَبو. ^{۱۲} چوم هَر کسی اِشْتَن یال آگرَه، خار بَبی و هَر کسی اِشْتَن فروتن آگرَه، سَر پلند بَبی.

«^{۱۳} وای بَر شِمَه ای توراتی معلِمِن و فریسی. فرقه عُلما، ای دِ دِیْمِن، شِمَه آسَمونی پاتشایی بَری مَرْدی دِیْمی کا دَوْنِدَه؛ نه اِشْتَن دیله دَشِیْه و نییرزَه نی گَسونی که پیستشونه دیله دَشون.

«^{۱۴} [وای بَر شِمَه، ای توراتی معلِمِن و فریسیین، ای دِ دِیْمِن! شِمَه ای طرفی نه ویوه ژنکون کَ غارت بَگَرْدیرون و اَ طرفی نه نی شِمَه نیشون دوعه واسی طولانی یَه دعا بَگَرْدیرون. اِمی واسی، شِمَه مکافات بَرک چَتین تَر بَبی.]

«^{۱۵} وای بَر شِمَه، ای توراتی معلِمِن و فریسیین، ای دِ دِیْمِن! شِمَه دریا و خشکی گَرْدَه تا ای نفری شِمَه مُرید بَکَرَه و وختی ای شِمَه مُرید گَرْدرونه، ائی دِ برابر شِمَه کا وِرْتَر، جَهندی را لایق وَج آگرَه.

«^{۱۶} وای بَر شِمَه ای کورَه راهنمایِن! شِمَه بوآتیرون: "اگم کسی. به معبد قَسَم بَرَه اِشکالی نیشَه، اَمَّا اگم کسی. مَعبدی طِلا قَسَم بَرَه، بَسی. اَقَسَمی سَری کا بومونه." ^{۱۷} ای نادون کورِن! گمیلَه مهمتَرَه؟ طِلا، یا مَعبدی که طِلا مقدس بَگَرْدی؟ ^{۱۸} شِمَه بوآتیرون: "اگم کسی به قِربونگاه قَسَم بَرَه اِشکالی نیشَه، اَمَّا اگم کسی. به اَقِربونی قَسَم بَرَه که قِربونگاه سَری کا بَنایِن، بَسی. اَقَسَمی سَری کا بومونه." ^{۱۹} ای کورِن! گمیلَه مهمتَرَه؟ قِربونی، یا قِربونگاه که قِربونی مقدس بَگَرْدی؟ ^{۲۰} بَس، کسی. که به قِربونگاه قَسَم بَرْدی، به قِربونگاه و هَر چبی که قِربونگاه سَری کا اِستَه، قَسَم هَرْدَشَه. ^{۲۱} و هَر کسی. به معبد قَسَم بَرْدی، به مَعبد و به خِدا، که مَعبدی کا اِستَه قَسَم هَرْدَشَه. ^{۲۲} و هَر کسی. که به آسَمون قَسَم بَرْدی، به خِدا پاتشایی یَه تَخْت و به خِدا که اَتختی سَری کا بِنِشتی قَسَم هَرْدَشَه.

« ۲۳ وای بَرِ شِمَه ای توراتی معلِمین و فریسیین، ای دِ دِیْمِن! شِمَه توراتی ده یک آدیته حُکمی حتی نَعنا و شَوید و زیره را نی اَنجام بَدایرون، اَمّا توراتی مَهَمّ أَحکامی کا، که عِدالت و رَحمت و وفاداری اِسته، غفلت بَگردیرون. اِمون بَسی. اَنجام بَدیته و اَوون کا نی غفلت مَکَره. ۲۴ ای کورَه راهنمایِن! شِمَه پونِشی. صافی کا بَرگَره، اَمّا دَوَه دُرسته و پِیرَه!

« ۲۵ وای بَرِ شِمَه ای توراتی معلِمین و فریسیین، ای دِ دِیْمِن! شِمَه قَدَرَه و دووری پرونی تمیز آگرَه، اَمّا چَوون دیله، طمع و عیش و نوشی نه پور اِسته. ۲۶ ای کورَه فریسی، اَوّل قَدَرَه و دووری دیله تمیز آگرَه که چپی پرونی تمیز آبو. « ۲۷ وای بَرِ شِمَه ای توراتی معلِمین و فریسیین، ای دِ دِیْمِن! شِمَه قَبرونی شیوار اِستیرونه که سفید کاری بَینه و چَوون ظاهر قَشنگه، اَمّا چَوون دیله مَرده اون اَسْتَه اون نه و همه جورَه نجاساتی نه پورَه! ۲۸ شِمَه نی هَتَه، مردمی وری کا اِشْتَن صالح نیشون بَدایرون، ولی شِمَه باطن دِ دِیْمی و بَدَه کارون نه پورَه.

« ۲۹ وای بَرِ شِمَه ای توراتی معلِمین و فریسیین، ای دِ دِیْمِن! شِمَه پیغمبرون مَزارون وَج آگرَه و صالح اَدْمون مَزارون بَزک بَگردیرون ۳۰ و بَواتیرون: ”اگم اَمَه چَمَه اجدادی زَمانی کا مند بيمونه، هرگز پیغمبرون کِشْتَه کا اَوون نه هَمْدَس نَبیمون.“ ۳۱ اِنْتَه، شِمَه بَر ضِد اِشْتَن شهادت بَدایرون که پیغمبرون قاتِلون خِرْدَنون اِستیرونه. ۳۲ حَسَه که اِنْتَه یَه، بَس اِکاری که شِمَه اَجداد شروع گردَشونه، شِمَه تمون آگرَه! ۳۳ ای نَلتی اِن، ای اَفی کِتَه اِن! چِنْتَه جَهَندمی مجازاتی کا دَوَرَه؟ ۳۴ چوم آز پیغمبرون و حکیم اَدْمون و معلِمون ویسا آگَرِم شِمَه وَر و شِمَه، بعضی- اَوون کا کِشَه و مصلوب گَرَه و بعضی- اون نی شِمَه عبادتگاه اون کا شلاق زَنَه و شهر بَه شهر بَشیرون و اَوون اذیت آزار بَگردیرون. ۳۵ بَس، گِرْد اِصالح اَدْمون خون که زمینی کا وِبَه، شِمَه گردَن بَی، صالح هابیلی خونی کا گِیْتَه تا بَرخیا زوئَه زکریا خون، که ائی معبدی مقدس چگا و قِربونگاه میائَه کا کِشْترونه. ۳۶ حقیقتا شِمَه نه بَوَاتیم، گِرْد اِم کارون گناه، اِم نَسلی گردن بَی.

« ۳۷ ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای شهری که پیغمبرون کِشی- و کسونی که اِشْتَه وَر ویسا اَبون سِنگسار بَگردیش! چَن گَرَه پیستِمَه کَلشگنی شیوار که اِشْتَن کیچه اون اِشْتَن پَر و بالون جیری کا جمع آگرَه، اِشْتَه خِرْدَنون چمن دور جمع آگَرِم، اَمّا تَه نَبیستَرَه! ۳۸ حَسَه شِمَه کَ بَر، تَی و متروکه مَنَدَه. ۳۹ چوم

شَمَه نه بَوَاتِيم که دِ هَنی مَن نَوینَه تا آ رُوزی که بَوَاجَه: "مُتَوَارکِ اِسْتَه اَکسی-
که خِداوندی نومی نه بومی."»

۲۴

آخِرِ زَمَانی نِیشونَه اِن

۱ وختی که عیسی. معبدی کا اومَه پرون، هِنته که بَشی، چِی شَاگِرِدِن اومینه چِی وَر تا معبدی بینا اون آبی نیشون بَدَن. ۲ اَمَّا عیسی اَوون نه وَاِشْتَه: «گِرِد اِم بینا اون بَویندِیرون؟ حَقِیقَتَا شَمَه نه بَوَاتِيم، دِ سِنگی، سِنگی سَر باقی نِمونَه، بَلگَم گِرِد وِیون.»

۳ وختی عیسی زیتون کوه سَری کا نِشْت بَه، چِی شَاگِرِدِن خَلوَتکی اومینه چِی وَر و آیینَه وَاِشونَه: «بَمون نه بَوَاج، گِینی اِم چِیین اِتْفَاقِ دَلْکِن وَاِشْتَه اومَه نِیشونَه و آخِرِ زَمَانی نِیشونَه چَه؟» ۴ عیسی جَوَاو دوشَه: «وِیرَا بَبِیَه کِسی شَمَه گمراه مَگِرَه. ۵ چوم وِر گِسن چِمِن نومی نه بومین و بَوَاتین، "از مسیح موعود اِستیمَه،" و وِر گِسون گمراه بَگِرِدین. ۶ شَمَه جَنگون خَوَری دَرَسَه و جَنگون شایعه شَمَه گوش آرسْتَه. وِیرَا بَبِیَه که تَشویش مَبِیَه، چوم بَسی. اِم اِتْفَاقِن دَلْکِن، اَمَّا حَلَا دُنیا آخِرِ نِیَه. ۷ مِیَلْتی دِیَر مِیَلْتی نه و مَمَلکتی دِیَر مَمَلکتی نه جَنگ بَگِرِدین و جور بَه جورَه جِگا اون کا قَحطی بَبی و زلزله بومی. ۸ اَمَّا گِرِد اِم چِیین فقط زایمانی داجی شروع بییه اِسته که داجون فاصله کَمتر و کَمتر بَی.

۹ «اِم زَمَانی کا، شَمَه تسلیم دِشَمِن بَگِرِدین تا شَمَه شِکَنجَه بَگِرِن و بَکِشِن. گِرِد مِیَلْتِن چِمِن نومی و اسی شَمَه کا بِیزار بَبین. ۱۰ آ رُوزون کا وِر گِسن اِشْتَن اِیْمَانی کا آگِرِدِن و یَندی خِیانت بَگِرِدین و یَندی کا بِیزار بَبین. ۱۱ وِر دُورِوَعَه پِیغمبِرِن بومین، وِر گِسون گمراه بَگِرِدین. ۱۲ هِندی بَدی وِر بَبی که، وَرَه آدَمون محبت سَر دِی. ۱۳ اَمَّا هَر کِسی تا آخِر تاو بَوَاره، نِجات پیدا بَگِرِدی. ۱۴ خِدا پَاَتَشَاپی اِم شَاد خَوَور گِرِد دُنیا مردمی را اِعلام بَی تا گِرِد مِیلتون را شهادتی بَبو. چِی پَش دُنیا بَه آخِر آرسْتَه.

۱۵ «اَبَس وختی ویندِیرونَه که آ خَرَاوَه گِرَه زِشْت و نَجسی، که دانیال پیغمبر دِرباره چِی نیویشْتَشَه، نوَعَشونَه مقدس جِگا کا، ۱۶ اَم موقِع دِ کِسونی که ولایت یهودیه کا مَندینه، دَوَزِن کوه اون را؛ ۱۷ و هَر کِسی که اِشْتَن کَ بومی سَری کا بَبو، چِی پِگْتَه را، ما جِیر کَ دِیلَه؛ ۱۸ و هَر کِسی. که مزرعه کا مَنده، اِشْتَن اَبَا پِگْتَه را آمگِرِدَه بَه کَ. ۱۹ وای بَه حال ژنکونی که آ رُوزون کا حامیلَه اینَه و ژنکونی که

خِرْدَنِ شِت بَدَاين! ^{۲۰} دعا بَکَرَه که شِمَه دَوَشْتِه زوموستونی کا و یا مقدس شنبه روزی کا مَبو. ^{۲۱} چوم آزمانی کا هِنْتِه بَرک مصیبتی بِيی که دنیا صِفْتِه نه تا اوری نه روز چِيی شیوار به نییَه، و هَرگَز نی نییب. ^{۲۲} اگم خِدا آروزون کِتا مَگَری، هیچ بَشَری سالم جان به دَر نَبَری، اَمّا اَکسونی واسی که اِنْتخاب بِيینه، خِدا آروزون کِتا بَگَرَدی.

«^{۲۳} آ موقع اگم کسی. شِمَه نه بواچَه، ”دِيسَه مسیح موعود اییَاکا اِستَه!“ یا ”اواکا اِستَه!“ باور مَگَرَه. ^{۲۴} چوم دروعَه مسیح اِن و دروعَه پیغمبرن بومین، و اِنْتِه یال نیشونه اونی بواردین و معجزه اونی بَگَرَدین که اگم بَشان، حتی اَکسونی که اِنْتخاب بِيینه نی گمراه بَگَرِن. ^{۲۵} دِيسَه، نارناره شِمَه نه واْتَمَه. ^{۲۶} بَس اگم شِمَه نه بواچَن که دِيسَه ”مسیح موعود ویاوونی کا اِستَه،“ مَشَه اوا؛ و اگم بواچَن دِيسَه ”مسیح موعود اتا قی دِیلَه کا اِستَه،“ باور مَگَرَه. ^{۲۷} چوم هَتَه که اَسْمونی سَرَقی طرفی نه گِرْخونه رُنه و چِيی نور تا غَرَب اَرَسْتِه، اِنْسَانی زوئه اوْمَه نی هَتَه بِيی. ^{۲۸} هَر جِگَا کا لاشه ای بَبو، لاشخورن اواکا جَمع آبون.

«^{۲۹} اَلْبَحَل، آروزون مصیبت پَش

”آفتا و تاریک آبو

و مانگ دِ نور نِده؛

ستاره اِن اَسْمونی کا ویون،

و اَقْدَرْتنی که اَسْمونی محکم غَم بَرْدین، لَرَزِن.“

^{۳۰} اِم موقع اِنْسَانی زوئه نیشونه، اَسْمونی کا ظاهر آبو و گِرْد زمینی قبیلَه اِن شیون بَگَرْدین و اِنْسَانی زوئه بَویندین که قدرت و بَرک جلالی نه، اَسْمونی خرون سَری نه بومی. ^{۳۱} اِنْسَانی زوئه اِشْتَن ملائیکَه اُون شیپوری بِلنده سَسی. نه ویسا آگرَه و ملائیکَه اِن، اَکسونی که خِدا اوون اِنْتخاب گَرْدَشَه دنیا چار گوشه نه، اَسْمونی اِم سَر تا اَسَری نه، جَمع اَگَرِن.

«^{۳۲} حِسَه اَنجیل داری کا اِم دَرسی باموجَه: هِنْتِه که چِيی لآخه اِن جوونه رُزِن و لیو بواردین، شِمَه بَزَنیرون که تاووستون نِزْدیکَه. ^{۳۳} هِنْتِه نی وختی گِرْد اِم چییون بَویندیرون، بَزونه که اِنْسَانی زوئه نِزْدیک اِستَه، بَری وری کا مَنْدَه. ^{۳۴} حقیقتا شِمَه نه بواتیم، تا گِرْد اِم چیین اِتْفاق مَدَلْکِن، اِم نَسَل آز بِن نِشون. ^{۳۵} اَسْمون و زمین آز بِن بَشین، اَمّا چِمِن گِفِن هَرگَز آز بِن نِشون.

کسی آروز و آساعتی کا خَوَر نیشَه

« آسمونی يه دده غيراز، هيچكس آروز و آساعتي نيمزنه؛ حتي آسموني ملائيكه ان و زوئه ني آيكا خور نيشونه.^{۳۷} انساني زوئه اومه زمان، نوح پيغمبري زماني شيوار بي.^{۳۸} چوم آروزون كا، تا پيش از ام كه سيل با، مردم هرين و هنجين، ژن ببردین و شو بگردین، تا آروزي كه نوح دشه گشتي ديله،^{۳۹} و اون نيمزين كه چه پيش بوئی. تا ام كه سيل اومه و اوون گردی اشن نه بَرِدِشه. انساني زوئه اومه ني هنته بي.^{۴۰} آزمانی كا دِگله مردی كا كه مزرعه كا استينه، ابي نَفري ببردین و آ ايله بَمندی.^{۴۱} و دِگله ژنی كا كه يندی نه دَس آسيا بگردین ايله ببردین و آ ايله بَمندی.^{۴۲} بس آگا بيبييه، چوم نيمزنه شمه خداوند چه روزی كا بوئی.^{۴۳} امی بزونه اگم ك صاحب بزنی كه دزد شوی چه ساعتی كا بوئی، آگا بَمندی و نييرزی دزد چي ك صاحب بزنی كا دزدی بگره.^{۴۴} بس شمه ني بسی- حاضر بيبييه چوم انساني زوئه، آساعتي بوئی كه شمه انتظار نِداره.

« بس آ عَقْلَمَند و وفاداره نوگر كييه كه، چي آرياب آبي اشن ك اهالی سرپرست بگره تا چوون غذا موقع نه اوون آده؟^{۴۶} خسه ببو آ نوگری كه وختي چي آرياب بوئی، آبي، هته كه آرياب وايشه مشغول به كار بوينه.^{۴۷} حقيقتا شمه نه بواتيم، كه چي آرياب، اشن گرد داراي چي دَس آده.^{۴۸} اما اگم آ نوگر، شُرور ببو و اشن نه بوآجه، ”چمن آرياب ام زوديون نا،“^{۴۹} و بقيه نوگرون بزنه و عرق هرون نه بره و بنجه،^{۵۰} ابي روز كه چي انتظاری نيشه و آساعتي كه نيمزنه، چي آرياب بوئی^{۵۱} و آئی تيكه تيكه بگردی، و آبي دِ ديمون نه دَرَفنه ابي چگا ديله. چگابي كه داد بگردین و دندون دندوني سري كا فيشار بداین.

۲۵

ده گله باكره كله اون مثل

آسمونی پائشايی ده گله باكره كله شيوار استه كه ويورفي نه و اشن گرسوزه چرا اون بگرن و بشين زما پيشواز.^۲ پينج نفر اوون كا نادون بينه و پينج نفر ني عاقل بينه.^۳ نادون كله ان اشن گرسوزه چرا اون پگتيشونه، اما اشن نه روغن نبردشونه،^۴ اما عاقل كله ان اشن گرسوزه چرا اون نه قبوني بَرِدشونه كه روغنی نه پور بينه.^۵ وختي زما عری آگردشه، گردی چمن سنگين آبينه و خواو آشینه.^۶ شوی نصبي را، بلند سسی بوئی كه بواتی: ”زما كارا بوئی! بشييه چي پيشواز!“^۷ آ موقع گرده آ باكره ان پرشتينه و اشن گرسوزه چرا اون آماده آگردشونه.^۸ نادون كله ان عاقل كله اون نه وايشونه: ”شمه روغنی كا تلی بَمون

آدييه؛ چوم که چمه گرسوزن کارا دمرن.“^۹ اما عاقل کله ان واتشونه: ”ام روغنی که دارم، هم امه را و هم شمه را آرتسته. چاکتره بشه بازار مجون کا شمه را روغن بخره.“^{۱۰} اما وختی اون شینه روغن بخرن، زما اومه و کله انی که آماده بینه، ایینه شینه عروسی و بر دوسته به.^{۱۱} دومله، آیله باکره کله ان نی آرتستینه و واتشونه: ”آقا، آقا، بری امه را آگه!“^{۱۲} اما زما واتشه: ”حقیقتا شمه نه بواتیم، از شمه آزونیم.“^{۱۳} بس ویرا بییه، چوم شمه آروز و ساعتی کا خور نیرونه.

سه گله نوکری مثل

«^{۱۴} هنته نی آسمونی پاتشایی مردی شیوار بی که پیستشه بشو سفر. ایشتن نوکرون دخوندشه، ایشتن اموالی اوون دسپردشه؛^{۱۵} هر نوکری چپی توانایی قدر آدوشه، ای نفری پینج قنطار یعنی ایله کاریگری صد سالی دسمزدی قدر، آ ایله، د قنطار یعنی ایله کاریگری چهل سالی دسمزدی قدر، آ ایله، ای قنطار یعنی ایله کاریگری بیست سالی دسمزدی قدر آدوشه، و دومله شه سفر.^{۱۶} مردی که پینج قنطار ویگتس به، آلبخل شه و اوون نه معامله گردشه و پینج قنطار دیتر سود گردشه.^{۱۷} هنته نی آکسی که د قنطار ویگتس به، د قنطار دیتر سود گردشه.^{۱۸} اما آکسی که ای قنطار ویگتس به، شه و زمینی گندشه و ایشتن آربابی پولی نین آگردشه.

«^{۱۹} طولانی یه مدتی پش، آنوکرون آرباب آگرده و اوون کا حساب کیتاب پیستشه.^{۲۰} آنوکری که پینج قنطار ویگتس به، اومه نار و آ ایله پینج قنطارون نی ایشتن نه وردشه و واتشه: ”ای آرباب، به من پینج قنطار دسپردزه؛ بفرما، ام نی پینج قنطار دیتر که سود گردمه.“^{۲۱} چپی آرباب واتشه: ”آحسنت، ای چاک و امانتدازه نوگر! چوم ایله روکه کاری کا امانتدار استیش، بس وره کارون نی ته دسپریم. بری و اشته آربابی شادی کا شریک ببوا!“^{۲۲} نوگری که د قنطار ویگتس به نی اومه نار و واتشه: ”آرباب ته به من د قنطار دسپردزه، بفرما ام نی د قنطار دیتر که سود گردمه.“^{۲۳} چپی آرباب واتشه: ”آحسنت، ای چاک و امانتداره نوگر! چوم ایله روکه کاری کا امانتدار استیش، بس وره کارون نی ته دسپریم. بری و اشته آربابی شادی کا شریک ببوا!“^{۲۴} دومله نوگری که ای قنطار ویگتس به اومه نار و واتشه: ”آرباب، از بزیم که ته سختگیره مردی استیش؛ جگایی کا که چپی کاشته نیره درو بگردیش و جگایی کا که دونه پشنده نیره جمع آگری،

٢٥ بس ترسیمه، شیمه اشته قنطاری زمینی کا نین آگردمه. بفرما، ام نی اشته پول! ٢٦ اما چپی ارباب جواو دوشه: ”ای بد و تئبل نوگر! ته که بزنیش از جگاپی کا که کاشته نیمه درو بگردیم، و جگاپی کا که دونه پشندنه نیمه، جمع آگرم، ٢٧ بس چیرا چمن پولی صرافون آدوغه نیره که وختی سفری نه آگردستیمه آپی، چپی سودی نه ویگرم؟ ٢٨، قنطاری آپی کا ویگره و آدیته آ کسی که ده قنطار هستشه. ٢٩ چوم هر کسی که هستشه ورتربی آدوغه بی تا فت و فراوون بداره؛ اما آکسی که نیشه حتی آچی که هستشه نی آپی کا ویگته بی. ٣٠ ام بیمصرف نوگری پرونی تاریکی کا درفنه، جگاپی که داد بگردین و دندون دندونی سری کا فیشار بداین.“

داوری یه روز

٣١ « وختی انسانی زوئه اشته شکوه و جلالی نه و گرد ملائیکه اون نه بوئی، اشته شکوهمنده پاتشایی تختی سری کا بنشتی. ٣٢ و گرد میلین چپی پیشی. کا جمع آبون و آ، ایله شونه ای شیوار که گوسندون، بزون کا جدا آگره، مردمی یندی کا جدا آگره. ٣٣، آ، گوسندون اشته راست طرفی کا و بزون اشته چپ طرفی کا بنای. ٣٤ دومله پاتشاکسونی نه که چپی راست طرفی کا مندینه بواتی: ”ای کسونی که چمن دده، شمه برکت دوغشه، بایه و پاتشایی که دنیا اول بنیادی کا شمه را آماده بییه، به ارث پیره. ٣٥ چوم وش بیمه، من غذا آدورونه؛ تشی. بیمه، من آو آدورونه؛ غریب بیمه، من جگا آدورونه. ٣٦ لخت بیمه، من خلا دگردرونه؛ مریض بیمه، چمن عیادت اومیرونه؛ زیندونی کا بیمه، چمن وینده را اومیرونه.“ ٣٧ آ موقع صالحن جواو بداین: ”آقا، گینی ته وش ویندومونه و ته غذا آدومونه، و یا گینی ته تشی. ویندومونه و ته آو آدومونه؟ ٣٨ گینی ته غریب ویندومونه و ته جگا آدومونه و یا لخت بیش و ته خلا دگردومونه؟ ٣٩ گینی ته مریض یا زندانی کا ویندومونه و اشته وینده را اومیمونه؟“ ٤٠ پاتشا چوون جواوی کا بواتی: ”حقیقتا شمه نه بوایتیم، هر کاری که چمن ایله روکترین برا اون را گردرونه، به مرا گردرونه.“ ٤١ «دومله پاتشاکسونی نه که چپی چپ طرفی کا مندینه بواتی: ”ای ملعون، به من کا دور آبییه و آبدی یه آتشی. دیله بشییه که ابلیس و چپی ملائیکه اون را آماده آبه، ٤٢ چوم وش بیمه، من غذا آدورونه؛ تشی. بیمه، من آو آدورونه؛ ٤٣ غریب بیمه، من جگا آدورونه؛ لخت بیمه، من خلا دنگردورونه؛ مریض بیمه، زندانی کا بیمه، چمن

وینده را اومه نیرونه. «^{۴۴} دومه اون نی جواو بداین: ”آقا، گینی تِه وِشی، تِشی، غَریب، لُخت، مریض یا زندانی کا ویندمونه و تِه خدمت نِگردمونه؟“^{۴۵} آ موقع پأتشا جواو بدای: ”حقیقتا شمه نه بواتیم، آکاری که ایله ام روکترینون را گرده نیرونه، به مرا گرده نیرونه.“^{۴۶} بس اون بَشین اَبدی یِه عذابِ دیله، ولی صالحین بَشین اَبدی یِه زندگی دیله.»

۲۶

عیسی کِشته نَخشه

۱ عیسی گرد ام گفون تَمون آگرده پَش، اِشَتَن شاگردون نه واتشه: ^۲ «بَزنِیرون که دِ روزه پَش پِسخ عید اِسته و اِنسانی زوئه تسلیم بَگردین تا اِی مصلوب بَگرن.»

۳ بس سَران کاهِن و قومی شیخِن، کاهِن اَعْظمی کاخی کا جَمع آبیننه. کاهِن اَعْظمی نوم قیافا به. ^۴ اون یَندی نه نَخشه گِششونه که چِنته بی سر صدا، عیسی دَسَکِیر بَگرن و بَکِشِن. ^۵ اما اون واتشونه: «ام کاری نَبی عیدی روزون کا اَنجام بَدن، نَبادا مردم شورش بَگرن.»

عیسی بیت عَنیا کا

۱ اوختی عیسی. ده بیت عَنیا کا شَمعون جُدای کَ کا اِستَبه، ^۷ ایله ژنی اومه عیسی وِر. اژن ایله مَرمری یِه قَبی نه وِر گِرונה عطری وِرِدشه و هته که عیسی. سَفره سَری کا نِشت به، عطری عیسی. سَری کا وِیگِرِدشه. ^۸ شاگردن ام صَحنه وینده نه عصبانی آبیننه واتشونه: «چیرا اِسرائف بَگردیرون؟^۹ بَبی ام عطری، چاک قِیمتی نه بَخَرشَم و چپی پولی آدِیم فُقرا.» ^{۱۰} ولی عیسی. که اِمی بَزنی آوون نه واتشه: «چیرا ام ژنی ناراحت بَگردیرون؟ آ چاک کاری به مرا گِرَدشه. ^{۱۱} فُقرا همیشه شمه دور و وری کا اِستینه، اما از همیشه شمه نه نیمه. ^{۱۲} ام ژن، ام عطری چِمِن بَدنی سَری کا وِیگِرِدنه، مَن دَفن گرده را آماده آگرِدشه. ^{۱۳} حقیقتا شمه نه بواتیم، دنیا هر جگا کا که خِدا پأتشایی خوش خَوَر اِعلام ببو، ام ژنی کار نی چپی یاد بودی را واته بی.»

یهودا خیانت

۱۴ آ موقع یهودا اَسخَریوط که ایله آ دونزه گله شاگردون کا اِستَبه، شه سَران

کاهنون وَر، ^{۱۵} و وايشه: «اگم عیسی شِمَه تَحْوِيل بَدَم، چِه چی بَه مین آدییه؟»
 اُون سی گِلَه نقره سِکَه آدوشونه یهودا. ^{۱۶} هَ موقع نه یهودا فرصتی دومله
 گردی که عیسی آده چوون دَس.

آخرین سور

^{۱۷} فطیره عیدی اوّلین روزی کا که هَ پَسَخ عید اِسته، شاگردن اومینه عیسی.
 وَر دَفَرَسشونه: «کیا کا بیستره بَه تِرا تَدَارک بُویتِم تا پَسَخ عیدی سوری بَری؟»
^{۱۸} عیسی. اوون نه وايشه، بَشَه بَه شهر، فِلون گسی. وَر و آینه بواجه: «اُستاد
 بَواتی: ”چِمِن وَخت نِزیدیک آبه. پیستِمه چِمِن شاگردون نه اِشته کَ کا پَسَخ
 عیدی سوری بَرم.“» ^{۱۹} شاگردن هته گردشونه که عیسی. وايش بَه و پَسَخ
 عیدی سوری آماده آگردشونه.

^{۲۰} وختی شو آبه عیسی. اِشتن دونزه گِلَه شاگردون نه سفره سَری کا نِشته.
^{۲۱} سوری هَرده موقع عیسی وايشه: «حقیقتا شِمَه نه بواتیم، اِی نَفَر شِمَه کا بَه
 مین خیانت بگردی.» ^{۲۲} شاگردن وِر ناراحت آینه و ایلَه ایلَه عیسی. کا دَفَرَسین:
 «آقا، اَشْخَص اَزیمَه؟» ^{۲۳} عیسی جَواو دوشه: «کسی. که اِشتن دَسی مَنه قَدَرَه
 دیله کا دَنه، هَ، بَه مین خیانت بگردی. ^{۲۴} اِنسانی زوئه را هَ چپی که مقدس
 نیویشته اون کا نیویشته بییه هته اِتْفاق دَلِکَه، اَمّا وای بَه حال اَکسی. که اِم
 اِتْفاق چپی خیانتی نه اِنسانی زوئه سَر با. آیرا چاکتر بَه که هَرگَز دنیا مای.» ^{۲۵} آ
 موقع یهودا، کسی. که پیستِشَه بَه عیسی. خیانت بگره، وايشه: «اُستاد، آ
 شْخَص اَزیمَه؟» عیسی جَواو دوشه: «تِه اِشتن حِسَه واِتره.»

^{۲۶} سوری هَرده موقع، عیسی. نونی پِگِشَه و شُکور گَرده پَش اِپی پَلَه گَرده
 آدوشَه شاگردون و وايشه: «بِگَرَه، بَرَه؛ اِم چِمِن بَدن اِسته.» ^{۲۷} دومله قَدَرَه
 پِگِشَه و شُکور گَرده پَش اِپی آدوشَه شاگردون و وايشه: «شِمَه گِرد، اِمی کا
 بَنجَه. ^{۲۸} چوم اِم چِمِن خون اِسته که اِم تازه عَهْدی، اِپی نه مهر بگردیم. چِمِن
 خون ویبو تا وَرَه اَدْمون گناه اِن بَخِشِستَه ببون. ^{۲۹} شِمَه نه بواتیم، از اِم اَنگِرَه
 رَزی مَحْصولی کا دِ نِنجَم تا روزی که چِمِن اَسْمونی یَه دَدَه پَاتَشاپی کا شِمَه نه،
 چپی تازه بَنجَم.»

پطرسی هاشا گرده پیشگوی

^{۳۰} وختی که اُون ایلَه سرود ستایش خَندِشونه، شینه کوه زیتونی طرفی را. ^{۳۱} آ
 موقع عیسی. اوون نه وايشه: «سَنار شِمَه گِرد مین تَنخا نِیه. چوم زکریای

پیغمبری کیتابی کا نیویشتہ بییہ:
«شونه ژنم»

و رَمَه گوسندنِ ولا آبون.

۳۲ اما چمن زنده آبییہ پش، شمه کا نارتر بشیم به ولایت جلیل. «۳۳ پطرس
جواو دوشه: «حتی اگم گردتہ تنخا برزن، از هرگزتہ تنخا نییرزم.» ۳۴ عیسی.
آیینہ واتشه: «حقیقتا تنه بواتیم، هم شنار، سوکی خنیدہ پیش، تہ سه گره من
هاشا بگردیش!» ۳۵ پطرس واتشه: «حتی اگم لازم ببوتنه بمرم، تہ هاشا
نِگرم.» بقیه شاگردن نی همی واتشونه.

عیسی دعا باغ جتسیمانی کا

۳۶ آ موقع عیسی. اِشتن شاگردون نه شه جگابی که چپی نوم جتسیمانی به و
عیسی. اوون نه واتشه: «اییا کا بنشه، تا از بشوم اوآکا، دعا بگرم.» ۳۷ عیسی،
پطرس و زبدی دِگله زوئه نی اِشتن نه بردشه. عیسی غمگین و تشویش به، ۳۸ و
دومله اوون نه واتشه: «غرضه کا نزدیکه بمرم. شمه اییا کا بومونه و منه آگا
ببییہ.» ۳۹ عیسی. روگتہ شه نار، اِشتن دیمی زمینی کا نوشه و دعا گردشه،
واتشه: «ای چمن دده، اگم ممکن استه ام عذابِ قدره به من کا دور آگه، اما
حلا نی ا چپی که از پیستمه مبو، بلگم ا چپی ببو که تہ پیستره.» ۴۰ دومله عیسی
آگرده اِشتن شاگردون ور و ویندشه اون ختینه. بس پطرسی نه واتشه:
«نیمشایرون اپی ساعت منه آگا بومونه؟» ۴۱ آگا ببییہ و دعا بگره که وسوسه
مببیہ. حقیقتا که روح مشتاق استه، اما جسم ناتوان.» ۴۲ عیسی. دوّمین گره
شه دعا گردشه، واتشه: «ای چمن دده، اگم هیچ رای نییہ، جز ام که از ام
عذاب قدره بنجم، بس اِسته پیسته هر چییہ هته ببو.» ۴۳ هنی عیسی. اوّمه
ویندشه اون ختینه، چوم که چوون چمن سنگین آبه اینا. ۴۴ بس هنی اوون ول
آگردشه و شه و سوّمین گره راه دعا تکرار گردشه. ۴۵ دومله، آگرده شاگردون
ور و اوون نه واتشه: «حلا ختیرونه و استراحت بگردیرون؟ دیسه ساعت
مقرر نزدیک آبه و انسانی زوئه، آدن گناه کارون دس. ۴۶ پرزه، بشم. دیسه
کسی که به من خیانت بگردی کارا بوئی.»

عیسی دستگیری

۴۷ عیسی. حلا کارا گف ژنی که یهودا، که ایله آدونه گله شاگردون کا به،
آرسته. چپی همراه ایله یال گروهی قمه اون و چو و چوماقون نه اوّمه بینه. اون

سَران کاهِن و قومی شیخون طرفی نه اوَمه بینه. ^{۴۸} آ خائن شاگرد، اِشْتَن هَمراه اون ایله علامتی آدوَعه ش به و واٹش به: «آکسی. که آبی ماچ بگردیم هه اِسته؛ آئی بگره.» ^{۴۹} بس یهودا اَلْبَحَل شَه عیسی. وِر و واٹشه: «سلام، اُستادا!» و آئی ماچ گردشه. ^{۵۰} عیسی چپی جَوای کا واٹشه: «ای رَفق، اِشته کاری اَنجام بده.» اِم موقع اَگروه نار شینه و وِیختینه عیسی. سَر و آبی دستگیر گردشونه. ^{۵۱} اِم موقع، ایله عیسی. هَمراه اون کا، اِشْتَن قَمَه بَروردشه و آبی نه کاهِن اَعظمی نوگری ژندشه و چپی گوشی دوردشه. ^{۵۲} عیسی. آیینه واٹشه: «اِشته قَمَه بِنه چپی جگا کا. هر کسی. قَمَه بگشه، قَمَه نه کِشته بی. ^{۵۳} خیال بگردیش که از نیمشام چِمِن اَسْمونی یه دده کا دَرخواست بگرم که ای لحظه کا دونزه گله لَشگری کا نی وِرتر، چِمِن کمکی را ملائیکه وِیسا آگره؟ ^{۵۴} ولی اگم اِم کاری بگرم، مقدس نیویشته اون پیشگوپی درباره چِمِن چننه اِتفاق دَلکن؟» ^{۵۵} اِم موقع عیسی. اجماعتی نه واٹشه: «بگم از راهزنیمه که چو و چماقون و قَمه اون نه چِمِن گته را اومیرونه؟ از هر روز معبدی کا نِشیم و تعلیم بدایم و شَمه مَن دستگیر نگرِدرونه. ^{۵۶} اما گرد اِمِن بینه تا پیغمبرون مقدس نیویشته اِن اِتفاق دَلکه.» اِم وختی کا گرد شاگردن عیسی تَنخا نوشونه و دَوشتینه.

عیسی محاکمه یهودی شورا پیشی کا

^{۵۷} دومله کسونی که عیسی. دستگیر گردشون به، آبی بَرَدشونه قیافا وِر، که کاهِن اَعظم به. اوآکا توراتی معلِمِن و شیخِن جمع آبه بینه. ^{۵۸} پطرس دوری نه شه عیسی. دومله تا آرسته کاهِن اَعظمی ک سِرا. پطرس شه دیله نِگهبانون نه نِشته تا بوینه آخِر چه بی. ^{۵۹} سَران کاهِن و گرد شورا اَعضا تَقْلا بگردین که دوروَعه شاهداتی عیسی ضد پیدا بگرن تا آبی بکشن؛ ^{۶۰} اما با اِم که وِرّه دوروَعه شاهدونی شینه نار، اَوِن نِشاستشونه دلیلی پیدا بگرن تا بشان عیسی. به مرگ محکوم بگرن. آخِر د نفر اومینه نار، ^{۶۱} و واٹشونه: «اِم مرد واٹشه: ”از بَشایم خِدا معبدی خَراو آگرم و سه روزی کا آبی هنی از نو وِج آگرم.“» ^{۶۲} اِم موقع کاهِن اَعظم پرشته و عیسی نه واٹشه: «هیچ جَوای نِدی؟ اِم چه که اِم د نفر اِشته ضد شهادت بداین؟» ^{۶۳} اما عیسی ساکت مَنده. کاهِن اَعظم عیسی. نه واٹشه: «تِه قَسَم بدایم به خِدایی که زنده یه، اگم تِه مسیح موعود، خِدا زوئه ایش، بَمون نه بوآج.» ^{۶۴} عیسی. جَواو دوشه: «تِه اِشْتَن حِسَه واِتره! ولی شَمه نه بواتیم، چمی پَش اِنسانی زوئه بویندیرون که خِدای قادری راست دسی وری کا

نِشْتَه و آسِمُونِي خِرُونِ سَرِي نِه بَوَمِي.»^{٦٥} آ مَوَقِعِ كَاهِنِ اَعْظَمِ اِشْتَنِ خَلَا يَخِه پِزَارِنِيشِه و واٽِشِه: «كُفَرِ واٽِشِه! دِ شَاهِدْمُونِ چِيراِيَه؟ حِسَه چِيي كُفَرِ واٽِه دَرَسِرُونِه. ^{٦٦} شِمَه حُكْمِ چَه؟» شورا اَعْضَا جَوَاوِ دوشونِه: «چِيي جَزَا مَرِكِ اِسْتِه.»^{٦٧} آ مَوَقِعِ عِيسِي- دِيمي كَا چَا فِ وَيَكِرْدِشُونِه، اِي زُنْدِشُونِه. بَعْضِي- نِي چِيي دِيمي كَا سِيْلِه زُنِين،^{٦٨} بَوَاتِين: «اِي مَسِيحِ، حِسَه غِيبي نِه بَوَاچِ كِي تِه زُنْدِشِه؟»

پطرسى هاشا

^{٦٩} آ مَوَقِعِ پطرسِ پِرُونِي كَا، سِرا كَا نِشْتِ بَه، كِه خَاٽِكِي چِيي وَرِ اوْمَه واٽِشِه: «تِه نِي عِيسَايِ جَلِيلِي هَمْرَاهِ بِيش!»^{٧٠} ولى پطرسِ گِردِي نَارِي كَا هاشا گِردِشِه واٽِشِه: «آزِ نِيْمَزِنِمِ تِه چَه بَوَاتِيش.»^{٧١} دَوْمَلِه پطرسِ شَه بَلْتَه طَرَفِي رَا. او آ كَا دِيئِرِ خَاٽِكِي اُئِي وَيِنْدِشِه و كَسُونِي نِه كِه او آ كَا مَنَدِ بِيْنِه واٽِشِه: «اِمِ مَرْدِ نِي عِيسَايِ نَاصِرِي هَمْرَاهِ بَه!»^{٧٢} هَنِي پطرسِ هاشا گِردِشِه، قَسَمِ هَرْدِشِه كِه: «آزِ اِمِ مَرْدِي اَنْزُونِم.»^{٧٣} تَلِي پَشِ، كَسُونِي كِه او آ كَا مَنَدِ بِيْنِه، او مِيْنِه نَارِ و پطرسِي نِه واٽِشُونِه: «شَكِي نِيئِه كِه تِه نِي اِيلَه اُوونِ كَا اِسْتِيشِ! اِشْتِه لِهَجَه كَا مَعْلُوْمَه!»^{٧٤} اِمِ مَوَقِعِ پطرسِ اِشْتَنِ لَعْنِ گِردِشِه و قَسَمِ هَرْدِشِه كِه: «آزِ اِمِ مَرْدِي اَنْزُونِم!»^{٧٤} هَ لِحْظَه سَوَكِ خَنْدِشِه. ^{٧٥} آ مَوَقِعِ پطرسِ، عِيسِي- گِفُونِ وِيرِ وَرْدِشِه كِه يِي نِه واٽِشِ بَه: «سَوَكِي خَنْدِه پِيشِ تِه سِه كَرَه مِْنِ هاشا بَكِرْدِشِ.» بَسِ شَه پِرُونِ، هَايِ هَايِ دَا دِشِ كَرْدَه.

٢٧

يهودا خودكشى

^١ اوختي روز آبه، گِردِ سَرَانِ كَاهِنِيْنِ و قَوْمِي شِيخِنِ جَمْعِ اَبِيْنِه وَيِنْدِي نِه مَشَوْرَتِ گِردِشُونِه كِه عِيسِي- بِكِشِنِ. ^٢ بَسِ اَوْنِ عِيسِي- دَوَسْتَه دَسِ بَرْدِشُونِه و پِيْلَاٽُسِي تَحْوِيلِ دوشونِه كِه رومي فرماندار بَه. ^٣ اوختي يهودا، هَ كَسِي- كِه بَه عِيسِي- خِيَانَتِ گِردِشِه، وَيِنْدِشِه كِه عِيسِي- مَحْكُومِ گِردِشُونِه، اِشْتَنِ گِردِه كَارِي كَا پَشِيْمُونِ اَبَه و سِي گِلَه نَقْرَه سِيكَه اِگَارْدِنِيشِه بَه سَرَانِ كَاهِنُونِ و شِيخُونِ و اُوونِ نِه واٽِشِه: ^٤ «آزِ گِناهِ كَرْدَمَه و باعِيثِ بِيئِمِه اِيلَه بِي گِناهِ آدَمِي خُونِ وَيِيو.» اَمَّا اَوْنِ واٽِشُونِه: «بَمُونِ چَه؟ اِشْتَنِ بَزْنِيش!»^٥ بَسِ يَهُودَا، مَعْبُدِي كَا نَقْرَه سِيكَه اَوْنِ وَيَكِرْدِشِه زَمِيْنِي سَرِ و شَه

پرون و اِشْتَن دار زُنْدِشَه. ^۱ اَمَّا سَران کاهِنِن نقره سِکَه اون زمینی کا جمع آگرْدِشونَه و واتِشونَه: «چوم اِم سِکَه اِن خُونِ پُولی نَه، شرعاً درست نیئِه اِمون دَگَرَم مَعبَدی خَزانَه کا.» ^۷ بَس مشورت گِرْدَه پَش، اِپُولی نَه کوزَه گری زمینی خِریشونَه تا غریبون قبرستون پَبو. ^۸ اِمی واسی آزِمینی نَه تا اوری نَه روز نی «خُونِ زمین» بَواتین. ^۹ اِنْتَه، اِرمیای پیغمبری پیشگوئی اِتِفاق دَلکَه کَه بَواتی: «اَوْن اَسی گِلَه نقره سِکَه پِگِتِشونَه، یعنی هَر قِیمَتی کَه قوم اِسرائیل اِپی را نوشونَه، ^{۱۰} و اِیینَه، کوزَه گری زمینی خِریشونَه، هَتَه کَه خِداوند مِنه وائِش بَه.»

محاکمه پیلاتسی پیشی کا

^{۱۱} اَمَّا عِسی، فرمانداری پیشی- کا مَنده. فرماندار اِپی کا دَفَرِشَه: «اِیا تَه یهودیون پُاتِشائِش؟» عِسی واتِشَه: «تَه اِشْتَن حِسَه وائِرَه!» ^{۱۲} اَمَّا وختی سَران کاهِنِن و شیخِن بَه عِسی- بُختون زُنِن، عِسی- هیچ جَوای نِدوشَه. ^{۱۳} بَس پیلاتس عِسی- کا دَفَرِشَه: «نِذَرَسی کَه چَدَه چِیون اِشْتَه ضِد شهادت بَداین؟» ^{۱۴} اَمَّا عِسی- هیچ جَوای بَی نِدوشَه، حتی ایلَه بُختونی جَوای نی نِدوشَه، جوری کَه فرماندار وِر تعجب گِرْدَه.

^{۱۵} فرمانداری دَب اِم بَه کَه پَسَخ عیدی را ایلَه زندانی مردمی اِنْتخابی نَه آزاد آگرَه. ^{۱۶} اَ زمانی کا ایلَه زندانی معروفی بَه کَه چِی نوم باراباس بَه. ^{۱۷} بَس وختی کَه مردم جمع آبینَه، پیلاتس اَوون کا دَفَرِشَه: «پِیسْتِرُونَه کَمیلَه شِمَه را آزاد آگرِم، باراباس یا عِسی- کَه اِپی نَه مسیح بَواتین؟» ^{۱۸} پیلاتس اِمی واتِشَه چوم چاک بَزنی کَه یهودی قومی پیلَه تَرِن حَسودی کا، عِسی- تسلیم گِرْدِشونَه. ^{۱۹} و اِنْتَه نی وختی پیلاتس داوری یَه تختی سَری کا نِشت بَه، چِی زُن اِیبرا پیغومی ویسا آگرْدِشَه، واتِشَه: «اَ صالح مَرْدی نَه کاریر مَبو. چوم اوری دربارَه چِی خاوی ویندِمَه، کَه اَ خاو مَن وِر عذاب دوشَه.» ^{۲۰} اَمَّا سَران کاهِنِن و شیخِن، جماعتی قانع گِرْدِشونَه کَه پیلاتسی. کا درخواست پِگَرِن کَه باراباسی آزاد آگرَه و عِسی پِکِشَه. ^{۲۱} فرماندار هَنی اَوون کا دَفَرِشَه: «اِم دِ نفری کا پِیسْتِرُونَه گَمیلَه شِمَه را آزاد آگرِم؟» مردم واتِشونَه: «باراباس!» ^{۲۲} پیلاتس اَوون کا دَفَرِشَه: «بَس عِسی نَه کَه مسیح بَواتین، اِپی نَه چَه پِگَرِم؟» گِرْد واتِشونَه: «اِپی صلیبی سَری کا پِکِش!» ^{۲۳} پیلاتس دَفَرِشَه: «چِیرا؟ چَه بَدی گِرْدِشَه؟» اَمَّا اَوْن پَلندتر خِلَع بَگَرْدین و بَواتین: «اِپی صلیبی سَری کا پِکِش!»

^{۲۴} بَس وختی پیلاتس ویندِشَه کَه نِه فقط چِی گَف فایده ای نِشَه بَلگَم کارا

شورش بَبی، آو پِگِئِشه و مردمی چَمون پیشی- کا اِشْتَن دَسون شوشْتِشه و واِئِشه: «امِ مَرْدی خون چَمِن گردن نییَه. شِمَه اِشْتَن بَرَنیرون!»^{۲۵} مردمِ گِرد جَواو دوشونه: «چِی خون چَمَه گردن و چَمَه خِرْدَنون گردن ببو!»^{۲۶} دومله پیلائُس، باراباسی آوون را آزاد آگرْدِشه و دستور دوشه که عیسی- شِلَاق بَرَنن و دومله آبی صلیبی سَری کا بِکِشِن.

عیسی مسخره کرده

^{۲۷} دومله فرمانداری سَریازن، عیسی- بَرْدِشونه فرمانداری کاخی سرا دیله و گِرد سَریازن چِی دور جَمع آبینَه.^{۲۸} آون عیسی- خَلاون بَرَوَرْدِشونه و آرغوانی یَه آبایی پَرَنْدِشونه چِی دوشی سَر.^{۲۹} و بَرِی نه ایله تاج و تَشونه و چِی سَری کا نوشونه و ایله لِسی- آدوشونه چِی راست دَس. چِی پیشی- کا زنگ رُندِشونه و مسخره گرین و بَوَاتین: «سلام بَر یهودیون پَأتشا!»^{۳۰} آون عیسی- دیمی کا چاف و یِگَرْدِشونه، لِسی- چِی دَسی کا وِیگِئِشونه و آ لِسی- نه چِی سَری کا رُندِشونه.^{۳۱} چِی مسخره گِردِه پِش، آبا چِی دوشی سَری کا پِگِئِشونه و چِی اِشْتَن خَلا آبی دَگَرْدِشونه. دومله آبی بَرْدِشونه که مصلوب بَگَرِن.

عیسی صلیبی سَری کا کِشِن

^{۳۲} وختی کارا بَشین بَرون، ایله مَرْدی نه دیمادیس بینَه که قیزوونی آهالی بَه و چِی نوم شمعون بَه، و آئی مجبور گِردِشونه که عیسی- صلیبی چِی دومله بَبرَه.^{۳۳} وختی آرستینه بَه جِگایی که چِی نوم جُلجُتا بَه، یعنی جُمجُمَه،^{۳۴} سَریازن، سَراوی آدوشونه عیسی- که چِی دیله کا زَرْدَه آو دَگَرْدِشون بَه. آما وختی عیسی- آبی چَشِشه، نِپِیستِشه آبی بَنجَه.^{۳۵} وختی عیسی- صلیبی سَری کا مِخ کو گِردِشونه، چِی خَلا اون تَقسیم گِردِه را، اِشْتَن دیله کا قُرعه دَرَفَنْدِشونه.^{۳۶} و دومله او آکا نِشْتینه و نگهبانی دوشونه.^{۳۷} آون عیسی- جُرمی ایله تخته سَری کا نیویشْتِشونه و چِی صلیبی گَفا کا وِصل گِردِشونه که: «إمه عیسی-، یهودیون پَأتشا.»

^{۳۸} دِگَلَه راهزن نی عیسی- نه مصلوب گِردِشونه، ایله چِی راست طرفی کا و آ ایله چِی چَپَه طرفی کا.^{۳۹} راه دَوِیَرِن عیسی- فَش بَداین و اِشْتَن سَرون تَکان بَداین،^{۴۰} و بَوَاتین: «ای تَه که پیستِرا معبدی خَراو آگری و سه روزه هَنی آبی وَج آگری، جَسَه اِشْتَن نجات بَدَه! آگم تَه خدا زوئه ایش صلیبی سَری نه پَری جیر!»^{۴۱} هِنْتَه نی سَران کاهِنن و توراتی معلِمِن و شیخِن نی، عیسی- مسخره

بگردین و بواتین: ^{۴۲} «بقیه نجات دوشه، اِشْتَن نِمِشَا نِجَات بَدَه! اَگم قوم اسرائیلی پانْشا اِسته، حِسَه صلیبی سَری نه با جیر تا اَمه آبی ایمان بوآرم. ^{۴۳} آ به خِدا توکل هِسْتِشَه؛ بَس اَگم خِدا آیینَه خِشَه، بَدَا حِسَه آبی نِجَات بَدَه، چوم آ بَوَاتی که: «از خِدا زوئه اِستیمه.» ^{۴۴} اِنته نی آ دِگله راهزن که عیسی- نه مصلوب به بینه، آبی قَش بَداین.

عیسی مرگ

^{۴۵} ساعت دونزه ناهاری نه تا ساعت سه بعد از ناهار، تاریکی گرد آسَرزمینی گِشَه. ^{۴۶} نزدیک ساعت سه بعد از ناهار به که عیسی- بِلنده سَسی- نه خِلیع زُندِشَه و واِشَه: «ایلی، ایلی، لَمَّا سَبَقْتَنی؟» یعنی «چِمِن خِدا، چِمِن خِدا، چیرا مِین تَنخا نوَعَرَه؟» ^{۴۷} بعضی گِسن که اوآکا مَند بینه اِمی که دَرَسِشونَه، واِشونَه: «اِم مرد ایلِیای پیغمبری دَخونَه.» ^{۴۸} اِی نَفر اوون کا اَلْبَحَل ویریتَه، اِی پَله اِسْفَنج وَرْدِشَه، وِیخاَسْتِشَه تَرِشَسَه شَراوی دِیلَه کا، ایلَه لِسی- تِکی سَری کا نوشه و بَرْدِشَه عیسی- گَ نزدیکِ تا عیسی- آبی بِنَجَه. ^{۴۹} اَمّا بقیه واِشونَه: «بومونَه، بَدَا بویتم ایلِیای پیغمبر بومی آئی نِجَات بَدَه یا نِه؟» ^{۵۰} عیسی- هَنی بِلنده سَسی- نه خِلیع زُندِشَه و جان دوشه. ^{۵۱} هَ موقع، معبدی پَرده، گفانه تا جیر دِ پَله به. زمین لَرزسته و سِنِگن چَکینه. ^{۵۲} قَبِرِن نی آبیینه و وِر مَقْدَس اَدَمِن که مَرده بینه، زنده آبیینه. ^{۵۳} اوون قَبرون کا برون اومینه و عیسی زنده آبییه پَش، شینه به شهر مَقْدَس که هَ اورشلیم اِسته و اِشْتَن به وِر گسون نیشون دوشونَه. ^{۵۴} وختی سَریازون فرمانده و سَریازونی که عیسی- صلیبی جیری کا بینه تا نگهبانی بَدَن، زلزله و گرد اِم ماجرا ویندِشونَه، وِر ترسینه و واِشونَه: «واقعا اِم مرد خِدا زوئه به.» ^{۵۵} وَرَه زُئِنِن نی اوآکا مَندبینه و دوری نه دَیسین. اوون جلیلی ولایتی نه عیسی دومله اومَه بینه و آبی خدمت بگردین. ^{۵۶} چوون دِیلَه کا، مریم مَجْدَلِیَه و مریم که یعقوب و یوسفی ننه به و زبیدی زوئه اون ننه نی مَنده بینه.

عیسی دَفن گَرده

^{۵۷} مَغْرِب دَم، ایلَه ثروتمنده مردی که چپی نوم یوسف به و اهل شهر رامه به اومَه. اِم مرد نی عیسی- ایلَه شاگردون کا به. ^{۵۸} آ شَه پِیلاُسی- وِر و عیسی- جَنازه پِیستِشَه. پِیلاُس دستور دوشه عیسی- جَنازه آدَن به یوسف. ^{۵۹} یوسف، جَنازه پِگِشَه و تمیزه کتان کَفنی کا دَپِیجِستِشَه، ^{۶۰} و آبی تازه مَقبره ای دِیلَه کا نوشَه که اِم مَقبره، اِشْتَرَا صخره دِیلَه کا تِراشْتَش به. دومله یال سِنِگی نه مَقبره

دَهَنه پوشونديشه و شَه. ^{٦١} مريم مَجْدَلِيَه و اَيلَه مريم ني اوآ مَقبره پيشي. کا نِشت بيته.

مَقبره نگهبانين

^{٦٢} صبايي نه روز، يعني ابي روز بعد از روزي که يهوديين آماده آبون مقدس شنبه را، سران کاهين و فريسي. فرقه علما شينه پيلاٲسي. وَر، واتشونه: ^{٦٣} «آقا! ويرمون اِسته که اَحَقَه باز، وختي که حَلا زنده به، واتشه که، ”از سه روزه پش زنده آبوم.“ ^{٦٤} بس دستور بده که تا سومين روز مَقبره کا نگهباني بگرن، نَبادا چي شاگردن پشون و چي جنازه بديزن و مردمي نه بوآجن که عيسي مرده پش زنده آبيته. اگم اِم کاري بگرن، چي آخريِن حَقَه، چي اولين حَقَه کا ني بدتر بي.» ^{٦٥} پيلاٲس آوون نه واتشه: «شَمَه اِشتن ابي کافله نگهبان اِسترونه. بَشَه و هته که صلاح بزنيرون، مَقبره کا محافظت بگَره.» ^{٦٦} بس اُون شينه مَقبره دَهَنه سِنِگي، مهر و موم گردشونه و اوآکا نگهبانوني نوشونه تا مَقبره کا محافظت بگرن.

٢٨

عيسي زنده آبيته

^١ ابي روز يهوديون مقدس شنبه پش، که هفته اولين روز به، صبي سر، مريم مَجْدَلِيَه و اَيلَه مريم شينه که مَقبره پوينن. ^٢ ابي دفعه بَرک زلزله اي اوَمَه، چوم خِداوندي ايله ملائیکه آسموني کا نازل به، شَه مَقبره طرف و اَسِنِگي که مَقبره دَهَنه پوشونديش به ژنديشه گنار و هَ سِنِگي سَري کا نِشته. ^٣ آ ملائیکه ديم آسموني برقي شيوار شفق رُني و چيي حَلا، وري شيوار اِسبي به. ^٤ وختي نگهبانين ابي ويندشونه، ترسي کا لرزي نه و مرده اون شيوار بينه. ^٥ اما ملائیکه ژنکون نه واتشه: «مترسه! چوم بزنيم که شَمَه عيساي دومله گرده که صليبي سَري کا کِشته بيته. ^٦ آ ايبا کا نيته، چوم هته که واتش به، زنده آبيته! بايه و چگاپي که عيسي جنازه نوعشون به دپسه، ^٧ دومله اَلْبَحَل بَشَه و چي شاگردون نه بوآجه که عيسي. مرده پش زنده آبيته. اَشَمَه کا پيشتر بَشِي. ولايت جليل و شَمَه ائي اوآکا بوينديرون. دپسه شَمَه نه واتمه!» ^٨ بس ژنکون ترس و بَرک شادي نه اَلْبَحَل مَقبره کا برشينه و ويريتينه شينه اِم خوري شاگردون نه بوآجن. ^٩ ابي دفعه عيسي. آوون نه ديماديس به و واتشه: «سلام بَر شَمَه!» ژنکون نار

اومینه و چپی پا دلگینه، آبی پرستش گردشونه. ^{۱۰} آ موقع عیسی اوون نه وايشه: «مترسه! بشه و چمن برا اون نه بواجه که بشون به ولايت جلیل. اوآکا من بوبندین.»

نگهبانون گزارش

^{۱۱} وختی که ژنکن راه کا بینه، چن گله آنگهباین شینه به شهر و گردام ایفاقون، سران کاهنون را وايشونه. ^{۱۲} سران کاهنین بعد از ام که شیخون نه جمع آینه و مشورت گردشونه، وره پولی آدوشونه سربازون، ^{۱۳} و وايشونه: «مردمی نه بواجه که،» چپی شاگردن شوونه اومینه و وختی امه خت بیمونه، چپی جنازه دزدیشونه. ^{۱۴} اگم ام خور فرمانداری گوش آرسته، امه ایشن آبی راضی آگرم و نیترزم شمه را دردسری ببو. ^{۱۵} بس نگهباین پولی ویگیشونه و ه کاری که اوون نه واته بییه به انجام دوشونه. تا اوری نه روز نی یهودیین ام ماجرا بواتین.

یال مأموریت

^{۱۶} عیسی. یازده گله شاگردن شینه به ولايت جلیل، به ه کوهی که عیسی. اوون نه وايش به. ^{۱۷} وختی اون عیسی. ویندشونه، آئی پرستش گردشونه. ولی بعضی. ان شک گردشونه. ^{۱۸} آ موقع عیسی. نار اوومه اوون نه وايشه: «گرد قدرت، آسمون و زمینی کا به من آدوغه بییه. ^{۱۹} بس بشه و گرده میلتون چمن شاگرد بگره و اوون دده نومی نه، زوئه نومی نه و روح القدسی نومی نه غسل تعمید بدییه، ^{۲۰} و اوون تعلیم بدییه که هر چپی که شمه فرمان دوغمه، انجام بدن. دپسه، آز، همیشه، تا آخر زمان شمه نه استیمه!»